

CATALUNYA⁺ CRISTIANA

SETMANARI D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSA

Any XXI • Núm. 1.050 • 225 ptes.

4 • novembre • 1999

Per llegir cal entendre,
per escriure cal saber,
per comprendre cal creure.
Joan Maragall

El rostre de Crist en cada pres

Foto: Samuel Gutiérrez

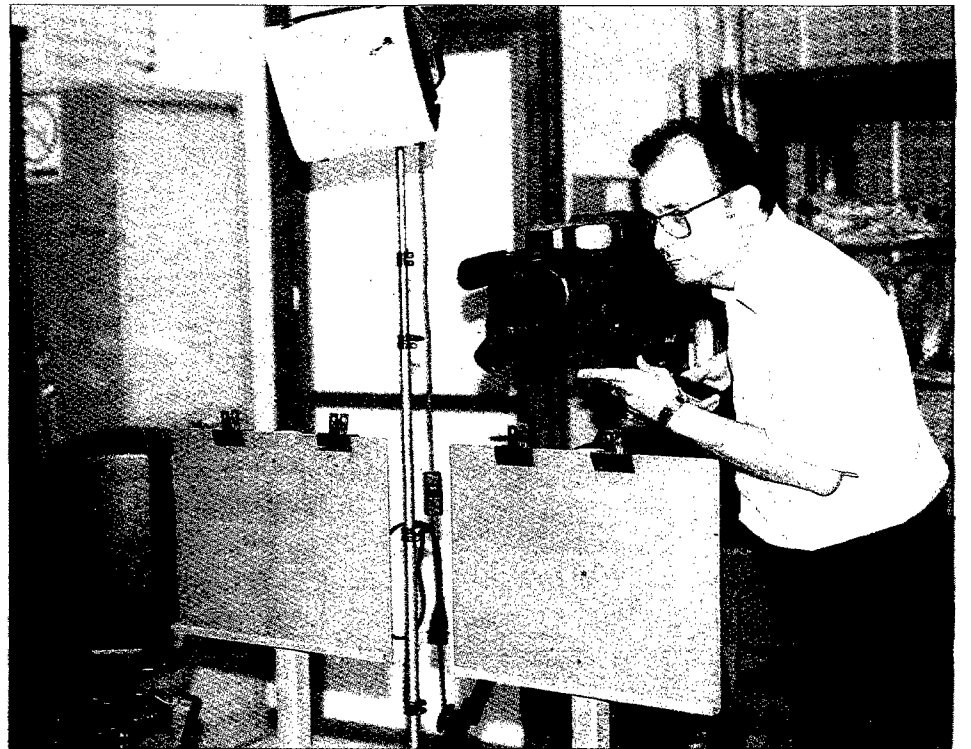
La presó Model de Barcelona.

L'Església, tot recordant el discurs del judici final que recull l'evangelista Mateu, «Era a la presó, i vinguéreu a veure'm», no abandona els homes i dones que viuen empresonats. Per això, promou una més gran preocupació i sensibilitat envers la presó. Al l'octubre es van celebrar a Madrid les IV Jornades nacionals de delegats diocesans de Pastoral Penitenciària, en què es van esbossar les línies bàsiques del que ha de ser un Secretariat diocesà de Pastoral Penitenciària. Un dels aspectes en els quals vol incidir l'Església és en la implicació de les comunitats cristianes en la Pastoral Penitenciària. Sobre

aquest tema girarà la VII Jornada de Pastoral Penitenciària dels bisbats amb seu a Catalunya, que se celebrarà el 27 de novembre a Balaguer.

En aquest número us presentem la iniciativa personal sorgida de tres fidels del bisbat de Vic: un centre de reinserció per a persones que acabin de sortir de la presó i hagin seguit un programa de rehabilitació. També us oferim el testimoni de Conchi García, postulant de les Dominiques de la Presentació, que anima l'eucaristia de la presó Model de Barcelona i comparteix el seu temps amb els reclusos.

Pàg. 2, 3, 5 i 6

Arquebisbat de Tarragona produccions

L'arquebisbat de Tarragona ja pot produir el seus propis programes de televisió gràcies a la instal·lació d'un plató de televisió que disposa de càmeres, elements d'il·luminació, trípodes, pantalla *chroma* per als efectes, monitors i vídeos. Així, l'equipament ha possibilitat el muntatge d'un magatzí que, amb el títol *Aquí, tots*, va ser emès per primer cop el 21 d'octubre passat a través de la

televisió local de Tàrraco Visió. L'estudi de gravació, on també s'enregistren les gloses que l'arquebisbe dirigeix setmanalment, «és un esforç que palesa un cop més l'esperit de la nostra Església de comunicar-se i obrir-se a la societat», ha manifestat l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Lluís Martínez Sistach.

Pàg. 18

El germà Adrià dóna una lliçó d'humanitat a l'Institut de Teologia Espiritual

El religiós de La Salle Adrià Trescents va impartir el 21 d'octubre passat la lliçó inaugural de l'Institut de Teologia Espiritual de Barcelona. *L'oració en la marginació* va ser el tema escollit pel germà Adrià, que més que oferir teoria, va estimar-se més confessar-se davant

dels oients i descobrir-los com la seva vida estava submergida gairebé a la força en la contemplació. El bisbe Jaume Trasserra va assistir a l'acte en representació de l'arquebisbat de Barcelona.

Pàg. 22

Sumari

- Pàg. 7 Índia: els fonamentalistes, contraris a la visita del Papa
- Pàg. 9 Premi Príncep d'Astúries a Càritas Espanyola
- Pàg. 23 Girona: seu del Col·loqui Europeu de Parròquies el 2001
- Pàg. 24 Lleida: la Fundació Verge Blanca obre el curs
- Pàg. 25 Solius elegeix nou prior

Editorial

«Era a la presó, i vinguéreu a veure'm» (Mt 25:36)

Les presons i els presos són moltes vegades uns grans desconeguts. Del món penitenciari, en coneixem ben poc i sovint és el que ens mostra la televisió amb els seus reportatges maquillats o les pel·lícules del cinema amb imatges que moltes vegades són purament fictícies.

Però el món de les presons existeix, és ben real, i aplega un important col·lectiu de persones que no poden quedar al marge de la societat per molt que hagin delinquit, ni encara menys al marge de l'Església, perquè són ells un dels grups amb què Jesús s'identifica quan a l'Evangeli de Mateu ens diu: «Era a la presó, i vinguéreu a veure'm» referint-se a aquells que realitzen l'elogiosa tasca de visitar i atendre els presos.

Aquests darrers dies l'Església ha organitzat diverses trobades per reflexionar i aprofundir sobre la tasca pastoral que cal realitzar en l'àmbit penitenciari, com són el X Congrés Mundial a Mèxic d'aquest tipus de pastoral aquest setembre; les IV Jornades de delegats diocesans a Madrid a l'octubre i el proper 27 de novembre, a Balaguer, hi haurà la VII Jornada de Pastoral Penitenciària de Catalunya. Totes aquestes trobades volen ser un estímul per a l'Església, perquè sigui capaç d'obrir portes a l'esperança, en uns llocs com són les presons on les portes físiques estan tancades. I alhora, lluitar per uns centres penitenciaris on es tingui en compte que els reclusos són persones, més enllà dels delictes que puguin haver comès. Finalment, també cal recordar que els cristians hem de ser capaços d'evangelitzar aquest món, portant Jèscrist a les cel·les, i el seu missatge d'alliberament interior.

També hi ha molta tasca a realitzar fora de les presons, a les parròquies i a tots els centres i entitats de l'Església. Cal una més gran conscièn-

cia d'aquesta realitat, que sovint resta oblidada per molts cristians. I sobretot cal superar una mentalitat completament maniquea de bons i dolents, o uns raonaments justicialistes estrictes del «qui la fa la paga, i punt».

El cristià ha de defensar la justícia, que ja està prou devaluada per molts esdeveniments de la seva història recent, però ser just no és incompatible amb ser benèvol i caritatiu. Ara que estem posant fi a aquest any 1999 dedicat a Déu Pare, hem recordat en moltes ocasions com el nostre Pare del Cel és just i misericordiós alhora i ens és exemple de com hem de ser-ho amb els nostres germans.

Tots els voluntaris i els membres de les delegacions de Pastoral Penitenciària de les nostres diòcesis, així com els religiosos que tenen un carisma especial vers els presos com els mercedaris, ho tenen molt clar, estan a favor d'una justícia que no deixi impunes als qui han fet mal a d'altres persones o a la societat, però alhora estan disposats a deixar part del seu temps i de la seva vida per atendre aquells que han infringit la llei, per tal d'ajudar-los en la seva futura reinserció com a persones a la societat, i en el descobriment de la seva capacitat de superació, així com l'autoconvençiment que són persones i fills de Déu.

A més del treball de prevenció per evitar que moltes persones hagin d'entrar dins el règim penitenciari, i del treball intern a les presons, és molt important el darrer pas, que és l'atenció als reclusos quan han sortit de la presó i encara no estan preparats per tornar a la societat. En aquest sentit, iniciatives com la creació d'un centre de reinserció al bisbat de Vic —que apareix en aquest número del nostre setmanari— són d'un gran interès, no només perquè fan una tasca social impressionant, sinó també perquè és veritablement evangèlica.

Sumari

7

India: els fonamentalistas, contraris a la visita del Papa

9

Premi Príncep d'Astúries a Càritas Espanyola

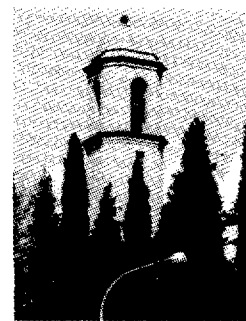
23

Girona: seu del Col·loqui Europeu de Parròquies el 2001

24

Lleida: la Fundació Verge Blanca obre el curs

25

Solius elegeix nou prior

CATALUNYA CRISTIANA

Director: Mn. R. Octavi Sánchez

Sotsdirectora: Gna. Gemma Morató

Redactors: Glòria Carrizosa (coordinació), Miquel Àngel Codina, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire, Marta Puyol

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Montse Sans, ANDALUSIA; Guillem Farré, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Manuela Vázquez, MADRID; Jean Pierre Denis, PARÍS; Lluís Serra i Miriam Díez ROMA; Guillem Ferrer, SES ILLES; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Benet Roigé, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA; Fàtima Alemany, VIC

Col·laboradors externs: Gmà. Adrià, Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Oriol Camps, Joan Carrera, Josep Casellas, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Francesc Nicolau, Antoni Reig, Cristóbal Sàrrias, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, Josep Ventura, P-J Ynaraja

Fundadors: Mn. Joan Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Puiggari, 5-7 - 08014 BARCELONA - Tel. 934 905 988, Fax 934 902 035 - E-mail: Catcris@idgrup.iber.net.com

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Magda Revetllat

Promoció: Jordi Baig, Alfons Miralles

Subscripcions: Antònia Canals, Isabel Giralt

Administració i comptabilitat: Mònica Torras

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Cra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP
International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 11.180 ptes.

Resta d'Europa: 21.684 ptes.

Amèrica i Àfrica: 26.884 ptes.

Àsia i Oceania: 37.804 ptes.

en primer pla

Obrir portes d'esperança

■ Aquest mes se celebra a Balaguer la VII Jornada de Pastoral Penitenciària de Catalunya

El 1950 es va constituir a Roma la Comissió Internacional de Pastoral Penitenciària Catòlica «per promoure a tot arreu una més gran preocupació i sensibilitat pel ministeri pastoral a les presons». L'Església, recordant el discurs del judici final que recull l'evangelista Mateu, «Era a la presó, i vinguéreu a veure'm», no abandona els homes ni les dones

que viuen empresonats. Al setembre es va celebrar a Mèxic el X Congrés Mundial de Pastoral Penitenciària; a l'octubre, Madrid va acollir les IV Jornades nacionals de delegats diocesans de Pastoral Penitenciària, i al novembre, tindrà lloc a Balaguer la VII Jornada de Pastoral Penitenciària dels bisbats amb seu a Catalunya.

Les jornades celebrades a Madrid tenien com a objectiu dibuixar unes línies bàsiques del que ha de ser un Secretariat diocesà de Pastoral Penitenciària, que es pot definir segons els participants a les jornades, com «un organisme diocesà que ha d'assumir en nom de la comunitat diocesana la responsabilitat d'animar l'evangelització al món penitenciari, tant dins com fora de la presó». Entre les prioritats d'aquest secretariat destaca la promoció, l'acollida, la potenciació, la relació, l'animació i la coordinació de totes les institucions, serveis i persones que treballen o que volen treballar a la pastoral penitenciària, als àmbits parroquials i diocesans tant al camp de la prevenció com de la reinserció.

Jesús Roy, mercedari, capellà de la presó de dones de Wad-Ras i del mòdul de dones de Can Brians, i coordinador de Catalunya, va participar en aquestes jornades i afirma que «la convivència va ser molt positiva i és molt important que entre tots hàgim trobat unes línies generals d'actuació».

«Era a la presó, i vinguéreu a veure'm.» Aquesta és una frase que ha d'interpel·lar a tota la comunitat cristiana, no només els capellans o els voluntaris que treballen a la presó. Jesús Roy explica que «els cristians han de prendre consciència d'aquelles persones que estan a la presó. Hem de treballar plegats per ajudar aquesta gent i les seves famílies. Es tracta d'unir esforços perquè surtin de la situació de marginalitat. S'ha d'intentar que les parròquies s'interessin per aquest món, perquè les persones que estan a la presó han sortit d'una comunitat, d'un barri, i hauran de tornar-hi».

Implicar les comunitats cristianes a la pastoral penitenciària no és una tasca senzilla: «Existeix una pastoral de salut a la parròquia o una catequesi, en conseqüència, hi hauria d'haver un grup de pastoral penitenciària», comenta Roy.

És necessari implicar les comunitats cristianes en la Pastoral Penitenciària.

De fet, aquest serà el marc de la VII Jornada que tindrà lloc el proper 27 de novembre a Balaguer, i que agruparà els bisbats amb seu a Catalunya, amb la ponència *La implicació de la parròquia a la pastoral penitenciària i la implicació de la pastoral penitenciària a la parròquia*, a càrrec del P. José Sesma, mercedari, director del Secretariat de Pastoral

troben persones pobres, sense recursos, amb molts problemes... però per damunt de tot es veu la persona i des d'aquesta opció de fe s'intenta estimar i ajudar. Si anem a la presó és perquè creiem que hi ha una sortida, un després. La vida continua i s'ha de refer una vida truncada. Des de l'opció de fe es veu una persona que et necessita, vol compartir amb tu, dialo-

Penitenciària de la Comissió Episcopal de Pastoral Social de la Conferència Episcopal Espanyola.

Abans de tot, les persones

A principis d'octubre, a Catalunya hi havia 5.978 presos (5.569 homes i 409 dones). Aquesta xifra no diu res a moltes persones i és que en la nostra societat no és estrany escoltar frases com «qui la fa la paga» o «les presons haurien de ser més dures». Per a moltes persones, la presó és el final lògic per als delinqüents. No s'aturen a pensar que la solució es troba en la prevenció: buscar camins i mitjans perquè una persona no caigui al món de la delinqüència i tingui una oportunitat per viure dignament.

Per a Jesús Roy la prevenció, l'acompanyament a la presó i el treball de reinserció no han de perdre mai de vista que hi ha éssers humans que necessiten ajuda: «A la presó es

garza... encara que a vegades pugui semblar difícil s'ha de veure en aquestes persones el rostre de Jesús, des de la fe veiem un fill o una filla de Déu.»

Evangelitzar

Abans hem assenyalat que el Secretariat Diocesà de Pastoral Penitenciària ha d'animar l'evangelització al món penitenciari. Això es duu a terme de moltes maneres: des de la celebració de l'eucaristia a la presó, fins en l'atenció a la persona i en el tenir-hi petits detalls. «Hem de partir de la base que molts dels presos tenen una vivència religiosa negativa o no n'han tinguda cap —afirma Jesús Roy. És tot un procés d'ajudar a descobrir que dins de cadascú hi ha alguna cosa que ens convida a l'experiència religiosa i que des del patiment arribem a veure que Déu és aquí i que ens està ajudant.»

Com a la resta de l'Església, la pastoral penitenciària està a punt per celebrar el Jubileu del 2000, l'any del gran perdó. I ho vol viure com «una gran reconciliació: que el pres es reconciliï amb si mateix, amb la societat i amb Déu», diu Roy. A la declaració final del X Congrés de Pastoral Penitenciària es pot llegir: «Amb el Jubileu a prop, convidem totes les autoritats competents a fer d'aquest any jubilar un any d'esperança per als marginats de la nostra societat, especialment dels empresonats, mitjançant l'aplicació dels mitjans legals propis dels seus països (amnistia, indult...), alliberant-los o retallant-los les penes. En fer aquesta invitació, tenim especialment presents els sentenciats amb penes de 12 mesos o menys, les dones empresonades amb fills al seu càrrec, els refugiats i peticionaris d'asil detinguts, i els menors d'edat.»

En un principi, el Jubileu de la pastoral penitenciària tindrà lloc el 9 de juliol, encara que des de la Conferència Episcopal Espanyola es vulgui traslladar al 24 de setembre, festivitat de la Mare de Déu de la Mercè.

Rosa María Jané Chueca

BUFET FIGUERAS ADVOCATS

Amb més de trenta anys d'experiència en Dret Civil, Mercantil, Penal, Administratiu, Matrimonial i reclamacions de quantitat contra morosos.

Tel. 932 018 009 - Fax 932 001 762
c/ Bori i Fontestà, 18, 4t 1a - 08021. Barcelona
e-mail: bufetfigueras@abonados.cplus.es

SIGNUM

INGENYERIA APLICADA A L'AUTOMATITZACIÓ

Sistemes de comandament

Relotges

Carillons

Campanes

Inhibidors de llamps

disseny • fabricació • instal·lació • manteniment

Roselló 207 pral. 1a 08008 Barcelona Telèfax 93 416 17 98

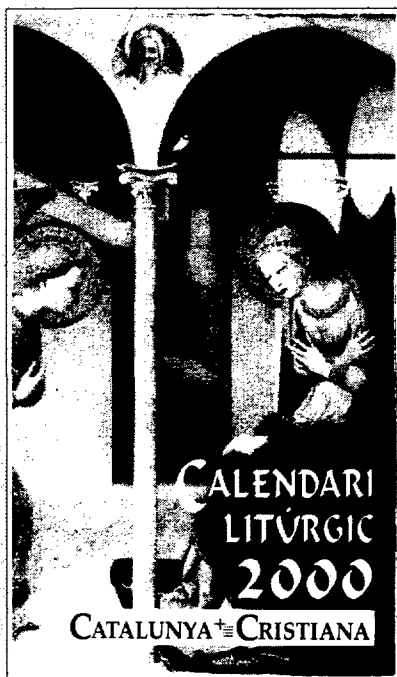
10 anys de garantia campanes

PREUS molt ajustats

20è aniversari

ELS NOSTRES CALENDARIS 2000

ANY DEL GRAN JUBILEU

«Amb la mirada fixa en el misteri de l'Encarnació del Fill de Déu, l'Església es prepara per travessar el llindar del 3r mil·lenni» (Joan Pau II).

*Adreceu-vos per telèfon,
per correu o bé personalment
a l'associació*

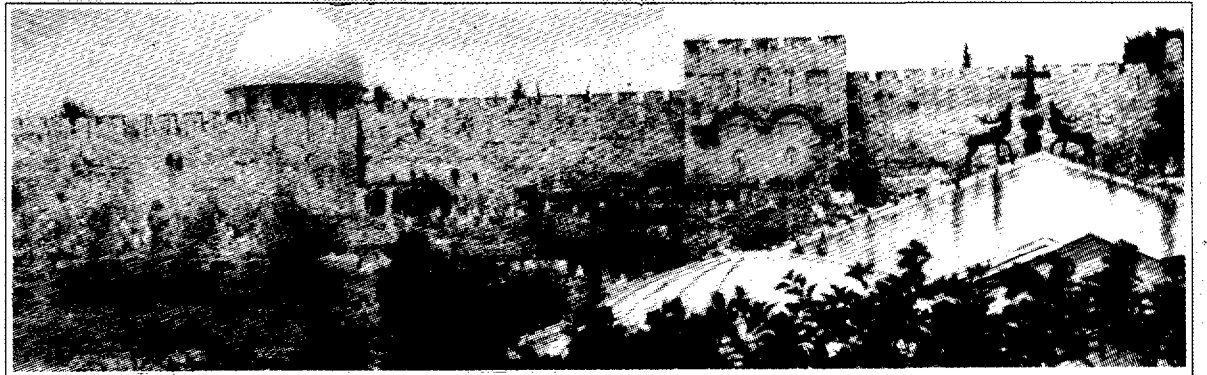
**AMICS
DE CATALUNYA CRISTIANA**

Pl. Urquinaona, 11, 3r 3a A
08010 BARCELONA
Telèfon 933 013 718
Fax 933 023 264

PELEGRINS DE LA PARAULA AL PAÍS DE JESÚS

Del 28 de novembre al 5 de desembre

TERRA SANTA

Pelegrinatge contemplatiu sota el guiatge de Mn. Joan E. Jarque i Jutglar
Una bona manera de preparar-se per al Jubileu de l'Any 2000

I també: Terra Santa Cap d'Any - del 28 de desembre al 4 de gener del 2000

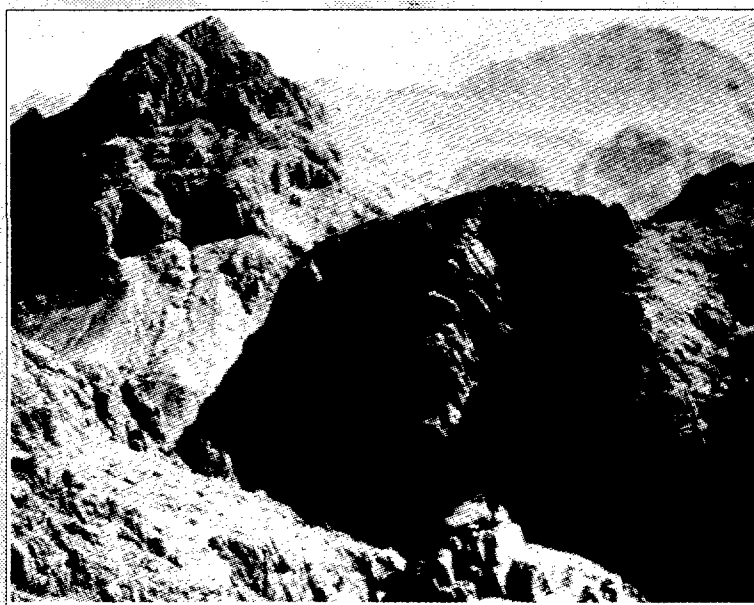
AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE

MERCATRAVEL S.A.

VI PELEGRINATGE PELS CAMINS DE LA TERRA PROMESA

Del Nil a les fonts del Jordà

**Del 20 al 31 de
març del 2000**

- El Caire
- Sinai
- Jordània
- Jerusalem

*Tot refent el camí cap
a la terra promesa*

ARQUEBISBAT DE BARCELONA: COMISSIÓ DIOCESANA PER AL JUBILEU DEL 2000

PELEGRINATGE JUBILAR DIOCESÀ A ROMA
amb motiu del Gran Jubileu

Mes de maig del 2000

Presidit pel cardenal Ricard M. Carles, arquebisbe de Barcelona

ROMA / SUBIACO / PORT / D'ÒSTIA

*Opció A: Autocar
Del 15 al 22 de maig.....* *Opció B: Avió
Del 16 al 21 de maig*

Les inscripcions són obertes

Demaneu informació a:
la vostra parròquia,
centre de culte,
comunitat, moviment,
associació...
i també als Amics de
Catalunya Cristiana

«He vist Déu en cada pres»

■ Entrevista a Conchi García, voluntària a la presó Model

Des de fa un any, Conchi García, postulant de les Dominiques de la Presentació, dedica un diumenge al mes per estar al costat dels presos de la Model. A la presó, Conchi anima l'eucaristia amb la seva guitarra i comparteix el seu temps amb els reclusos. Quan a aquesta jove de 22 anys li van oferir l'oportunitat de fer aquest servei a la presó no s'ho va pensar dues vegades. «És un món que m'atrau molt, totalment diferent del que estem acostumats», assegura.

—Com és una missa a la presó?

—La veritat és que la primera vegada que vaig assistir a l'eucaristia dominical de la Model em va sorprendre molt. Els presos hi participen molt, la capella està plena de gom a gom, fins i tot hi ha gent dreta. Jo animo l'eucaristia amb la guitarra i m'uneixo a l'estil de cantar dels presos, que és molt animat. En el moment de les peticions participen activament. Les pregàries no estan preparades, són espontànies, expressen tot el que porten dins sense cap problema. Hi participen d'una manera fantàstica. Quan acaba la missa, sempre hi ha temps per parlar amb ells i gaudeixo molt compartint aquests moments amb aquestes persones.

—Quina relació té amb els presos?

—Ells de seguida s'apropen a tu, et pregunten i et fan confiança. Es dirigeixen a tu d'una manera molt natural. A vegades et parlen com si ja coneguessis part de la seva vida. T'expliquen moltes coses perquè necessiten algú que els escolti. Quan veuen una persona jove com jo queden molt sorpresos perquè la presó és un món molt discriminat i els agrada que algú se'ls apropi, s'interessi per ells..., senten la necessitat que parlis amb ells.

—No li pregunten per què ho fa?

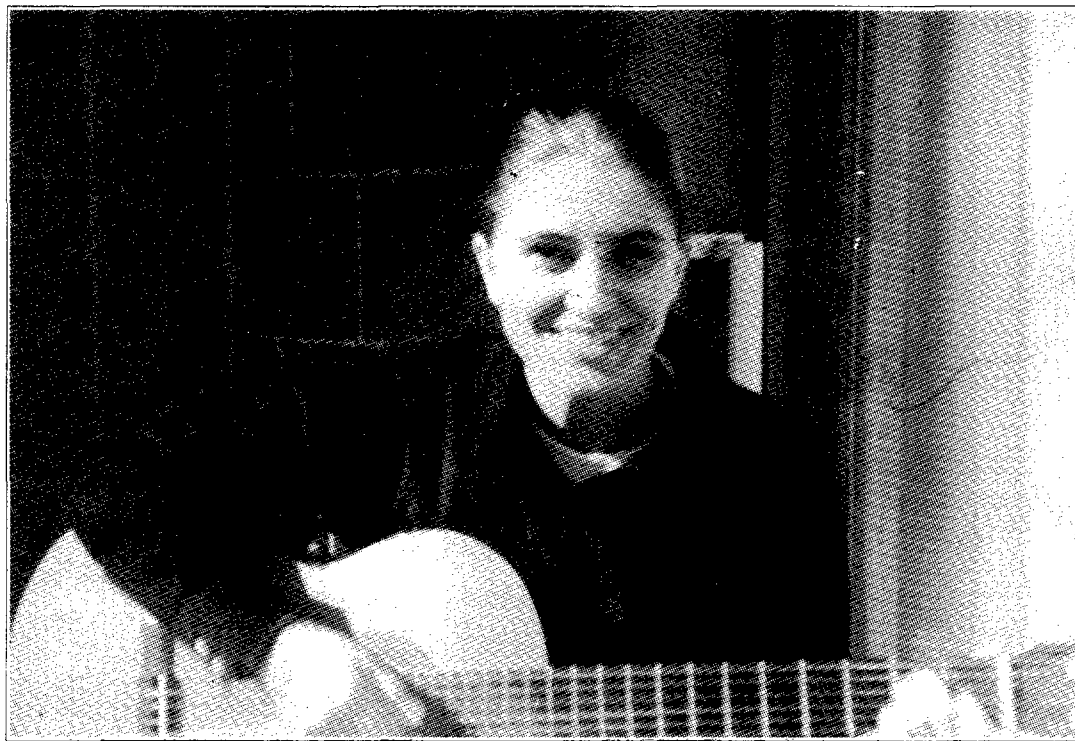
—A vegades em pregunten per què els vaig a veure i és que a mi em preocupa la persona. Jo no sabia res de la presó i sempre n'havia sentit coses negatives. Em quedava molt lluny. Conèixer aquest món és trencar els esquemes que la societat ha creat al seu voltant. No ens hem de deixar portar per la primera impressió. Tot consisteix a voler conèixer.

—Amb quin ànim porta a terme el voluntariat?

—Des del primer moment he anat a la presó amb molta il·lusió. Si s'hi va amb l'idea de «salvar» els presos correm el perill de «cremar-nos». S'hi ha d'anar pensant què pots fer per lliurar-te a ells, però tu sol no pots fer res. Necessites gent que et doni suport i lliurar-te a Déu perquè Ell et doni força i il·lusió... aquesta gota d'aigua que pots donar tu als altres per sadollar-los. No calen gaires coses. Només estar present, dir-los una paraula, dedicar-los un somriure...

—Quina vivència de Déu tenen els presos?

—Pel que he vist, sense generalitzar, quan una persona es troba sola, amb ella mateixa i no té ningú més, descobreix coses noves i descobreix què és el que

Conchi García anima les eucaristies a la Model.

realment té sentit en la seva vida. Penso que algunes persones poden descobrir Déu en aquesta soledat. Dins de la presó hi ha gent que descobreix Déu. La majoria de persones que estan a la presó, sobretot al principi, cauen en el pessimisme. Et trobes gent que hi és de fa molt de temps i el fet d'estar tancats ha fet que reflexionin i que pensin en les causes per les quals són allà. A vegades cal arribar al fons del pou per sortir-ne. Jo crec que buscar aquesta resposta és un camí molt bonic de trobada amb un mateix i amb Déu. Persones que han comès un error en la seva vida fan un esforç personal molt gran i crec que és molt bonic. També cal veure com participen en l'eucaristia, amb quina devoció i quina pietat la viuen.

—Què és el que més li va impressionar de la presó quan hi va estar per primera vegada?

—Una cosa a la qual no t'acostumes mai, a les portes. Quan hi entres i veus tantes portes... i no són unes portes com qualsevol altra. Són molt grans! Impac-

ta molt el soroll que fan quan es tanquen, és com si sortissis d'un món separat per moltes barreres. Són un símbol del que costa entrar en aquest món, a part de les portes que hi posi cada persona. Tu gaudeixes d'una llibertat i és impressionant trobar-te persones que n'estan privades.

—Ha canviat la seva forma de veure les coses des que visita la presó?

—La presó et fa preguntar-te moltes coses. Veure la gent més pobre, sense llibertat... em fa descobrir Déu d'una manera diferent. Veig que on menys podem imaginar, en el més pobre, en el que socialment està més discriminat... és on Déu es fa més present. Ho he pogut comprovar personalment. He vist Déu

en cadascun dels presos. Quan et trobes cara a cara amb la persona intentes no preguntar-te què ha fet, intentes veure només la persona. Moltes vegades m'han dit que quan torno de la presó sóc una

altra persona: més expressiva, més contenta, més alegre... i és veritat. El fet de compartir ambells em fa gaudir. Em sento feliç i amb més ganes de tornar-hi. Això m'ha portat a organitzar aquest estiu, juntament amb altres persones, a la presó d'Almeria (la meua terra natal), un camp de treball i ha estat una gran experiència. Parlàvem amb ells, compartíem... i ens deien que els fèiem molt de bé.

Déu està present en tots els àmbits. La presó és un camp difícil, però Déu vol que el busquem allà, dins de cadascun sense excloure ningú. Realment a la presó he redescobert Déu.

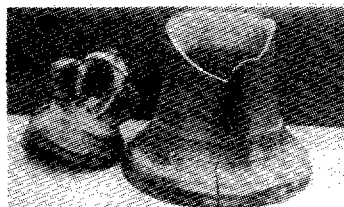
—Com valora aquesta experiència amb els presos?

—Molt bona. Els presos procedeixen sobretot de famílies desestructurades. Crec que és molt fort el que una persona pot arribar a fer en un moment de desequilibri, de nerviosisme... no sé com dir-ho. Hi ha persones que han comès robatoris, assassinats... és com una pel·lícula però amb la diferència que això és real. A la presó hi ha molts problemes de drogues i també de soledat. Crec que la presó hauria d'ajudar la persona a reinserir-se i em sembla que en aquest sentit no es dediquen gaires esforços. Simplement la solució es redueix a tancar aquestes persones, no a intentar que puguin tornar a la societat. (R.M.J.)

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA BON VIURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, servei mèdic, sanitari i humà. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places.

Tel. 934 274 453

Abans

SOLDADURA DE CAMPANES HISTÒRIQUES

Bodet

Nota MUSICAL garantitzada

ERMEC

(div. de rellotgeria i automatització campanaris)

Alcalde de Móstoles, 42, baixos - 08025 Barcelona - Tel. 934 501 600
Fax 934 330 885 - ermec@ermec.com — <http://www.ermec.com/campanar>

Després

Vic col·laborarà amb una associació per a la reinserció social dels presos

■ La iniciativa pretén emfatitzar l'adopció de nous valors que facilitin la inserció en la societat

Una iniciativa personal de tres fidels del bisbat de Vic ha promogut, en el darrer mig any, la creació d'un centre de reinserció per a persones que acabin de sortir de la presó i hagin seguit un programa de rehabilitació dels que s'ofereixen des d'instàncies pro-

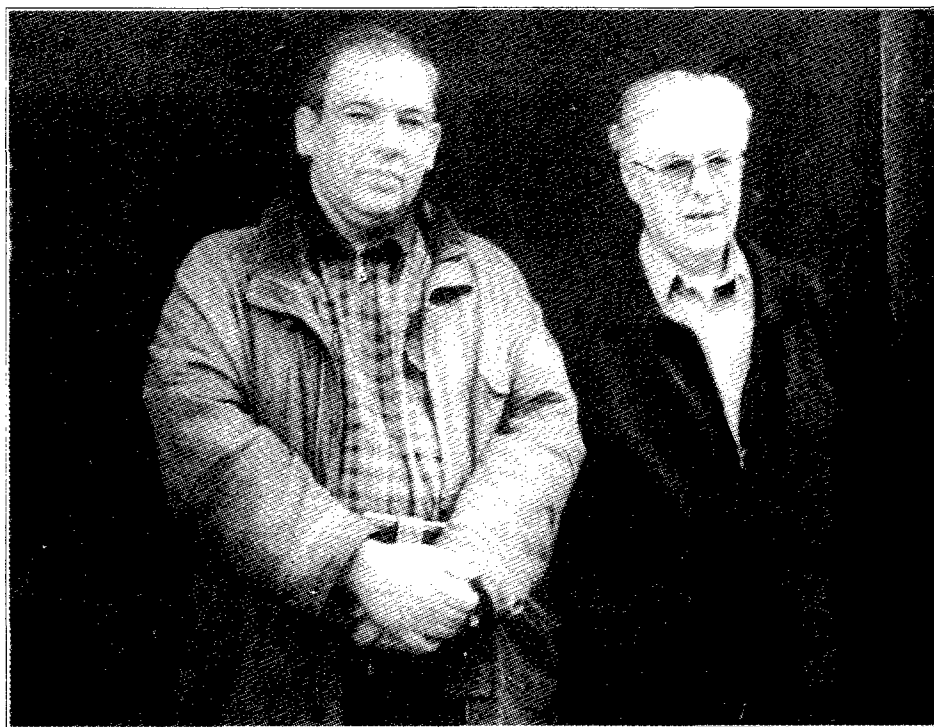
peres al centre penitenciari o des del servei de rehabilitació del Centre Català de Solidaritat. La Pastoral Penitenciària veu amb bons ulls el projecte i ha expressat el seu desig de col·laborar-hi, segons ha explicat el delegat diocesà de Pastoral Penitenciària, Mn. Jordi Vila.

Aquest futur centre, que de moment és només un projecte, faria la funció de donar facilitats de reinserció a unes persones que, molt sovint, quan surten al carrer tornen a recaure en la droga i la delinqüència per diversos motius, com són la dificultat per trobar feina, el retrobament amb el mateix ambient que els va portar a delinquir o el rebuig social que suposa haver estat a la presó.

La voluntat dels impulsors és que el centre projectat faci de pont entre una etapa en què l'afectat ha estat sotmès a un règim de vigilància i la plena reinserció social, posant especial èmfasi en el foment de l'adaptació social i l'adquisició d'uns nous valors que ho facin possible.

Els objectius bàsics són que la persona comenci la vida laboral, aprengui a administrar la casa i acabi sent capaç de portar una vida independent. L'estratègia per aconseguir-ho tindria en compte tres aspectes: la forma física, la pràctica de l'art com a mitjà de desenvolupament humà i el foment de l'espiritualitat.

En el primer aspecte és molt importat que el tipus d'exercicis que es proposin practicar siguin els apropiats per a persones que han estat víctimes de la drogadicció, tals com exercicis cardiovasculars, d'oxigenació del cervell, o altres exercicis que renoven l'organisme. Pel que fa a la pràctica de l'art la intenció és que professors voluntaris ofereixin clas-

Mn. Jordi Vila (dreta) i Jaime García (esquerra), subdelegat de Pastoral Penitenciària de Vic.

ses de música, pintura, o vitralls, entre altres modalitats artístiques. A més, els expresos seguirien sessions terapèutiques de tipus psicològic.

Perquè aquest projecte sigui una realitat caldrà esperar l'autorització del Ministeri de Justícia de Madrid, institució a la qual s'han fet arribar els estatuts de l'associació que ha de donar base jurídi-

ca al centre. També caldrà trobar una via de finançament, que en principi, s'espera obtenir de la Direcció General Penitenciària en el cas de les persones de tercer grau que han estat tancades a la presó, de la Conselleria de Benestar Social, ja sigui a través d'ajuts a entitats sense ànim de lucre o d'ajuts personals als expresos, i a través de les aportacions provinents del

sou de les persones que hi han de viure.

La ubicació ideal d'aquest centre seria una «masia de qualsevol lloc del bisbat de Vic que estigués a prop de localitats industrials on els residents poguessin treballar», com ha explicat un dels tres impulsors del projecte. Aquesta llar podria acollir entre sis o set persones que hi viurien per un període màxim d'un any.

Els presos i el sistema judicial

Els autors de la iniciativa tenen l'esperança que el futur centre aconseguixi superar les estadístiques que hi ha actualment a Catalunya pel que fa a reintegració dels presos a la societat, que està xifrada en un 25%. L'atenció a aquestes persones haurà de tenir en compte que en un 90% dels casos hi són presents els problemes amb la droga. Mentre que les possibilitats d'ingrés en un centre de rehabilitació estan limitades a una cinquantena de persones, el nombre de presos de Catalunya és d'aproximadament 6.000 persones.

La lentitud dels processos judicials és un altre factor que actua en contra de la reinserció, ja que hi ha persones que poden arribar a acumular entre quaranta i cinquanta causes pendents i «quan les jutgen pel primer delictes, al cap de cinc anys d'haver-lo comès, els queden encara les altres causes», segons han explicat els implicats en el projecte. Això i el fet que el sistema judicial hagi de tenir en compte el delictes més que la persona dificulten les possibilitats reals de reinserció.

Fàtima Alemany

Un programa de ràdio trenca les reixes de la presó

El programa *El germà* de Ràdio Maria, emissora catòlica italiana, té com a objectiu el diàleg amb els presos. L'emissió es fa cada dissabte de 22.45 a 03.00. «Es comença amb alegria i serenitat amb un senzill joc i després es passa al "telèfon frater", reservat als presos i als seus familiars que a través del telèfon es poden saludar. En aquell moment, la ràdio es converteix en "algú a qui estimar". També per a aquells presos que no tenen ningú esdevé una obra de misericòrdia preciosa als ulls de Déu», explica el director del programa, Federico Quaglini. A mitjanit es resa el rosari, seguit per un pensament espiritual d'un sacerdot. Després es

llegeixen cartes de presos. «Hi ha cartes significatives, testimonis de veritables penediments, com el d'Androus, un home que té al seu càrrec diversos assassinats i que a la presó ha trobat Déu», assenyala Quaglini. Ràdio Maria rep cada mes, dels seus col·laboradors, uns quants milions de lires destinades a comprar ràdios per als presos. El reglament de la presó no permet tenir a la cel·la aparells de ràdio amb una antena externa metàl·lica. Els voluntaris de Ràdio Maria, a través dels capellans, distribueixen aparells amb antena interna i auricular a les presons de tot Itàlia. (Zenit)

Gent gran al servei dels presos

L'entitat catalana de voluntariat La Tercera Edat per al Tercer Món fa cinc anys que treballa en l'àmbit de presos. L'objectiu fundacional de l'associació ha estat la lluita contra la fam en tots els sentits, i un d'ells és la fam de llibertat que pateixen els interns. Els membres de l'associació són majoritàriament jubilats, sense cap obligació laboral, però amb la necessitat humana de continuar implicant-se socialment. Tenen inquietuds i es veuen amb cor de portar esperança a qui no en té. Tant és així que dotze persones de l'entitat col·laboren actualment en deu serveis diferents en presons: xerrades sobre diferents temes amb els interns; suport a l'asil de la Model; classes d'informàtica; direcció d'un grup de teatre; acompanyament d'interns en situació de tercer grau per anar a tractament o visites mèdiques; suport a la infermeria de la Model; acompanyament i suport a familiars d'interns; buscar feina a interns que surten de la presó i col·laboració en una cooperativa d'expresses de Wad-Ras. (S.G.)

Índia

església en el món

Els fonamentalistes, contraris a la visita del Papa

■ El grup extremista VHP prepara campanyes anticristianes

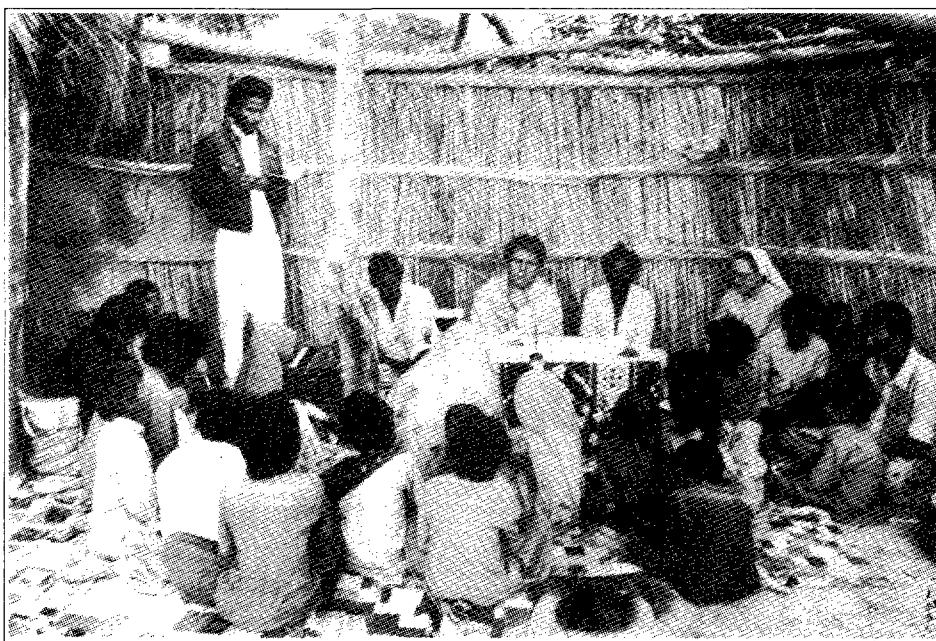
NOVA DELHI.— Des del 5 fins al 8 de novembre, el Sant Pare viatjarà a l'Índia per celebrar la fase conclusiva del Sínode dels Bisbes per a Àsia amb la promulgació de l'exhortació postsinodal *Ecclesia in Asia*. Després de la visita a l'Índia, el Papa es dirigirà a Tblisi, capital de Geòrgia, on s'hi estarà fins al dia 9.

La visita de Joan Pau II a l'Índia ha provocat reaccions negatives en alguns sectors de la societat. Per a alguns, el viatge papal és una oportunitat única per recuperar la imatge del partit hindú BJP (Bharatiya Janata Party), molt deteriorada per les acusacions d'integrisme; d'altres, com el grup extremista VHP (Vishwa Hindu Parishad), faran una caminada que travessarà quatre estats indis per protestar contra la presència del Pontífex. El VHP vol que el Papa s'excusi amb els hindús per les atrocitats comeses per la Inquisició a l'Índia. Aquesta organització i d'altres de tipus extremista han anunciat campanyes anticristianes entre les poblacions tribals on el cristianisme s'estén ràpidament.

L'arquebisbe de Nova Delhi, Alan de Lastic, ha dit que «alguns líders hindús han triat aquesta ocasió per llançar una propaganda enganyosa i sistemàtica feta de mitges veritats, mentides i desinformació». Mons. de Lastic ha negat que els missioners facin «conversions forçades» d'hindús, l'acusació més freqüent llançada pels extremistes contra l'Església.

El programa

Al Sínode de Bisbes d'Àsia (abril-maig 1998) ja es va indicar l'Índia com a possible meta del Pontífex. La confirma-

Alguns líders hindús acusen l'Església de fer «conversions forçades».

ció del viatge va tenir lloc després que la Xina rebutgés rebre el Papa a Hong Kong. El 6 de novembre Joan Pau II es trobarà amb el president i el vicepresident de la República, amb el primer ministre i els bisbes que van participar al Sínode. El 7 celebrarà una missa solemne a l'estadi Jawaharlal Nehru per a la cloenda de l'assemblea sinodal i està programada una trobada amb representants d'altres religions. El 8, des de Nova Delhi, marxarà cap a l'exrepública soviètica de Geòrgia.

Un dels punts destacats d'aquesta visita serà l'homenatge que retrà el Sant Pare, davant del memorial del Mahatma Gandhi, a la història, la cultura i les antigues tradicions religioses de l'Índia, especialment en aquest moment en què més assíduament es produeixen tensions que enfronten els tradicionalistes hindús i les comunitats cristianes.

Amb motiu d'aquest viatge a l'Índia, el segon que el Pontífex fa després del del 1986, el govern té previst emetre un segell

Pakistan: esperança per als cristians

La minoria cristiana a Pakistan (uns tres milions de persones d'una població de 140 milions) ha acollit amb alleujament les declaracions del general colpista Pervez Musharraf sobre el seu compromís de protegir les minories religioses i ètniques del país. «No donem suport a l'acció militar en si, però el govern de Sharif no ha deixat cap altra possibilitat. Estava destruint Pakistan en l'intent d'acaparar cada cop més poder. El compromís a favor de les minories estava absent des de fa 50 anys», ha declarat Cecil Chaudry, líder catòlic del Fòrum d'Acció Nacional Cristià. En aquest sentit, ha recordat que el govern del primer ministre deposat, Nawaf Sharif, havia impulsat l'aprovació de la llei islàmica i que va mantenir una política d'islamització progressiva de país. Els cristians de Pakistan demanen que es restitueixin les escoles catòliques, que es derogui el sistema d'electorat separat (que només permet als cristians votar per altres candidats cristians), la llei sobre la blasfèmia i la prohibició d'ensenyar el catecisme als nens cristians. (Fides)

postal commemoratiu. Segons el P. Dominic Emmanuel, portaveu de la Conferència Episcopal, «aquesta visita podria guarir les ferides infligides als cristians el 1998», quan es van enregistrar 139 episodis de violència contra ells. Els cristians a l'Índia són uns 23 milions (17 d'ells, catòlics). (C.C.)

VATICÀ

Més a prop el viatge del Papa a l'Iraq

ROMA.— «Crec que el Papa viatjarà a l'Iraq, tot i que la data encara no s'ha fixat.» Ho ha dit el cardenal Achille Silvestrini, prefecte de la Congregació per a les Esglésies Orientals. El purpurat s'ha

reunit amb el patriarca catòlic iraquí, el beatitut Rapahel Bidawid, que fa de mitjancer entre la Santa Seu i Bagdad per definir les modalitats de la peregrinació de Joan Pau II a Ur dels Caldeus, el

bressol d'Abraham. D'altra banda, les pressions nord-americanes contràries al viatge s'han intensificat en les últimes setmanes. També l'oposició a Saddam Hussein ha demanat al Papa que «replanteji la seva decisió» per no reforçar la posició del dictador. (Zenit)

SIERRA LEONE

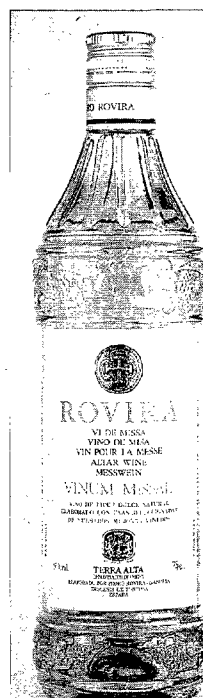
Reconeixement a Mons. Biguzzi

FREETOWN.— Mons. Biguzzi, bisbe de Makeni a Sierra Leone, ha rebut el premi Cor Amic 1999. Mons. Biguzzi ha actuat com a intermediari en nombrosos segrestos i és un dels protagonistes de la mediació que ha dut a un acord de pau al seu país. Això no obstant, la situació continua

sent crítica i la pau sembla molt fràgil. El bisbe ha assegurat que «l'enviament d'una força de l'ONU em sembla l'única via possible per arribar a un desarmament. A les zones controlades pels rebels, encara regnen la inseguretat, la pobresa i la fam». (C.C.)

Fernando Pinós
Galeria d'Art

Compro:
* Pintura i dibuixos d'artistes catalans i espanyols
* Mobles antics i d'estil
* Làmpades antigues
* Llibres i biblioteques
* Passo a domicili a qualsevol lloc i pago al comptat
* Peritatges gratuïts per escrit
Tel. i Fax: 934 677 203
c/ Consell de Cent, 325 - 08007 Barcelona

Vins lícits i
vàlids pel Sant
Sacrifici de la
Missa

Amb el
certificat
Eclesiàstic de
la Diòcesi de
Tortosa

Distribuïdor
exclusiu

MARKET
ACCESS
EUROPA

Rambla Nova, 37 1er. 1a
43003 TARRAGONA
Tel.: 977 23 29 31 - Fax: 977 24 14 18
e-mail: tal@tinet.fut.es

Vaticà

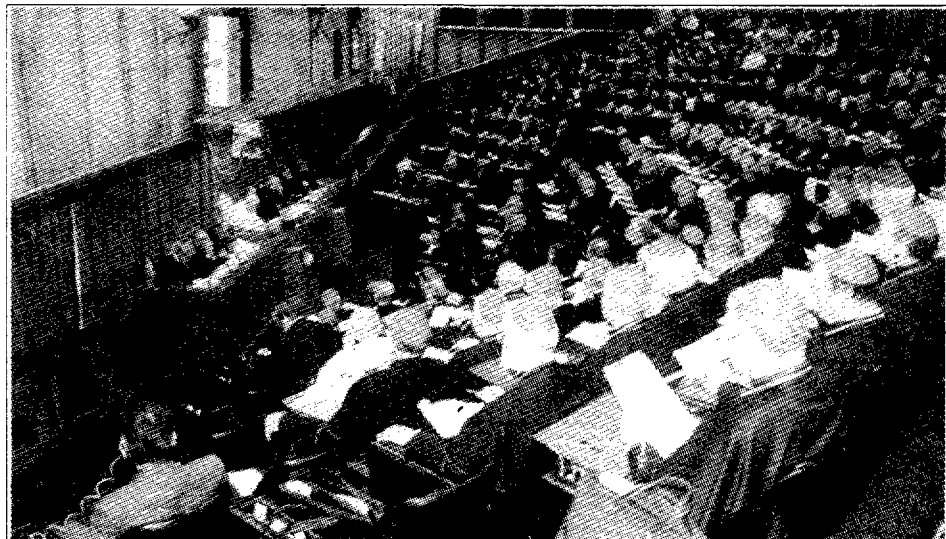
L'esperança, actitud clau de l'Església en el proper mil·lenni

■ Missatge final del Sínode d'Europa

ROMA.— Què han pretès comunicar els bisbes en el seu missatge final del Sínode? Per què s'ha escollit l'esperança com a eix central? Més enllà d'una radiografia sociològica de l'Europa dels nostres dies, amb els profunds canvis que ha experimentat, trobem en el rerefons la necessitat de subratllar una actitud clau per construir l'Església del futur: l'esperança.

Un continent envellit convida al pessimisme. La natalitat està sota mínims, les piràmides d'edat en el clergat i en la vida religiosa així com en els participants en les celebracions eucarístiques és molt alta. Es dibuixa davant de nosaltres una era crepuscular. Els sistemes, sacsejats pel reduccionisme de tota la realitat humana a l'economia, ja no serveixen. La postmodernitat ha volgut oficiar-ne el funeral. La situació és molt preocupant. Implica la travessia del desert. Significa la renúncia d'Abraham a tenir un fill quan està fent honor a la infertilitat. Quina és la virtut que ens permet veure-hi més enllà d'una

situació angoixant, sense horitzó? El missatge subratlla que «l'home no pot viure sense esperança» i que «l'esperança és possible també avui i que és possible per a tothom». Europa ha entrat en un problema religiós perquè es tracta d'un problema del sentit de la vida. Molts cristians es poden preocupar de les estadístiques, de la pèrdua de protagonisme de la religió en l'àmbit social, del creixent fenomen de la increença. Sembla que no hi ha espai per a Déu en el nostre món. Aquí és on entra de nou el missatge: l'esperança és possible. Cita alguns signes d'esperança per explicitar millor la seva afirmació. Però

Els bisbes d'Europa llencen un missatge d'esperança.

no n'hi ha prou amb aquests signes, tot i ser certs, per una raó: perquè el motiu de la nostra esperança no hi resideix.

Jesucrist, font d'esperança

Moltes fites poden afavorir una actitud d'esperança, malgrat les dificultats que suposen els elements negatius que hi trobem. L'Església conserva una actitud de realisme optimista. Els problemes es veuen, no cal amagar-los. Per greus que puguin ser, al final sabem que triomfarà el bé. En què ens fonamentem? Tot s'enfonçarà o ens en sortirem? Per al cristià, la font d'esperança és Jesucrist. Són bons presagis, malgrat tot, no es basen en la puja de la borsa, en les fites en el camp

dels drets humans... sinó en una dimensió de la fe. Postular una esperança cristiana significa reconèixer la persona de Jesucrist, vivent en la seva Església.

No es tracta d'abandonar-se en els braços d'un providencialisme còmode. El missatge ens convida a anunciar, celebrar i servir l'«Evangeli de l'esperança». En aquest moment s'obren els reptes a què els cristians europeus hem de respondre. El document en suggereix uns quants. En el marc de la seva lectura, seria desitjable que les diòcesis i les parròquies es plantegin amb rigor i profunditat com ser «ambaixadors i testimonis» de l'«Evangeli de l'esperança». Caldrà pregar, dialogar, debatre i... comprometre's.

Lluís Serra

Vigília Extraordinària de Crist Rei

Tibidabo-Barcelona

20 de novembre de 1999 a les 23 hores

El dia 20 de novembre es celebrarà la Vigília Extraordinària de Crist Rei, on s'imposaran les insígnies els Nous Adoradors Nocturns i a les persones de l'Adoració Perpètua que asisteixen a les Vigílies de l'ANE.

A les 22,30 hores sortirà de la Plaça de Lesseps, cantonada Pérez Galdós, un autocar amb destinació al Tibidabo. Tornarà al seu lloc d'origen cap a les dues de la matinada.

Tots esteu invitats a participar en aquesta Vigília de Crist Rei

Nou entusiasme evangelitzador

En l'eucaristia de clausura del Sínode, el Papa recollia la vivència d'aquest esdeveniment: «Hem aprofundit en el coneixement mutu i ens hem edificat mútuament, especialment gràcies als testimonis de qui, sota els passats règims totalitaris, han suportat per la fe dures i llargues persecucions.» El Pontífex va mostrar el seu desig que la trobada amb Crist doni a l'Església i als seus pastors la força per començar amb nou entusiasme l'evangelització d'Europa. També va fer una crida perquè els cristians reconeguin humilment les seves responsabilitats i va posar en relleu la urgència de promoure la cooperació. Joan Pau II va afirmar que «faig meves les paraules del missatge final del Sínode, desitjant que Europa sàpiga garantir, amb fidelitat creadora a la seva tradició humanística i cristiana, la primacia dels valors ètics i espirituals. (...) No hi ha unitat veritable i fecunda per a Europa si no està construïda sobre els seus fonaments espirituals». (Zenit)

Trobada del Papa amb seminaristes de París

ROMA.— La importància de la formació en el seminari va ser destacada per Joan Pau II en rebre a professors i estudiants del seminari de París, acompanyats pel seu arquebisbe, el cardenal Jean-Marie Lustiger: «La vostra formació en el seminari i la vostra formació permanent us fan aptes per a la vostra tasca. El que heu començat a practicar amb regularitat

ha de continuar sent la regla de la vostra vida: trobar el Senyor en els sagraments, sobretot en l'eucaristia, la pregària litúrgica i personal, la Litúrgia de les Hores, el comportament fraternal que és com l'ànima del sacerdot i la sol·licitud vers el poble de Déu, sobretot amb els pobres.» El Papa va animar els futurs prelatos a perseverar en la seva vocació per al bé de l'Església. (ACI)

Espanya

La caritat, sinònim d'amor, no d'almoïna

■ Càritas Espanyola va rebre el Premi Internacional Príncep d'Astúries de la Concòrdia 1999

OVIEDO.— El 22 d'octubre passat va tenir lloc al Teatre Campoamor d'Oviedo l'acte de lliurament dels XIX Premis Príncep d'Astúries, presidits per Felip de Borbó. Càritas Espanyola

va rebre el Premi Internacional Príncep d'Astúries de la Concòrdia 1999, que va ser recollit pel president de l'entitat, José Sánchez Faba.

El cardenal Ricard Maria Carles, arquebisbe de Barcelona i vicepresident de la Conferència Episcopal Espanyola (CEE) i Mons. Juan José Asenjo, bisbe auxiliar de Toledo i secretari general de la CEE, van assistir a l'acte de lliurament dels Premis Príncep d'Astúries, en representació de la CEE. Entre els guardonats d'aquesta edició es trobava Càritas Espanyola. Amb aquest premi s'ha reconegut «la seva lluita tenaç contra la injustícia i la pobresa que eleva la consciència moral de la societat i la seva tasca en promoció de la solidaritat en una dimensió local i universal», segons va argumentar el jurat que, presidit pel nou president del Principat d'Astúries, Vicente Álvarez Areces, decidia a favor de Càritas Espanyola el 10 de setembre passat.

José Sánchez Faba, president de Càritas Espanyola, va ser l'encarregat de rebre de mans de Felip de Borbó el Premi Internacional Príncep d'Astúries de la Concòrdia 1999, dotat amb cinc milions de pessetes. Càritas Espanyola ha decidit enviar aquesta quantitat a Timor, «com a resposta a la situació d'extrema necessitat que suporten desenes de milers de desplaçats per la violència a Timor Oriental».

«Hem aprofundit les diferències entre rics i pobres, entre dominadors i dominats, deixant gran part de la humanitat condemnada a la misèria», va dir el príncep d'Astúries en el seu discurs. Sobre la feina que portà a terme Càritas, Felip de Borbó va afirmar: «Cap tasca pot ser tan imprescindible i noble com la que està destinada a l'assistència als més necessitats: a la gent gran, a les persones sense llar, als immigrants, als drogodepenents, als malalts de la sida, als minusvàlids, als reclusos i, en general, als marginats.» L'hereu de la Corona va remarcar també

Felip de Borbó va lliurar el Premi Príncep d'Astúries de la Concòrdia a Càritas Espanyola.

que «el sentit de la paraula *caritat* no és mai sinònim d'almoïna i beneficiència, sinó d'amor».

Caritat, solidaritat i justícia

Càritas és la confederació oficial de les entitats d'acció caritativa i social de l'Església catòlica a Espanya instituïda per la CEE l'any 1947 sota el nom de Secretariat Nacional de la Caritat, que es trobava inserit dins de l'Acció Catòlica. El 1953 rep el nom actual, com el corresponent organisme internacional, que depèn de la Santa Seu. Avui dia està vinculada orgànicament a la CEE a través de la

Comissió Episcopal de Pastoral Social. Compta amb un bisbe com a consiliari i amb un delegat episcopal, que en aquests moments són respectivament, Mons. Juan José Omella, bisbe auxiliar de Saragossa, i el religiós camil Salvador Pellicer.

Càritas Espanyola —que és una de les 146 Càritas d'arreu del món integrades a Caritas Internationalis, amb seu a Roma— agrupa les 68 Càritas diocesanes i les 5.000 Càritas parroquials repartides per tot el territori espanyol. Compta amb 3.575 centres i 7.000 punts d'acollida. En aquesta institució treballen unes tres mil persones i més de cinquanta mil voluntaris. Les hores treballades per Càritas a favor de la caritat, la solidaritat i la justícia arriben als deu milions. El 1998 Càritas Espanyola va invertir gairebé 18.000 milions de pessetes en ajudes als pobres i necessitats i va atendre mig milió de persones. Juntament amb l'acció assistencial, Càritas Espanyola ha realitzat els informes Foessa, en els quals s'analitza la pobresa al nostre país, les seves causes i possibles solucions.

Propostes de l'episcopat espanyol

El 1996 el Comitè executiu de la CEE va presentar per primer cop la candidatura de Càritas per al Premi Príncep d'Astúries de la Concòrdia. En aquella ocasió, Càritas va quedar finalista, però l'expresident del Govern espanyol Adolfo Suárez va obtenir el guardó. Aquest

La drogoaddicció, en el punt de mira

Càritas Espanyola va celebrar el 25 d'octubre una jornada de reflexió per presentar el Pla de Prevenció de la Drogodependència en l'Exclusió, en el qual es proporcionen bases teòriques, estratègies i materials concebuts per facilitar la tasca d'anàlisi, prevenció i suport directe a totes les instàncies implicades en el problema de la drogoaddicció en els diferents àmbits socials, especialment en les persones marginades. La jornada va comptar amb la presència de José Sánchez Faba, president de Càritas Espanyola, i de Gonzalo Robles, delegat del Govern per al Pla Nacional sobre Drogues.

Les propostes de treball sobre el fenomen de les toxicomanies que es desenvolupen en l'esmentat Pla se centren, fonamentalment, en les zones socials que Càritas denomina «d'exclusió», que està integrada per ciutadans que veuen negat l'accés als drets socials, i «de vulnerabilitat», aquelles persones en situació de precarietat social. (S/C)

any el Comitè executiu de la CEE va reiterar aquesta proposta, que va comptar amb 130 suports expressos de bisbes, autoritats i institucions nacionals i internacionals. Entre les 29 candidatures presentades, procedents de disset països d'arreu del món, van quedar finalistes Càritas Espanyola, Creu Roja i el jesuïta asturià Luis Ruiz Suárez, missioner a Àsia. El jurat va premiar Càritas per unanimitat. (C.C.)

Es convoca el Congrés Eucarístic Diocesà

ALMERIA.— Mons. Rosendo Álvarez Fastón, bisbe d'Almeria, va anunciar recentment la celebració del Congrés Eucarístic Diocesà per a la setmana del 14 al 21 del novembre proper. El prelat ha assenyalat que aquest Congrés continua el camí mar-

cat pel Congrés Eucarístic Nacional, celebrat el mes de maig passat a Santiago de Compostel·la. L'objectiu bàsic és conscienciar els fidels de la importància de la missa dominical i del sagrari en la vida de les parròquies i les comunitats. (Odisur)

Mª Carmen Carreiras

ANTIGUITATS

Afiliada al Gremi d'Antiquaris de Catalunya

Compro: mobles, tota classe de pintures, talles, porcellanes, joguines, nines, mantons de Manila, joies, rellotges de tot tipus, plata, llibres, mapes, etc.

Pago al comptat. Discreció i confidencialitat.
Pregunti sense cap tipus de compromís.

Espanya

Venerable mare Carmen González Ramos

El dia 9 d'aquest mes de novembre, es commemora el centenari de la mort de la venerable mare Carmen González Ramos, fundadora de l'Institut Religios de Germanes Franciscanes dels Sagrats Cors. Després de dos anys de la fundació de l'Institut, M. Carmen ja va arribar a Catalunya. Molt aviat va obrir diferents cases a la diòcesi de Barcelona. Les germanes romanen entre nosaltres en una diversitat d'apostolats. La congregació continua donant resposta a les necessitats educatives dels nens i dels joves, i atén els malalts i la gent gran, de diferents països: Espanya, Nicaragua, Puerto Rico, República Dominicana, l'Uruguai, Veneçuela.

Dona, model del nen, del jove i de la persona adulta, d'esposa i de vídua, de laic compromès i de vida consagrada

Moltes persones, en diferents parts del món, confessen el seu entusiasme per la M. Carmen. Els nens, els joves, les esposes, les vídues, els laics compromesos i les persones consagrades hi troben una mestra, una mare, un model. No sé què dirà la senzillesa de M. Carmen en veure's presentada d'aquesta manera. El seu no apropiat-se de res perquè és de Déu; la senzillesa franciscana agermanada amb la saviesa, la contemplació dels Cors de Jesús i Maria, no la condueix a mirar-se a si mateixa, sinó a dirigir la mirada cap a Déu i a afirmar: beneït sigui Déu que ens estima tant! Faci's en tot la voluntat de Déu! L'obra no és meua, és de Déu!...

Hi ha moltes persones bones. Sant Bonaventura amb una fina observació, distingia quatre classes de gent bona. I així veiem la M. Carmen que en una resposta progressiva, en un deixar-se omplir cada vegada més profundament de Déu, se situa en el quart grau que ens dirà sant Bonaventura: el dels «millors», que «teninten compte tot allò propi dels anteriors, no queden satisfets amb el progrés en la perfecció pròpia si no aconsegueixen atraure d'altres persones cap a Déu, a exemple del Senyor... vol que tothom el conegui i l'es-

timi, i que tots el serveixin i l'honorin...»

Ella va néixer (1834), va fundar la Congregació (1884), i va morir (1899) a Antequera, província de Màlaga; però el seu esperit va anar més enllà. La M. Carmen repetia: «Quan miro cap al cel augmenten els meus desitjos d'anar pel món a ensenyar als homes a conèixer i estimar Déu.» Aquesta és la tònica de tota la seva vida.

De petita, està pendent de la seva família i l'ajuda, es deixa ensenyar, és pietosa, i comparteix el que té amb els pobres. D'adolescent, es manté en tot allò bo de la seva infantesa, manifesta la seva personalitat i conjumina les voluntats. De jove, a tot això anterior, hi afegeix el desig de programar la seva vida seguint el seu gran amor: ser fidel a la voluntat de Déu. Busca i es pregunta si Ell la crida a la vida religiosa contemplativa, sembla que no. Davant d'un jove enamorat que, tot i no ser gaire ben educat, hi admira les virtuts humanes i espirituals unides a la gràcia andalusa, apareix la jove enamorada que descobreix que Déu la crida al matrimoni, a un projecte segons Déu, a una comunitat de vida i d'amor que culmina en la unió del matrimoni en Jesucrist. D'esposa, converteix aquell projecte en realitat. L'amor i la creu acaben trencant les oposicions, la gelosia sense fonament, i el vici de joc de l'espòs; després que ell li demana perdó i ella l'hi concedeix, s'uneixen en la pregària i en les obres d'apostolat. De vídua, als quaranta-set anys d'edat, sense haver tingut fills, amb el dolor de la pèrdua del seu marit i el goig d'una missió complida, no es conforma mirant enrere, sinó que es manté en la ruta del seguiment en fidelitat al Senyor; s'integra, amb un seriós compromís cristià, en el Tercer Orde Seglar de Sant Francesc, continua la seva vida de pregària i es lliura més profundament a l'apostolat.

De religiosa, ajudada en la fundació de l'Institut pel caputxí fra Bernabé d'Astorga, completa aquest anhel continu de veure el Senyor conegut, estimat, servit i honorat per tothom. La primera casa (anomenada Casa Mare), Nostra Senyora de la Victòria, es

La mare Carmen va ser declarada venerable el 1984.

va obrir el 8 de maig del 1884. Des d'aleshores la mare, atenta a les necessitats del seu temps i oblidant algun malestar, desplega una gran activitat. Estén la congregació per Andalusia, Catalunya i Castellà. En l'educació als nens i als joves, en el món obrer i als orfes, i en l'atenció als malalts als hospitals, vol ser una mostra, la mà i el cor del gran amor de Déu.

Va morir als setanta-cinc anys. Abans ens havia deixat constància de com la persona madura, la virtut heroica de saber fer el bé des d'un segon terme. El 7 d'abril del 1984, Joan Pau II la va declarar venerable. Amb la confiança posada en el Senyor, donador de tota gràcia, esperem i desitgem veure-la beatificada molt aviat.

Gna. María de los Angeles Maeso

Inserida en la realitat sociocultural de Catalunya

Una de les facetes que cal destacar de la M. Carmen, és la visió i el sentir amplis. La seva vida es desenvolupa a la seva terra natal. Sabem que a causa de les relacions socials havia estat temporades a Màlaga i en altres llocs de la província. Més o menys en cinquanta quilòmetres al voltant! Amb un bon nivell cultural familiar i adquirit, però d'acord amb el seu temps i circumscrit preferentment en la cultura local. I el seu tarannà, el lliurament i el desig d'arribar a tothom la condueix a una actitud dialogant i oberta, que mira tothom amb amor, aprecia les seves formes personals i valora les seves formes col·lectives. Arriba fins a l'admiració per tot allò que és bo del proïsme i, fins i tot, ho pren i ho proposa com a exemple. En tot troba el bé i la condueix al Summe Bé. Així admira Catalunya. «El moviment de Barcelona conciliava perfectament amb la seva activitat i zel», més tard es complau a lloar els catalans i els proposa com a exemple a les germanes, «perquè n'apreguessin a ser diligents en el servei de Déu, que les havia elegit per ser santes».

La missió a Barcelona

La congregació, a través de les set cases que té a la diòcesi de Barcelona, atén un ampli nombre de persones en diverses necessitats:

Educació infantil en integració sociocultural, Guarderia Bressol del Nen Jesús, Barcelona.

Educació infantil, primària i secundària, col·legis Sagrat Cor i Sant Josep de Mataró.

Malalts psíquics, al recinte Torreribera de Santa Coloma de Gramenet.

Persones que busquen un lloc de trobada amb el Senyor, Casa d'Espiritalitat Maria Immaculada a Tiana.

Assistència a la gent gran: Residència Sant Josep, Barcelona.

En l'Obra Benéficosocial del Nen Déu, de Barcelona.

Educació dels joves i d'adults als Mòduls Professionals de grau superior, especialitats de Laboratori d'Anàlisi Clíniques i d'Integració Social, a l'Escola Santa Teresa de Jesús.

Educació als disminuïts psíquics: infantil, primària i professional a l'Institut Ortopedagògic del Nen Déu.

Atenció als joves i als adults disminuïts psíquics. Centre Ocupacional Mare de Déu de l'Alegria i Llar Mare Carmen, Tiana.

Assistència a la gent gran i als malalts, en consultes externes, Hospital del Nen Déu.

La mare Carmen sap arribar als més petits.

Què t'ha ensenyat la mare Carmen? Què n'has après?

- A ajudar les persones i a obeir els pares. Que resem, li agraïm a Déu tot el que ha fet per nosaltres. Marta Páez (8 anys)
- La seva senzillesa, la seva manera de veure la vida i les seves ganes de lluitar. A mirar els altres i el món amb uns altres ulls i a sentir-me millor i superar-me cada dia. I pensar i comprovar que Déu està allà per tot el que el necessitem i tenir fe per saber que arribarà un dia que estarem amb Ell. Elisabet Delgado (15 anys)
- La Mare Carmen és per a mi una mare que m'ha fet descobrir el Cor de Crist «que ens estima tant», m'impresiona comprovar el seu amor per Ell i les seves ànsies de donar-lo a conèixer als altres, i m'ensenyà el seu abandó confiat a les mans del Pare i la seva fortalesa en el sofriment. La Mare Carmen m'impulsa a ser testimoni i portadora del goig que sorgeix de saber que el Senyor està amb nosaltres i ens estima amb una tendresa infinita. (Religiosa jove)

Batlle i Ordóñez
Lavalleja (l'Uruguai)

Estimats amics,

Estimats amics,
Abans de tot, una abraçada, una salutació i el desig que estigueu bé.

El 7 d'agost del 1959, juntament amb dos seminaristes més, Miguel García i Pablo Delgado, vam arribar a l'Uruguai, convidats pel sacerdot Josep Xicart, i des d'aleshores estic aquí com a missioner. Ja fa 40 anys.

Miguel García és a la parròquia de Rio Branco a la diòcesi veïna de Melo. Pablo Delgado, després d'uns anys de treball pastoral a l'Uruguai, va tornar a Barcelona per motius familiars i, a finals d'aquest any tornarà a la nostra diòcesi de Minas on pensa quedar-se definitivament. Josep Xicart, després d'estar uns anys a l'Uruguai, va tornar a Barcelona, va viure uns anys a Badalona i el 1997 va morir a Barcelona. En el seu sepeli, per la providència de Déu, hi érem presents els tres sacerdots que ell va convidar a l'Uruguai.

Des de fa 10 anys sóc vicari general i pastoral d'aquesta diòcesi de Minas i, des de fa 12 anys, sóc el rector d'aquesta parròquia rural-ramadera de 1.600 quilòmetres quadrats i amb 5.500 habitants.

A finals d'any viatjaré a Barcelona per començar el 2000 amb la meua família i al meu país i hi passaré un parell de mesos, descansant i en convivència familiar.

Units a Crist i treballant per Ell,

Narcís Renom Pons

Col·legi Fàtima
Germanes Dominiques de l'Anunciata
Nueva San Salvador (El Salvador)

Estimats amics,

Sóc a Centreamèrica des de l'any 60 i he treballat al col·legi, en la catequesi i en la pastoral. Aleshores tenia 43 anys i gaudia de salut física i d'un gran entusiasme. Els anys han anat passant —ja n'he fet 82— i és molt normal que les forces no em permetin treballar com abans. I és per això que, avui, la meua activitat missionera consisteix en la pregària, demanant al bon Déu que promogui moltes vocacions religioses i sacerdotals amb esperit missioner.

Gaudeixo molt llegint *Catalunya Cristiana*. La comunitat de religioses Dominiques de l'Anunciata de Manresa té la gentilesa de regalar-me'n la subscripció. Que Déu i la Verge els acompanyin.

Afectíssima amb Crist i la Verge,

Gna. Inés Casassas

Rua Malanga
Maputo (Moçambic)

Estimats amics,

Estimats amics,
Fins ara sempre heu estat molt puntuals a l'hora d'enviar-me la vostra revista que tant aprecio. En el meu nou destí de Maputo continuo rebent-la amb molt de gust.
Gràcies!

Ara estic a l'altra banda de la badia de Maputo, en una població anomenada Catembe. El meu treball és molt bonic, tot ell de pastoral. Cada dia anem a visitar una comunitat diferent on ens unim als cristians molt senzills i intentem fer-los creure en la fe al mateix temps que nosaltres, les germanes, n'aprenem molt. Saben patir sense queixar-se i estimar gratuïtament, es nota que van ser creats a imatge i semblança de Déu. En edat i disminueixo en facultats, però em sento feliç perquè puc

Afectíssima en Crist,

Mercedes Fló Azcué

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?

**APADRINA UN MISSIONER, LA TEVA APORTACIÓ FARÀ
QUE ELL O ELLA I ENCARA MÉS PERSONES PUGUIN
LLEGIR CATALUNYA CRISTIANA CADA SETMANA.**

☐ MARIA TERESA CALZADA OLONA
c/ San Martin, 137
CP/ 3760
Añatúña (Santiago del Estero)
ARGENTINA..... 26.884 ptes.

☐ ANTONIO MARTINEZ EGEA
Mission Catholique B.P. 16
Sokone
SENEGAL 26.884ptes.

(Marqueu amb una "x" el missioner que desitgeu apadrinar)

Nom i cognoms

Adreça

Població Província C.P.

Banc / Caixa

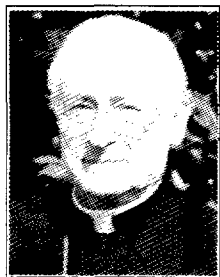
[illegible]

CATALUNYA+ CRISTIANA

c/ Puiggarí, 5 - 08014 Barcelona - Tel. 934 905 988 - Fax 934 902 035

Carta Dominical

Sínode: la nostra resposta a la crisi d'Europa

Ricard M. Carles

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Al Sínode sovint es constata que la crisi d'Europa és una crisi d'amor. Els homes no creuen que són estimats per Déu, per això no tenen fe en Ell. Per tornar a construir Europa cal tornar a partir de l'amor.

El testimoniatge és important, però aquest ha d'anar acompanyat de l'anunci. L'home necessita sentir-se estimat, però també sent la necessitat de respondre a interrogants profunds sobre el sentit de la seva vida, de la història, de la cultura. La *Fides et ratio* explicita clarament la necessària conjunció d'aquestes dues realitats.

La transmissió de la fe ha de tenir en compte el procés de secularització teòric i pràctic que limita l'horitzó de l'home a allò que és concret i visible, excloent d'aquesta manera Déu, que és l'Invisible. A Romania els intel·lectuals, fins i tot els opressors d'abans, ara declaren que no es pot viure sense la fe, volen que s'ensenyi religió a l'escola i desitgen que l'Església realitzi la seva tasca.

No s'ha de tenir por de la pròpia identitat catòlica. Cal proposar la nostra cultura amb coratge, i educar per no seguir d'una manera acrítica la cultura imperant. Cal tenir la valentia de la veritat. El testimoni cristià actual potser ignora l'entusiasme de les cartes de sant Pau que anuncien les riqueses del misteri de Crist. De vegades els testimonis es mostren dubitatius.

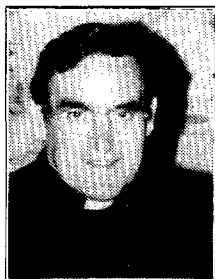
L'Església, tanmateix, creu posseir un bé preciosíssim per oferir a Europa, que ningú més no pot donar, que estigué en l'origen de la unitat espiritual i cultural dels pobles europeus: la fe en Crist Jesús, font d'esperança que mai no defrauda. Aquesta fe inspirà grans valors que Europa va integrar en la seva pròpia vida i transmeté als altres continents: els valors de la persona, de la comunitat en què la persona s'expressa, del sentit de la història.

El problema de la fe a Europa és sobretot el problema de la cristologia. És Crist el Verb encarnat, l'Home-Déu? Sovint Jesús és presentat com el nostre germà, com el nostre guia, i certament ho és; però no se'l presenta com el *Kirios*, el Senyor, el Verb de la Sagrada Escriptura i de la primera comunitat cristiana.

La revitalització de les comunitats eclesials és necessària perquè l'Església sigui font d'esperança per a Europa. Aquesta revitalització passa precisament per un cert *desvetllament espiritual*: la presa de consciència renovada que Crist, el Fill de Déu fet home, és el Senyor. És necessari que els seus membres confessin, amb plena convicció —que no s'ha de confondre mai amb un sentiment religiós vague i poc exigent— que «Jesucrist és el Senyor de la història, el contingut i el centre vital del missatge de la salvació, el Camí, la Veritat i la Vida». La comunicació amb la creu de Crist i el seguiment de Crist ressuscitat fan brillar l'evangeli en la vida de cadascú i en la comunitat. Si Crist viu en nosaltres, Ell es mostra present als altres, es confirma com l'única esperança vàlida per a totes les generacions i com el punt de partida per a la nova evangelització.

Paraula i vida

Esperit del Jubileu

Lluís Martínez Sistach

Arquebisbe de Tarragona i Prímat

Falta molt poc per començar l'any 2000. És un número rodó. Té quelcom que fa pensar. Per als cristians és una joia aniversari de la redempció de Jesucrist: fa vint segles que arribà la plenitud del temps en la història de la salvació.

Els cristians ens preparem arreu del món per celebrar el Jubileu amb motiu d'aquest joia esdeveniment. Començarà el dia de Nadal i acabarà el dia de l'Epifania del 2001. Tot un any que, seguint la tradició bíblica dels jubileus, ha de ser un «any de gràcia», és a dir, un any de conversió, de reconciliació, d'acció de gràcies i de solidaritat. I tot això enmig de la vida quotidiana i de les

celebracions especials per al Jubileu. És un objectiu pastoral prioritari per a l'arxidiòcesi.

Ressonen sempre en el nostre cor aquestes paraules de Jesús: «Convertiu-vos i creieu en l'evangeli.» Llegir la paraula de Déu, acollir-la en el cor i revisar la nostra vida a la llum de les seves exigències significa una autèntica conversió.

Avui domina la persuasió que no hi ha veritats absolutes i que la certesa és símptoma d'immaduresa i de dogmatisme. La conversió autèntica ens fa acceptar la paraula de Déu com a veritat absoluta i perenne que ens arriba pel ministeri de l'Església.

Actualment constatem l'augment de persones batejades que no han estat evangelitzades adequadament ni han seguit una experiència d'adhesió personal a Jesucrist. Necessiten la *primera conversió*, és a dir, el seu trobament personal amb Jesucrist. Per això s'ha d'evangelitzar de tal manera que ajudem els homes i les dones d'avui a experimentar que la conversió a Crist, «camí, veritat i vida», és el pas a una manera més plena i feliç de ser i de viure.

La reconciliació ha de ser una actitud permanent en la vida dels cristians. Joan Pau II ens diu que «el goig d'un jubileu és sempre d'una manera particular el goig del perdó de les culpes, l'alegria de la conversió».

Penedir-se dels propis pecats i obtenir-ne l'absolució és la primera condició per convertir-se de debò. El gran alliberament de l'home es troba aquí.

En la nostra societat és difícil de valorar la gratuïtat. Tanmateix, però, hi trobem una munió de manifestacions. La paraula *gràcies* ha de brollar constantment del cor humà. Joan Pau II amb motiu del Jubileu ens invita «amb profund sentiment a donar gràcies pel do de l'Església». Ella ens ha engendrat pel baptisme a la vida de fills de Déu i l'alimenta amb la Paraula divina que ella conserva íntegrament i amb els sagraments.

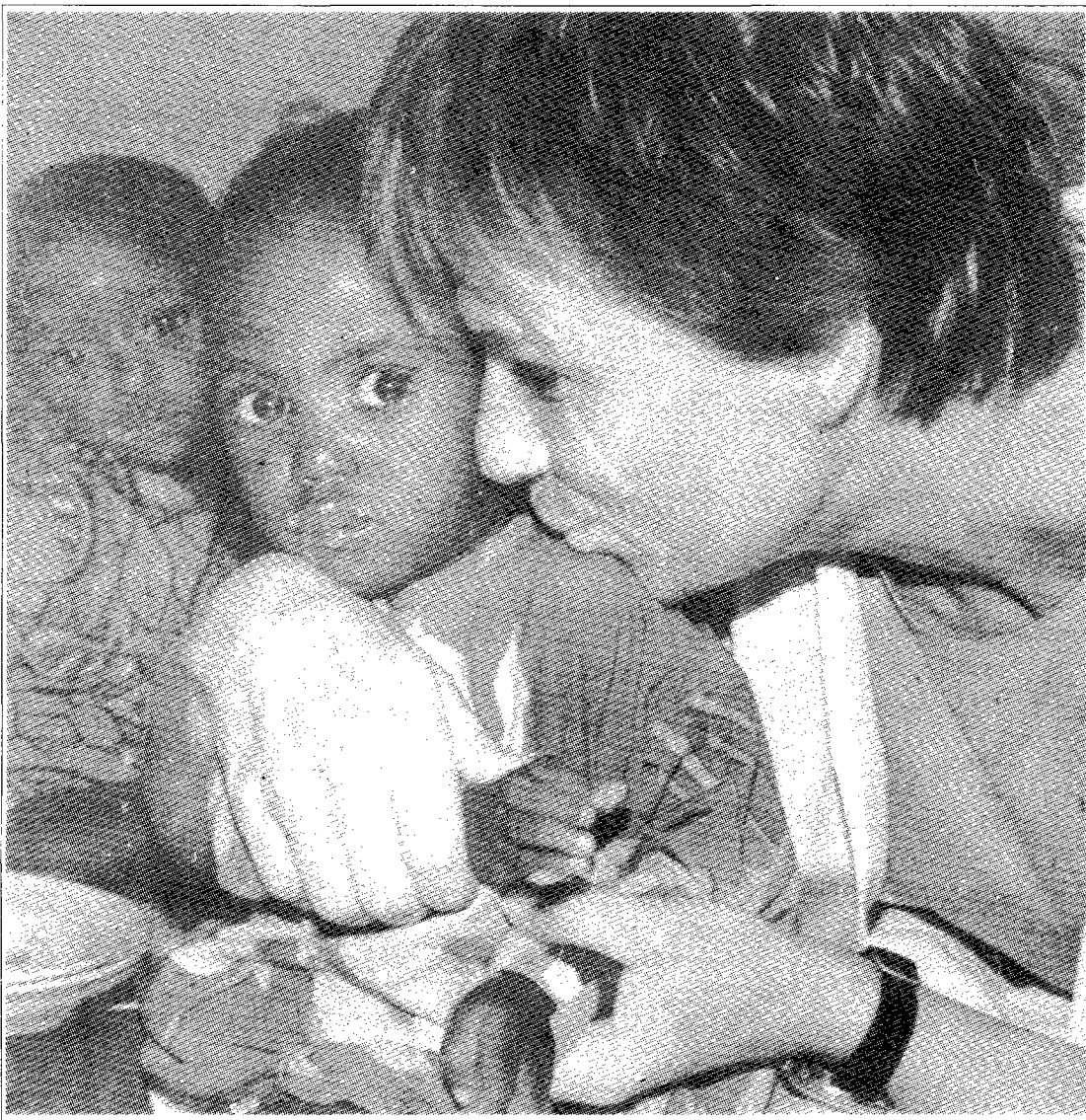
Els jubileus en l'Antiga Aliança tenien un caràcter intens de solidaritat i de fraternitat. Avui això és molt urgent. Per això Joan Pau II ens diu que «el compromís per la justícia i per la pau en un món com el nostre, marcat per tants conflictes i per intolerables desigualtats socials i econòmiques, és un aspecte destacat de la celebració del Jubileu».

A l'espirit del Jubileu s'escau la campanya del «Deute extern, deute etern?». S'hauria d'aconseguir la condonació del deute extern que pesa sobre el destí de nombroses nacions. I alhora convé prendre major consciència de la pobresa i marginació existent ben a prop nostre, en el Quart Món que malauradament va creixent.

opinió

Zoom

El premi Nobel de la Pau ha estat atorgat aquest any a l'organització mundial, no governamental, Metges sense Fronteres que, com la seva antecessora —i molt nostra— Medicus Mundi, s'esforcen per suplir la manca de professionals de la medicina a països on la misèria fa estralls i la manca de mitjans els fan terra adobada per a tota mena de malalties. Per això amb el merescut premi Nobel, mereixen el títol, més modest però més significatiu, d'artesans de la dignitat humana.

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

Es prepara el Jubileu 2000 per als infants

Nens i adolescents de tot el món han estat convocats a Roma per a la gran festa jubilar que per a ells tindrà lloc el 2 de gener del 2000, on renovaran el compromís de ser «apòstols de l'alegria».

En els materials preparats pel comitè organitzador de la jornada, es proposa als educadors i centres de catequesi infantil, un itinerari en dotze etapes, com una «peregrinació espiritual» que precedeix, acompanya i seguirà la peregrinació pròpiament dita a la basílica de Sant Pere de Roma.

«Rebre una invitació, projectar, iniciar, conèixer-se, caminar, trobar, aturar-se, orientar-se, arribar, festejar, tornar a casa i explicar», són les dotze paraules indicades

com a etapes d'aquesta ruta educativa vers la plenitud de la trobada amb Jesucrist.

El text preparat pel comitè ressegueix les etapes del que serà aquesta gran peregrinació: començament del camí i aprendre a conèixer els altres nois i noies que seguiran la mateixa ruta. Al llarg del recorregut es farà sentir la fatiga de caminar, però al final guanyarà la solidaritat que sosté el qui està desanimat i, a més a més, els altres afluixaran el pas perquè tots junts arribin a assolir la meta.

El text explica als nens i nenes que, a Roma, podran comprendre que els veritables amics de Jesús són els veritables amics dels pobres i que l'encontre amb els germans té un gran valor. En l'aturada a les catacumbes, se'ls convida a viure moments d'una fraternitat autèntica amb una família romana que els oferirà hospitalitat.

La carta continua explicant l'arribada a la plaça de Sant Pere del Vaticà. Juntament amb els altres nois i noies pelegrins es descriu ja com serà el pas per la Porta Santa, la renovació de la seva professió de fe i l'agraïment a Jesús per la seva bondat i misericòrdia. Després, la gran festa amb el Papa i l'Eucaristia celebrada per ell.

Un cop tornats a casa, podran explicar a tothom l'experiència viscuda, que recordaran sempre, i que els haurà ajudat a retrobar-se amb Jesucrist, el Salvador.

Tant de bo que a aquesta iniciativa s'hi apuntin molts centres educatius i grups de catequesi infantil i juvenil.

Notes insignificants

Germà Adrià

No permetis, Senyor, que em distregui

Senyor, temo dir-te que a l'Evangeli de sant Mateu, que ens proposa l'Església pel diumenge 32, m'escandalitzes. No ho entenc. Com és possible que lloïs a les verges prudents, que neguen l'ajuda a les seves companyes imprudents? No hem d'ajudar-nos els uns als altres, encara que hi hagi negligència per part dels culpables? No hem de ser solidaris? He de deixar abandonat el qui trobo tirat al carrer perquè no ha estat «espavilat»? He de negar un tros de pa a qui no pot menjar-ne perquè no treballa? Senyor, no ho entenc. Però si surt de Tu, serà per alguna raó. I acabes rebutjant Tu mateix a les pobres noies imprudents... Mira, Senyor, aquesta manera de fer teva m'alerta. En fa estar en guàrdia i, de veritat, que no vull que em passi el mateix. On aniria, Senyor, si Tu et neguessis a rebre'm en el Gran Banquet? On aniria, Senyor, si Tu em neguessis la teva Eucaristia per no tenir la meua pobra ànima prou engalanada? No sé ni el dia ni l'hora. Però el que sí sé és que quan menys m'ho esperi, segurament, Tu em cridaràs a la teua presència. Llavors, voldria tenir plenes d'oli totes les meves llànties. Voldria tenir el cor ple de bondats, de delicadeses i de bones accions.

Ara dic, Senyor, que no m'espanta la mort, perquè sé que m'estimes. Però, què pot passar si m'oblido i no faig servir la meua vida per omplir-me de bondats, d'amor? No permetis, Senyor, que em distregui. I dóna'm forces per servir els altres, per ajudar el desvalgut, per estar hores amb els presos, per repartir el meu pa amb qui té fam i per treure'm la túnica per vestir al qui té fred. Dóna'm instint de desprendiment de tot per a tothom.

Que no faci propi cap dels teus dons ni gaudeixi només jo dels béns que em regales. Que sàpiga acompanyar el solitari; que pugui riure amb qui riu i plorar amb qui plora; que tingui la mà plena de tendresa per a tots els mancats de la teua carícia i de la carícia dels altres germans; que mai no negui la salutació a qui em repugna; que mai no vulgui desempallegar-me d'algú perquè no em sembla simpàtic o em sembla perillós. Eixampla el meu cor, fes-lo tan immens de bondat com el teu.

Que pugui estar sempre amb els braços oberts en creu, com estàs Tu des que vas morir per nosaltres. Vull entrar al teu banquet, Senyor, tan aviat com em cridis. I voldria arribar també al Banquet Eucarístic de cada dia, amb tot el meu cos i amb tot el meu esperit plens d'amor per als meus germans. Que pugui dir com Tu que vinguin tots els que estiguin desconcertats i com Tu pugui omplir-los de consol i d'esperança. Quan se celebrarà el teu banquet etern per a mi, Senyor?

Punt de vista

Jordi Bassas i Ribalta

El «solar»
dels novíssims

Milos Forman, en el seu impagable *Amadeus*, ens presenta Mozart al llit de mort acompanyat de Salieri. Aquest l'ajuda a compondre les últimes estrofes del *Dies irae* de la seva *Missa de Rèquiem* pòstuma. En arribar al *Confutatis maledictis*, el moribund pregunta a Salieri si creu de debò en unes flames que cremen per tota l'eternitat. La resposta de Salieri és sincera: hi creu, ¿com podia no creure-hi, si ja el cremaven amb el foc abrusador de la gelosia més atroç?

Ficció, és clar, però de vegades la ficció pot superar la realitat, com diu el tòpic. D'una cosa, com a mínim, podem estar segurs. Milos Forman tenia ja la idea de l'infern com aquell «estat espiritual» que Joan Pau II va descriure fa poc i que, d'altra banda, sostenen ja fa temps molts teòlegs cristians. Però també és cert que, per a molts altres teòlegs, «els antics cels, inferns i purgatoris són a hores d'ara un solar en venda situat a l'extraradi de la teologia», com molt bé va escriure Ferran Sáez Mateo ja fa dies en un article al diari *Avui*.

Un servidor, com a membre del gremi dels teòlegs, alguns cops ja me n'he queixat a alguns col·legues meus, però les respostes han estat gairebé clòniques: «Són coses d'altres èpoques.» Jo, pobre de mi, que a vegades em delecto cantant tot sol fragments esparsos del *Rèquiem* gregorià —que de petit vaig aprendre a l'escolania de la parròquia—, ara em diuen que el temari és tan obsolet com una locomotora de vapor!

No puc fer-hi més. La manca d'esperitèpic en l'expressió de la fe em sap molt més greu que la mateixa heterodòxia. Per això, em faig ressò de la perplexitat manifesta de Ferran Sáez davant la indiferència general amb què creients i no creients

han rebut les darreres referències pontificies sobre la qüestió dels novíssims.

Admeto que cantar *La vall del riu vermell* per acomiadar un familiar o un amic difunt pot ser molt emotiu, i no hi tinc res a dir. Però considero que hi ha una desproporció manifesta envers la grandesa incomparable del *Dies irae*. I si no, vet ací alguns exemples: *Iudex ergo cum sedebit / Quidquid latet apparebit / Nil inultum remanebit*. Això és: «Quan el jutge s'asseurà, / tot l'ocult apareixerà, / res impune no quedarà.» Aquest tercet que, segons el mateix Goethe, fa meditar el seu doctor Faust enmig de la disbauxa juvenil d'una festa de primavera, és un autèntic tractat d'escatologia cristiana. Amb un realisme cru i sanament inquietant, ens adverteix de la importància transcendental de tots i cadascun dels nostres actes. Allò que fem ens determina de tal manera que mai no en podrem esborrar la petja. Per això la mort és concebuda com el moment de la veritat —si ens atenem al sentit originari de «desocultament» que té la paraula grega *alétheia* («veritat»). Però la mort no és definitiva: *Mors stupebit et natura / Cum resurget creatura / Judicanti responsura*. «La Mort s'esbalaïrà, també la Natura, quan ressorgirà la creatura i al judici respondrà.»

És impossible imaginar-nos de forma conceptual el misteri de fe de la resurrecció de la carn, però la idea d'un judici universal satisfà els anhels dels oprimits i vindica les morts anònimes. La insuficiència de la justícia humana és massa escandalosa com per no adherir-s'hi. Encara que no fos veritat, és una idea que caldria inventar. Aquest tercet del *Dies irae*, amb una plasticitat corprenedora, ens mostra la mort vençuda i les mateixes lleis de la natura superades per aquell Jutge que, com diu l'Apocalipsi, «tot ho renova» tant al cel com a la terra.

En resum, el «solar en venda dels antics cel, infern i purgatori» penso que pot tenir una *requalificació* important per poca atenció que hi parin els hipotètics compradors. El mal és que la botiga de la litúrgia catòlica que els mantenia a l'«aparador» sembla haver tancat per unes «reformes» que ningú no sap ben bé quines són. Sort que, de tant en tant, surt algun franc tirador com el cineasta Milos Forman, que, si més no, va saber convertir en *best-seller* un producte gairebé oblidat pel gran públic com era la *Missa de Rèquiem* de Wolfgang Amadeus Mozart.

saber escoltar

Com escoltar l'Evangeli avui?

Heus aquí una qüestió important en el creixement o maduració de la vida cristiana. Com escoltar l'Evangeli? És el mateix que preguntar-se: Com escoltar Jesucrist? Perquè —no ho oblidí el lector— l'Evangeli —la Bona Nova— és Jesucrist.

L'Evangeli no es pot pas llegir com l'*Odissea* o l'*Eneida*, com un simple escrit del passat, per més bell que sigui. En escoltar-lo a les celebracions o en sostenir-lo en les mans per llegir-lo, el cristià sap que escolta Déu. Ell ara se m'adreça i m'interpel·la. I he de respondre.

Escoltar. Tal com un amic quan ens parla: estem atents, ens fixem en el seu rostre, el to, el que ens està dient. Són els mots del nostre amic! De manera semblant quan gaudeixo del privilegi d'obrir els evangelis per poder-los llegir. No tinc davant els ulls uns escrits bimil·lenaris i inerts, sinó Déu que, en Jesús, em dirigeix la paraula. No estic davant d'alguna cosa, sinó davant d'algú. Per això una enorme atenció. Que en són d'ardents i vives aquestes paraules! Fins i tot noves! Dites per a mi, per a tots.

I són paraules d'ara. Paraules calentes, com el pa que acaba de sortir del forn. Jesucrist és un personatge de la història. Però resulta que és vivent. Perquè ha ressuscitat. I ve a mi. Ara. Ell sempre és el que ve. No sóc jo qui, com remunta un riu, he de córrer enrere de la història per trobar-lo. Ara mateix el Senyor em parla. Jesucrist se'm lliura ara i l'Esperit ve ara mateix. Crist, ara, em diu quin és el secret de la benaurança o felicitat. M'indica com Ell és el Bon Pastor, em crida a seguir-lo tal com féu al jove ric, em

demana que perdoni setanta vegades set, em mana de parar l'altra galta...

A la paraula de Crist hi correspon la meua resposta. Resulta que el Senyor parla amb mi i que no l'escolto pas com si les seves dites anessin per a un altre. Prou que necessito la conversió! Però, com respondre? Donant gràcies amb tot el cor. Car, si Déu em parla, això vol dir que puc escoltar i que compto per a ell. Així brota la joia en el meu interior.

Ha estat escrit que no llegim l'Evangeli, sinó que el puguem. La pregària, en efecte, és diàleg entre Déu i nosaltres. L'Evangeli és de naturalesa dialògica. Primer, Déu em parla. Després, li responc. Necessàriament l'Evangeli és un dels elements de l'oració. L'Evangeli no és primàriament un llibre de moral, sinó l'indret on faig l'experiència de Déu. D'aquí prou que en derivaran conseqüències per al capteniment. *L'Evangeli, abans de dir-nos el que hem de fer, ens diu el que som.*

Llegim l'Evangeli per tal de conèixer més Déu i d'entrar en l'àmbit del seu amor. També hi trobo la meua identitat de criatura salvada per l'amor diví. Llavors sé com m'he de comportar. Ho sé perquè he estat en la intimitat divina, perquè he gustat l'Amor. Si escoltem Déu, les nostres oracions mai no seran pobres. Si l'escoltem cordialment, li sabrem respondre afectuosament. *Per retrobar la pregària, i particularment la pregària de lloança i d'acció de gràcies, cal primerament retrobar l'Evangeli.*

Joan Guiteras i Vilanova

a propòsit de...

La gastronomia
és cultura (2)

A vegades comprem llibres per caprici, de la mateixa manera que mengem caramels per plaer. Un dia, revisava unes prestatgeries d'una llibreria de França. El llibre que vaig descobrir era atractiu, el llibreter em va advertir que era car, però em vaig deixar vèncer per la temptació. Es titulava: *La cuisine de la Bible*, de Ruth Keenan. El volum és una meravella per les seves fotografies d'espais naturals, de fruits, de manuscrits o de pintures clàssiques. L'autora, bona coneixedora de la Bíblia, adverteix que «tot i que estan inspirades en l'Antic Testament, totes les receptes són fruit de la seva imaginació». Podríem creure que es tracta d'aquell «qualsevol semblant amb la realitat, és pura coincidència» de les pel·lícules, però no és així. Quan llegim els dotze menús, o repassem les fórmules culinàries, més aviat pensem en allò de «si non è vero, è ben trovato».

Si volem indagar sobre l'alimentació de l'antic Israel, cal tenir en compte dues etapes fonamentals. L'èxode i tot el posterior a l'establiment a la Terra Promesa. Durant la travessia pel desert, l'alimentació, per força, havia de ser simple, en primer lloc, llet i els seus derivats. Devien tenir diferents formes de conservar-la. El greix és fàcil per uns dies, la resta és més difícil i delicat. Ho convertien en productes semblants al mató, al iogurt i a la quallada. Encara que pertany a etapes històriques molt antigues, podem comprovar a l'Israel actual costums d'aquells temps. En qualsevol esmorzar d'hotel de categoria mitjana, s'ofereixen al viatger sis o set classes de derivats lactis, diferents en densitat i fins i tot en el color, i si l'hotel té més categoria la ració també pot ser doble.

Un segon ingredient habitual era el pa. Ja en vaig parlar en una altra ocasió, però hi torno. Vull advertir que si bé el que es feia servir habitualment era pa fermentat, semblant al que avui anomenem integral, no obstant això, afegir llevat a la massa significava, d'alguna manera, corrompre la barreja, per això en la solemnitat de la Pasqua el pa sempre havia de ser àzim, costum que es conserva en l'actualitat, de manera que, segons m'han explicat, en els àpats que se serveixen en els vols que surten d'Israel, les companyies, tant les pròpies com les estrangeres, només serveixen pa d'aquesta mena durant la setmana del «Pesaj».

Una cosa tan corrent entre nosaltres com és el sucre era totalment desconeguda per a ells. No en tenien, però sabien el que era el gust dolç, que apreciaven molt, els semites en general són molt llaminers. S'assaboria tant quan menjaven dàtils com figues. I aquestes fruites es consumien fresques o seques, formant, en aquest cas, una mena de pa o melmelada dura, que encara ara he pogut comprar a Jerusalem. Però la dolçor s'apreciava, principalment, en la mel, que es menjava directament dels ruscus silvestres o s'extreia de la bresca. Es menjava sola o barrejada amb altres aliments. De petit, en aquells temps difícils de la postguerra, em feien menjar llesques de pa amb mel, ara la trobo massa embafadora, però sempre en tinc a casa i me la barrejo amb la llet. Penso que s'havia dit profèticament que el Messies menjaria mel i mató, en aquell passatge de la noia que infantaria un fill (Is 7:15).

P-J Ynaraja,

capellà del Montanyà (ynaraja@redestb.es)

Art o escarni?

Sr. Director,

Respecte del polèmic quadre sobre la Mare de Déu exhibit a l'exposició titulada *Sensation*, que es pot contemplar aquests dies a Nova York, em preguntava si cap altre personatge històric ha estat objecte d'un escarni públic similar. Ni tan sols els protagonistes de les crueltats més grans contra la humanitat han estat exposats al ridícul i a la mofa amb l'art com a excusa, arribant des d'un museu a milions de llars arreu del món gràcies al sensacionalisme dels mitjans periodístics i audiovisuals. És incomprendible un despropòsit així, quan les credencials d'aquesta dona única són el fet d'haver proporcionat una humanitat perfecta al Fill de Déu, per oferir-se després amb Ell, en un holocaust inenarrablement dolorós, per pagar el deute dels nostres pecats.

EVA NORDBECK FERRAZ
Barcelona

Oblit desorientador

Sr. Director,

Hi ha un neguit remarcable en propagar les facècies antifranquistes, les que s'esdevingueren i les que s'hauria desitjat que s'haguessin esdevingut. Total, el resultat és un muntatge desorientador per als que no han viscut determinats fets. En aquest context una carta publicada en aquesta secció al número 1.047 de *Catalunya Cristiana* referent als encerts del pare Jordi Llimona queda incompleta si no se'n tenen en compte els desencerts. Les desafinades religioses. No seria millor, si cal oblidar, no insistir tant en

Cartes del lector

allò a la vegada que es va deixant això? La Creu de Sant Jordi atorgada al pare Llimona no és un premi que té més de «cavaller» que de sant? Si rememorem el que ens convé, tinguem la sinceritat també d'explicar el que ens avergonyeix.

GENÍS DE TERA I TEIXIDOR
Badalona

Adoradors nocturns

Sr. Director,

M'ha agradat molt el diàleg que va entaular la periodista Glòria Carrizosa amb Josep M. Alsina, professor d'universitat i president de l'Adoració Nocturna del Tibidabo, a Barcelona, en la secció *Des del carrer*, del número 1.045 de *Catalunya Cristiana*. Fa 38 anys que és adorador eucarístic. Certament, és un fet estimulante per a tothom seguir aquest diàleg. Una de les frases del professor Alsina —«L'adoració eucarística dona serietat a la vida»— la trobo molt encertada. L'Adoració a la Divina Eucaristia ens fa més autèntics i, per tant, proporciona serietat a la vida. La serietat de la veritat, de l'autèntic amor, de la generositat.

Sobre la pregunta quin sentit té resar de nit, el professor Alsina respon així: «Té un sentit d'imitació de Crist, que

pregava a les nits; demostra que l'Església vol estar present davant l'Eucaristia dia i nit, i també té un sentit d'expiació: quan el món s'oblida de Déu, l'adorador nocturn fa present la necessitat que té la humanitat del Senyor.» Una gran resposta! Recordo que el meu pare, adorador nocturn de Girona, em va dir: «Mira, fill meu, l'adoració nocturna és l'Obra de les Obres. Pensa que al Cel adorarem eternament Déu. Procurem adorar Jesucrist sacramentat, com l'adora Maria, de cor a cor.» Des d'aquí m'agradaria animar els joves perquè participin en l'adoració nocturna.

MN. JORDI CARRERA
Banyoles

Any 2000 dC

Sr. Director,

Tothom va esverat amb l'arribada de l'any 2000, ja sigui pels temuts efectes que aquests dígits puguin ocasionar en ordinadors, electrodomèstics..., o perquè es busqui la millor manera de celebrar-lo. Hi ha eufòria a les agències de viatges, previsiones extraordinàries del consum de cava, etc. Tant de revolt em sembla molt bé, però no ens quedem només en les frivolitats que desvetlla l'any 2000. Si us plau, reflexionem-hi. Què celebrarem el proper 31 de desembre? Ni més ni menys que dos mil anys del naixement de Jesucrist. Penso que aquest hauria de ser el motiu principal de la nostra celebració i joia.

M. TERESA SOL MARTORELL
Barcelona

Experiències de l'Índia

Genuflexió o inclinació profunda?

Mons. Longinos va ser bisbe auxiliar del cardenal Gracias, l'arquebisbe de Bombai, des dels anys seixanta fins als vuitanta. Tan alt com el cardenal, el seu tracte era més cordial. Molt més proper a la gent que el seu

Tot i que amb més de 90 anys, em va rebre molt afectuós l'estiu passat, quan el vaig visitar a la parròquia de la Mare de Déu de la Muntanya de Bombai, on viu retirat. Ancià venerable, amb un aspecte més occidental —una barreja de portu-

s'ha de fer una genuflexió. Així he actuat i així ho he ensenyat. Perquè aquests van ser els gestos que vam aprendre fa segles a Goa dels portuguesos i que a la nostra capital, Bombai, tan cosmopolita, hem vist fer a catòlics arribats d'arreu del món. Ara bé, si avui es volen incorporar gestos de la cultura índia que s'han perdut a la nostra ciutat, però que són habituals a en l'Índia i sobretot al món rural, exigeixo que es faci bé.»

Jo havia comprovat com els fidels en entrar a les esglésies, davant del sagrari, no fan una genuflexió sinó una inclinació profunda del cap, amb les mans juntes i amb els dits cap amunt, davant de la boca. I una cosa semblant repeteixen després a l'hora de la pau: sense cap contacte amb les mans, es miren tot fent una tímida inclinació de cap amb les mans juntes a l'altura de la boca.

Mons. Longinos és més exigent i vol conservar la jerarquizació del gest tal com es fa en la cultura índia i aplicar-la al ritual catòlic. «Que es faci bé —afegeix el

prelat— significa que no és el mateix reverenciar un germà, un sant o Déu. Correspon al primer una petita inclinació del tors, posant les mans juntes a l'altura de la barbata. Davant dels sants, com fa el fill indi davant del seu pare o del seu mestre, les mans s'han de posar més elevades, a l'altura del nas. I davant del Santíssim, la inclinació del tors ha de ser profunda, amb les mans juntes més amunt del cap.»

Això em va ajudar a entendre el que Mons. Iván Dias, actual arquebisbe de Bombai, m'havia dit, no sense certa mofa, quan va comprovar que a l'hospital que visitàvem més d'un malalt el saludava posant les seves mans juntes més amunt del cap. «Mira, aquests es pensen que són un déu!», va afirmar. La sotana blanca indicava a aquelles persones, tan religioses com poc coneixedores de les formes catòliques, que aquella vestimenta corresponia com a mínim a la d'un santó.

Mn. Ignasi Marqués

superior immediat, per la seva manera de ser i per la seva presència continuada a la diòcesi de Bombai. Mentre el cardenal Gracias passava llargues temporades a Roma i viatjava arreu del món, Mons. Longinos era qui se n'anava a les parròquies i tractava el clergat i els feligresos amb molta senzillesa.

guès i de britànic— que no pas indi, em va demostrar que la seva forma de pensar és més propera també a l'occidental que a l'oriental. Quan li vaig comentar el meu plaer en comprovar que la litúrgia índia incorpora diferents gestos i postures de la seva civilització, em va respondre: «Jo sempre he vist que davant del Santíssim

Esqueles a Catalunya Cristiana

Tel. 934 905 988

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral
i altres celebracions

(Cicle litúrgic A; ferial I)

Temps de durant l'any (Salteri: setmana 4)

NOVEMBRE

7. Diumenge

XXXII de durant l'any. Verd. Lectures: Saviesa 6:12-16 / Salm 62 / 1 Tessalonicencs 4:13-18 / Mateu 25:1-13

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Ernest, Engelbert i Herculà, bs. mrs.; Amarant, mr.; Florenci, b. Santa Carina, mr. Beats, Francesc Palau i Quer, fund., Jacint M. Castañeda, mr.

8. Dilluns

Fèria. Verd. Lectures: Saviesa 1:1-7 / Salm 138 / Lluc 17:1-6

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Sever, Severià, Carpòfor i Victori, mrs. Deodat I, p.; Godfred, b.

Festa Major: a Santa Coloma de Queralt.

9. Dimarts

La Dedicació de la Basílica del Laterà (F) Blanc. Lectures: Ezequiel 47:1-2.8-9-12 (o bé: 1 Corintis 3:9c-11.16-17) / Salm 45 / Joan 2:13-22

ALTRES CELEBRACIONS: La Mare de Déu de l'Almudena. Festa del Sant Crist de Balaguer. Sants, Teodor, sold. mr.; Orestes, mr.; Ursí i Agripí, bs. Santa Eustòlia, vg.

Festa Major: a Balaguer i Beget.

10. Dimecres

Sant Lleó el Gran, papa i doctor. (MO) Blanc. Lectures: Saviesa 6:1-11 / Salm 81 / Lluc 17:11-19. SOLSONA: Dedicació de la Catedral (catedral, S / diòcesi, F)

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Andreu Avel·lí, teat.; Trifí, Respici i Tiberi, mrs.; Demetri, b. Santes, Nimfa, vg. mr.; Florència, mr.; Trifena i Trifosa, deix.

11. Dijous

Sant Martí de Tours, bisbe (MO) Blanc. Lectures: Saviesa 7:22-8:1 / Salm 118 / Lluc 17:20-25

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Menna, sold. mr.; Valenti, Felicià i Atenodor, mr.; Veranus, b.

Festa Major: a Adraén, els Alamús, l'Aleixar, Altafulla, Arenys de Munt, l'Armentera, Ars, Bescaran, el Brull, Calonge de Mar, Campelles, Carme, Cerdanyola del Vallès, el Clot (Barcelona), el Far d'Empordà, la Figuera, Lladorre, Maçanet de Cabrenys, Masarac, el Morell, Mura, la Nou de Berguedà, Pau, Perelada, Pontós, Puig-reig, Riells del Montseny, Saldes, Sant Celoni, Sant Martí d'Albars, Sant Martí de Centelles, Sant Martí de Maldà, Sant Martí de Provençals (Barcelona), Sant Martí Sarroca, Sant Martí Sescorts, Sant Martí Sesgueioles, Sant Martí de Tous, Sentfores, Sentmenat, Sobremunt, Teià, Torrelles de Llobregat, Urtx, Viladrau, Vilallonga del Camp, Vilallonga de Ter, Vilavert i Xerta.

12. Divendres

Sant Josafat, bisbe mr. (MO) Vermell. Lectures: Saviesa 13:1-9 / Salm 104 / Lluc 17:26-37

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Emilià (o Millán de la Cogolla) prev.; Nil, ab., i Ruf, b.

13. Dissabte

Fèria. Verd. Lectures: Saviesa 18:14-16;19:6-9 / Salm 104 / Lluc 18:1-8. Si es vol: Sant Leandre, bisbe (MLI) Blanc.

SOLSONA: Sant Lleó el Gran, p. dr. (MO) Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants Estanislau de Kostka, s.j.; Dídac d'Alcalà, franc.; Eugeni, b. mr.; Nicolau I, p.; Homobó, cfr. Sant Enata, vg. mr.

Lectures bíbliques

Diumenge XXXII de
durant l'any

Cicle A

Lectura primera

Sa 6:12-16

Troben la saviesa tots els qui la cerquen

Lectura del llibre de la Saviesa

La saviesa és resplendent i no s'apaga mai. Els qui l'estimen, arriben fàcilment a contemplar-la, la troben tots els qui la cerquen: ella mateixa es fa conèixer als qui la desitgen. Si algú matinejava per sortir a buscar-la, no s'hi haurà de cansar: la trobarà asseguda a les portes de casa. Pensar-hi sempre ja és tenir l'enteniment madur, i si, per trobar-la, hi ha qui passa nits en vetlla, aviat perd el desfici, perquè ella ronda sempre buscant els qui se la mereixen; generosament se'ls apareix pels camins i els surt al pas en tot el que es proposen.

Salm responsorial

62:2,3-4, 5, 6, 7-8 (R.: 2b)

Vós, Senyor, sou el meu Déu; jo us cerco.

Tot jo tinc set de vós,
per vós es desviu el meu cor,
com terra eixuta sense una gota d'aigua.

R. Tot jo tinc set de vós, Senyor, Déu meu.

Jo us contemplava al vostre santuari

quan us veia gloriós i poderós.

L'amor que em teniu val més que la vida;
per això els meus llavis us lloaran. R.

Que tota la vida us pugui beneir
i alçar les mans lloant el vostre nom.
Saciat del bo i millor.
us lloaré amb el goig als llavis. R.

Quan des del llit us recordo,
passo les nits pensant en vós,
perquè vós m'heu ajudat,
i sóc feliç sota les vostres ales. R.

Lectura segona

1 Te 4:13-18

Déu s'endurà amb Jesús els qui han mort en ell

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Tessalònica

Germans, no podeu desconèixer què serà dels difunts: no voldríem pas que us entristís-

siu, com ho fan els altres que no tenen esperança. Tal com creiem que Jesús morí i ressuscità, creiem també que Déu s'endurà amb Jesús els qui han mort en ell.

[D'acord amb la paraula del Senyor us diem que nosaltres, si encara quedàvem amb vida quan arribarà el Senyor, no serem primers que els qui hauran mort, perquè, a un senyal de comandament, al crit d'un arcàngel, al toc de corn de Déu, el Senyor mateix baixarà del cel, i els qui han mort en Crist ressuscitaran primer; llavors els qui d'entre nosaltres quedem en vida serem enduts juntament amb ells pels aires, en els núvols, per sortir a rebre el Senyor, i així estarem amb ell per sempre.

Consoleu-vos, doncs, els uns als altres amb aquestes paraules.]

Al·leluia

Mt 24:42a,44

Vetlleu, estigueu a punt, que el Fill de l'home
vindrà a l'hora menys pensada

Evangeli

Mt 25:1-13

L'espòs és aquí. Sortiu a rebre'l

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu

En aquell temps Jesús digué als deixebles aquesta paràbola: «Passarà amb el Regne del cel com amb deu noies, que sortiren amb torxes a rebre l'espòs. N'hi havia cinc de prudents, i les altres cinc eren desassenyades. Les desassenyades no s'emportaren oli per a les torxes, però cadascuna de les prudents se'n proveí d'una ampolla. Com que el nuvi trigava, els vingué son, i totes s'adormiren. Ja era mitjanit quan se sentí cridar: L'espòs és aquí. Sortiu a rebre'l. Aquelles noies es despertaren i començaren totes a preparar les torxes. Les que no tenien oli digueren a les altres: Doneu-nos oli del vostre, que les nostres torxes no s'encenen. Però les prudents els respongueren: Potser no n'hi hauria prou per a totes, val més que aneu a comprar-ne. Mentre hi eren, arribà el nuvi, i les que estaven a punt entraren amb ell a la festa. I la porta quedà tancada. Finalment arribaren també les altres, i deien des de fora: Senyor, Senyor, obriu-nos. Però ell els respongué: Us dic amb tota veritat que no us conec.

Vetlleu, doncs, perquè no sabeu ni el dia ni l'hora.»

Es pot tenir por?

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

«No tingueu por»

Jesús repeteix sovint en els evangelis aquesta frase: «No tingueu por!» Ho diu als deixebles en la tempestat, als deixebles quan els envia en missió, a les dones quan s'hi deixa veure ressuscitat... El mateix diuen els àngels a Maria, a Josep, als pastors, a les dones del sepulcre... No tenir por és, per tant, quelcom característic de la proximitat del misteri de Déu. Déu no vol provocar por a aquells als qui s'adreça. Una cosa ben diferent és el temor, la reverència, el sentit d'adoració, que la seva presència ha de provocar en aquells que, d'alguna manera en fan l'experiència.

En el cas dels apòstols enviats en missió, l'exhortació de Jesús es refereix sobretot a la confiança i decisió que ha de caracteritzar la seva predicació: «No tingueu por dels qui maten el cos però no poden matar l'ànima; temeu més aviat el qui pot fer que l'ànima i el cos es consumeixin a l'infern» (Mt 10:28).

Des del començament del seu pontifi-

cat, el papa Joan Pau II ha llançat aquest crit característic: «No tingueu por! Obriu les portes al Crist!» El crit del Papa és ben bé un eco del crit de Jesús, i ressona en l'Església dels nostres dies com un desafiament a tantes reticències envers la fe, l'Evangeli i l'Església.

«Em fa por...»

Ara és sant Pau el qui parla. Tampoc ell no tenia por de Jesús ni de predicar l'Evangeli. I, tanmateix, en la segona carta als Corintis els manifesta la seva por: es compara a si mateix al pare que compromet la seva filla —la comunitat— a un espòs —el Crist— i diu així: «Però em fa por que, així com la serp va seduir Eva amb la seva astúcia, ara algú no corrompi els vostres cors i us aparti de la fidelitat i l'honestat que deveu al Crist. Veig que si ve algú i us anuncia un Jesús diferent del que us vam anunciar, o si us comunica un esperit diferent del que vaurebre, o un evangeli diferent del que us vaucollir, tot això ho tolereu

amb una gran facilitat» (2C 11:3-4).

Està clar que aquesta por de l'Apòstol no és la por que Jesús exclou dels seus deixebles, sinó la por del pare en la fe que vetlla perquè se'n mantingui la integritat. És una por que no exclou la valentia, sinó que en prové; que no exclou l'amor dels qui són advertits, sinó que n'és precisament la conseqüència: «Tant de bo que em toleréssiu una mica de poc seny! Doncs bé, tolereu-me'! Estic gelós de vosaltres amb la mateixa gelosia de Déu» (2C 11:1-2).

Una frase del mateix sant Pau en la carta als Gàlates fa veure més clarament en quin sentit l'Apòstol pot tenir por: «En altre temps, vosaltres no coneixíeu Déu i servíeu uns déus que, en realitat, no existien. Però ara heu conegut Déu; més ben dit, heu estat reconeguts per ell. Com és, doncs, que us gireu altra vegada cap als poders dèbils i miserables d'aquest món i voleu tornar a servir-los?... Tinc por que no hagi treballat inútilment entre vosaltres!» (Ga 4:8-9.11).

En els dos textos la por de sant Pau es refereix a la pèrdua de la fe dels cristians. Hi trobem un ressò de les paraules de Jesús citades més amunt: «Temeu més aviat el que pot fer que l'ànima i el cos es consumeixin a l'infern» (Mt 10:28). Les seves paraules adquireixen, així, un caràcter dramàtic, que —sobretot en la carta als Corintis— es fa intens al final: «Demanem a Déu que no feu res de mal. Nosaltres no cerquem l'aprovació dels homes; només volem que vosaltres feu el bé, encara que passem per la desaprovació de tothom» (2C 13:7).

Vistes en perspectiva, les exhortacions de l'Apòstol fan reflexionar. Sabem prou bé que la comunitat de Corint fou encara per un temps una comunitat ben agitada. Al final del primer segle, Climent, bisbe de Roma, s'adreçava a aquella comunitat per posar-hi pau enmig de les discussions que els agitaven; els corintis no havien canviat gaire, o potser gens... Un dia, aquella comunitat, com tantes altres de les comunitats paulines, va esvair-se.

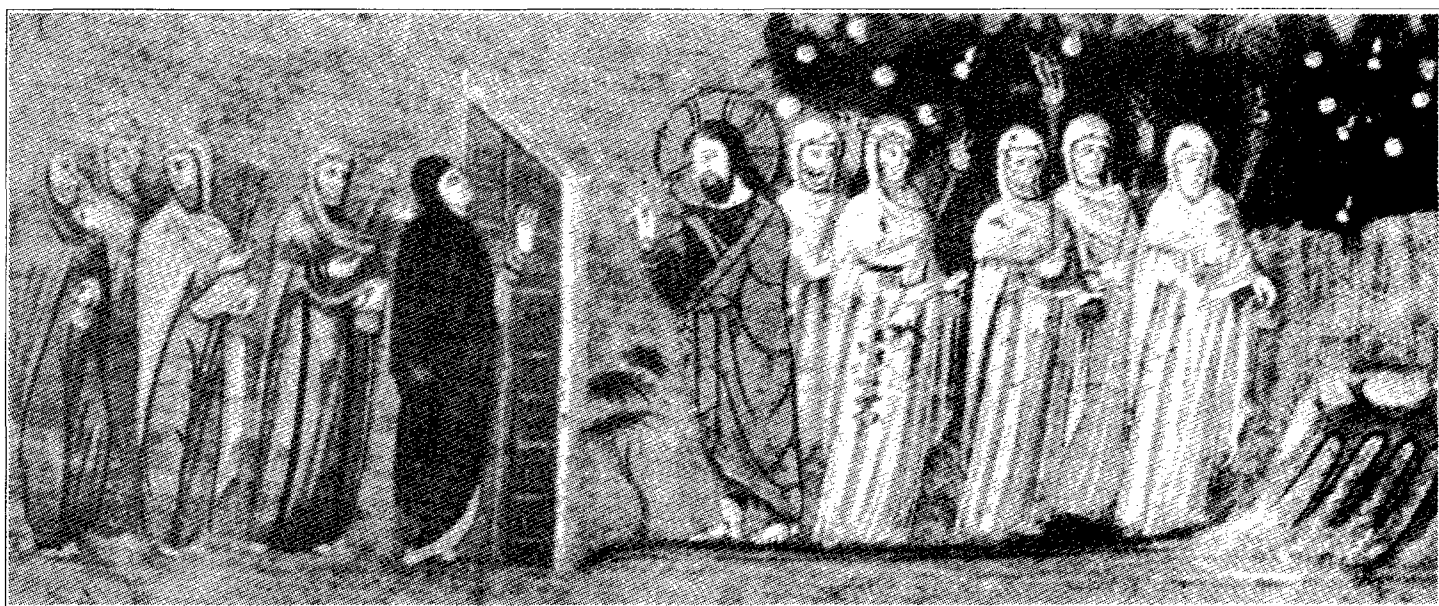
petites homilies

Esperar

Josep M. Aragonès, rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

És l'actitud típica del cristià. Actitud difícil. Complexa. L'esperança cristiana és activa. Ben al contrari del seure a l'ombra a veure què ve. És treball. Lluita. Per això és joiosa. *Germanys..., no voldríem que us entristíssiu, com ho fan els altres que no tenen esperança.* La nostra esperança es sortirà a rebre el Senyor. Ens mou un convenciment. La fe. El Senyor mateix baixarà del cel. És el terme que marca el temps d'espera. El temps del treball. Estem pendents del retorn del Senyor. És la nostra contingència. Fins que arribi el moment definitiu. *Llavors... sereu enduts... per sortir a rebre el Senyor.* S'haurà acabat l'esperança. I la fe. *Així estarem amb ell per sempre.* Serem al regne de l'amor total. La comunió perfecta.

Mentrestant esperem. El qui espera comença per acceptar la vida tal com és. Toca de peus a terra. Com les cinc noies prudents. Hi ha un temps per treballar. Hi ha un temps per reposar. Tot és temps d'espera. Sense necessitat de cremar etapes. Serenament. Possessió de la veritadera saviesa. *Sí, per trobar-la, hi ha qui passa nits de vetlla, aviat perd el desfici, perquè ella ronda sempre buscant els qui la mereixen.* Per això l'esperança no improvisa. Sap el que

En el Codex Purpureus (s. vi) de la catedral de Rossano es troba la interpretació de la paràbola de «les noies desassenyades».

espera i ho cerca. Prepara el que necessitarà. El que compta és estar a punt a l'hora precisa. *Les desassenyades no s'emportaren l'oli per a les torxes, però cadascuna de les prudents se'n proveí d'una ampolla.* Esperaven posant a punt el necessari. Esperaven també mentre els venia la son i s'adormien. Era l'esperança la qui vetllava en tots moments. Entretant el nuvi, vist pel cantó de l'espera, trigava. De fet, però, venia.

Es consumia el temps de l'espera com una libació oberta al sacrifici. Fidelitat i amor. Amor fidel en expectació. De mica en mica l'esperança es fa realitat. A l'hora menys pensada. Mires l'arbre i ja hi penja el fruit. Ha esclatat el temps de la maduresa. *Pensar-hi sempre, ja és tenir l'enteniment madur.* L'amor ple ha arribat. I sorgeix el crit joios: *L'espòs és aquí: sortiu a rebre'l.* L'hora de la veritat. L'examen final de l'esperança. La

torxa encesa sense que faci pampallugues. La joia esclatant. *Les que estaven a punt entraren amb ell a la festa.* Perquè l'esperança és sobretot la preparació de la gran festa. Per això és plena d'imaginació i d'activitat. Veritat i vida. *Consoleu-vos, doncs, els uns als altres amb aquestes paraules.* I diguem ben fort el nostre missatge al món desesperat: *El Senyor és aquí; veniu a rebre'l.*

Tarragona

diòcesis

L'arquebisbat instal·la un plató de televisió

■ L'equipament ha possibilitat el muntatge del magazín «Aquí, tots»

TARRAGONA.— A la seu de l'arquebisbat de Tarragona ha quedat instal·lat un plató per gravar programes de televisió. Aquest equipament ha possi-

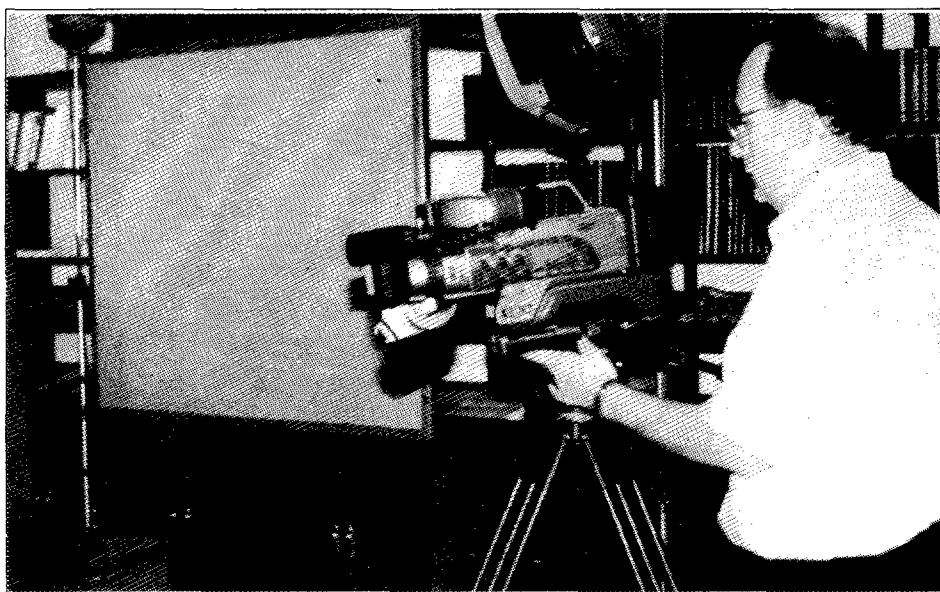
blat el muntatge d'un magazín que du el títol *Aquí, tots*, que va ser emès per primer cop el 21 d'octubre passat a través de la televisió local de Tarragona Tàrraco Visió

Cada tercer dijous de mes, a partir de les onze de la nit, el magazín estarà en antena i, amb una durada d'aproximadament mitja hora, el seu contingut inclou cròniques d'actualitat, reportatges, entrevistes i miscel·lània.

L'arquebisbe de Tarragona, Mons. Lluís Martínez Sistach, ha mostrat molt d'interès en la materialització del projecte del plató de televisió a l'arquebisbat tot indicant que «és un esforç que palesa un cop més l'esperit de la nostra Església de comunicar-se i obrir-se a la societat».

A través de l'estudi de gravació també s'enregistren les glosses que l'arquebisbe dirigeix setmanalment, els dijous, a través de Tàrraco Visió i segons ha explicat el delegat diocesà de Mitjans de Comunicació Social, Dídac Bertran, «s'intentarà en un futur pròxim que la producció d'aquests espais televisius pugui tenir una cobertura més gran a través d'altres emissores de televisió local, dins de l'àmbit arxidiocesà».

Altres finalitats del plató, tal com ha

L'estudi permetrà editar vídeos sobre l'activitat dels moviments diocesans.

indicat el periodista Dídac Bertran, seran les de «fornir de notícies i reportatges sobre l'Església tarragonina el programa que Televisió de Catalunya emet a través

del Canal 33». Altrament l'estudi en qüestió permetrà editar vídeos de contingut religiós, didàctics, de formació i divulgadors de l'activitat dels moviments dioce-

sans que podran ser visionats a totes aquelles parròquies i arxiprestats que s'interessin per qualsevol producció realitzada, sense oblidar monogràfics i materials al servei de les delegacions diocesanes.

Segons Bertran la iniciativa d'instal·lar el plató «obeeix principalment a necessitats d'ordre pràctic i de servei». Tot i la modèstia de l'estudi de producció, la despesa econòmica ha estat possible, en bona part, gràcies «als bons resultats econòmics que s'obtenen de la publicació mensual de la revista *Església de Tarragona*», afegeix el responsable de la Delegació diocesana de Mitjans de Comunicació. L'equipament compta amb càmeres, elements d'il·luminació, trípodes, pantalla *chroma* per als efectes, monitors i vídeos, per bé que la postproducció es realitza en uns estudis audiovisuals de Reus.

Cal remarcar que l'Església de Tarragona des de fa molts anys ha tingut cura de difondre el missatge cristià a través dels mitjans de comunicació. En èpoques passades destaquen les retransmissions en directe, per ràdio, del Sant Rosari o de la Missa Dominical i, posteriorment, de les glosses de l'arquebisbe a través de 25 emissores de l'àmbit diocesà i la seva publicació a la premsa diària i setmanal.

Joan Boronat

«Caleu les xarxes», segona carta pastoral de Mons. Martínez Sistach

TARRAGONA.— Mons. Lluís Martínez Sistach, arquebisbe metropolità de Tarragona i primat, ha publicat la segona carta pastoral del seu pontificat tarraconense, la qual porta per títol *Caleu les xarxes*. Ho ha fet amb motiu del Jubileu i del Pla Pastoral 1999-2002 que aplica i desenvolupa el Concili Provincial Tarraconense.

Es tracta d'un text dens que, al llarg de 78 pàgines, s'estructura en una salutació, dos capítols introductoris («Anem aplicant el Concili Provincial» i «Volem evangelitzar la nostra societat»), cinc capítols específics dedicats a cadascun dels objectius prioritaris del Pla Pastoral i un epíleg. El document episcopal es complementa amb un apèndix on s'exposen els objectius pastorals per al trienni 1999-2002 i les accions per al curs 1999-2000.

La salutació és un missatge esperançat en sintonia amb la celebració joiosa del Jubileu dels vint segles de l'encarnació de Jesucrist. Mons. Martínez Sistach hi afirma que «el Senyor ressuscitat ens diu, com va dir als apòstols, "caleu les xarxes per pescar"», i continua en el capítol següent afirmant que «amb joia "calarem les xar-

xes" amb un Pla Pastoral diocesà per a un període de tres anys. Com en els cursos anteriors, amb aquest Pla Pastoral pretenem anar aplicant el Concili Provincial Tarraconense».

Aquest Pla Pastoral té cinc objectius prioritaris que són desenvolupats en els cinc capítols de la Carta. Mons. Martínez Sistach va comentant cadascun d'aquests objectius, oferint elements doctrinals de reflexió i fent aplicacions a la realitat de la nostra arxidiòcesi.

Del capítol dedicat al primer objectiu pastoral cal remarcar que Mons. Martínez Sistach indica que consisteix a «conèixer i viure més la paraula de Déu», per seguir dient que cal «iniciar-nos i familiaritzar-nos en la lectura de la Bíblia, per tal de captar i entendre el missatge que porta per a la nostra vida cristiana i arribar a fer pregària amb la paraula de Déu llegida o escoltada». En el nostre món europeu incrèdul i indiferent, un cristià només pot viure la fe familiaritzant-se amb la paraula de Déu. La seva lectura pausada i constant porta a la pregària. En la carta pastoral es ressalta la importància de la litúrgia de la paraula i del res de laudes i vespres.

En el segon d'aquests capítols específics es recorda que aquest curs que iniciem coincideix amb l'any 2000. Per això, diu l'arquebisbe, «volem celebrar amb joia el Jubileu dels vint segles de l'encarnació del fill de Déu». Per això també, «un dels objectius del Pla Pastoral consisteix a viure l'esperit del Jubileu, que ha de ser "any de gràcia", és a dir, de conversió, de reconciliació, d'agraïment i de solidaritat. Una conversió a la paraula de Déu; una reconciliació que valora i celebra el sagrament del perdó; un agraïment a l'Església que, com a mare, ens ha engendrat a la vida nova de fills de Déu i l'alimenta amb la paraula i els sagraments, i una solidaritat amb els pobres i marginats d'aquí i d'arreu, treballant per una més gran justícia social».

El tercer capítol fa referència a la necessitat d'«acollir pastoralment tothom». «És un objectiu —segons Mons. Martínez Sistach— eminentment pastoral i té una relació molt íntima amb la naturalesa de l'Església mateixa, que és mare. L'acolliment demana en l'acollidor una mirada d'amor, una clara identitat i una capacitat de diàleg.»

En el quart capítol, el prelat indica que «el diumenge va perdent el seu sentit cristià». Per això, pretén que els diocesans visquin el diumenge com el dia del Senyor. El repòs dominical adquireix una dimensió profètica que afirma la primacia absoluta de Déu i també el primat de la persona respecte a les exigències de la vida social i econòmica. L'eucaristia és el cor del diumenge cristià i s'expressa en activitats de fraternitat, de solidaritat i d'apostolat. Cal recuperar el sentit cristià del diumenge com a primer dia de la setmana.

Finalment, en el cinquè capítol es remarca la necessitat de «potenciar l'apostolat associat dels laics». En aquest apartat l'arquebisbe, entre d'altres coses, fa notar que «els moviments i els grups eclesials responen a la naturalesa social de la persona i són signe de la comunió i la unitat de l'Església». A la vegada ajuden a la formació i a l'espiritualitat dels seus membres. L'arquebisbe anima a potenciar els Moviments d'Acció Catòlica i els altres moviments existents a l'arxidiòcesi, tot demanant una bona coordinació entre totes aquestes realitats eclesials al servei de la missió de l'Església.

El document acaba dient que «és hora de calar les xarxes» i que Jesús demana a tots els diocesans que calem les xarxes posant en pràctica aquest Pla Pastoral, en la confiança del seu bon resultat. (C.C.)

Tarragona

Descobert un finestral romànic al campanar de Salomó

SALOMÓ.— El campanar de Salomó (Tarragonès), juntament amb la façana principal de l'església de Santa Maria, ha estat restaurat. L'enderroc de la caseta que guardava l'antiga maquinària del rellotge, adossada a la torre del campanar, ha posat al descobert un finestral romànic, damunt de l'atri, que data del segle XII.

Segons va declarar l'arquitecte director de l'obra, Joan Figuerola, «a més de la restauració del campanar, s'ha procedit a rebaixar la teulada del porxo noucentista

de la façana principal a fi i efecte de permetre la visió exterior del finestral. En definitiva, s'ha aconseguit una estructura arquitectònica bonica de capçalera, amb la porta i el finestral romànics, que són la prova fefaent de l'església primitiva», va afegir Figuerola.

L'acte de la inauguració de les obres de restauració de la primera i segona fase de restauració de l'església de Santa Maria de Salomó va tenir lloc el dissabte 2 d'octubre. Va ser presidit per l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Lluís Martínez Sistach, que va administrar el sagrament de la confirmació als joves

de la parròquia.

Es van projectar diapositives sobre el procés seguit en l'esmentada restauració, en presència del conseller de Sanitat, Eduard Rius, acompanyat de l'alcalde de Salomó, Joan Boronat, i altres autoritats. La restauració del campanar i de la façana de l'església de Salomó ha costat 17 milions i mig de pessetes, amb aportacions de la Diputació, de l'arquebisbat, de l'Ajuntament, del Departament de Cultura de la Generalitat i de donatius dels fidels.

Joan Boronat

Església de Salomó amb el finestral romànic.

La comunitat de Sant Josep Obrer lliura les Roses d'Or 1999

REUS.— La comunitat parroquial de Sant Josep Obrer de Reus va celebrar els dies 9 i 10 d'octubre les festes en honor a la Mare de Déu del Roser. La solemne eucaristia del diumenge va ser presidida per l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Lluís Martínez Sistach, que va aprofitar la festivitat per conferir el sagrament de la Confirmació a sis nois de la comunitat. El mateix dia 10 d'octubre la comunitat va lliurar les Roses d'Or 1999 amb què es premien persones i entitats que han destacat pel seu treball a favor de la parròquia.

Les Roses van ser, doncs, per a l'arquebisbat de Tarragona, pel seu ajut a la reducció del deute de la comunitat; al banc d'aliments de les comarques de Tarragona, per la seva ajuda constant a sis famílies de la comunitat; al Esbart Santa Llúcia, per haver fet seu el ball de la Mare de Déu del Roser de Reus; a la Capella de Cantors de Santiago Buqueras, per la seva aportació religiosa i cultural al trasllat del Sant Crist de la Sang el Divendres Sant amb el cant del *Vexila Regis*; a la banda de cornetes i tambors de la Germandat de Sant Josep Obrer, per la seva participació en la Setmana Santa, i a Josep Fusté Ferré, que des del 1957 ha dirigit la Massa Coral de l'Orfeó Reusenc. (C.C.)

COM MILLORAR LA GESTIÓ DE LES ASSOCIACIONS DE VOLUNTARIS

III TROBADA DE CENTRES D'AJUT A LA DONA

I JORNADES PER A L'ORGANITZACIÓ I GESTIÓ D'ONGs

Barcelona, 11 a 13 de novembre de 1999

ORGANITZACIÓ I SECRETARIA

ASSOCIACIÓ PRO VIDA DE BARCELONA

FEDERACION ESPAÑOLA DE ASOCIACIONES PRO VIDA

Bonaplata, 42, 1er - 08034 Barcelona - Tel.: 93 204 71 11 - Fax: 93 204 72 14 - E-mail: feapv@provida.org

Taules rodones:

- Telèfons de la vida, centres i serveis d'acollida
- Què ofereixen les ONGs. Col·laboració i repartiment de responsabilitats
- Missatge i imatge de les ONGs
- Cultura de la vida i de la dignitat

Tallers de treball:

- La direcció de persones i motivació
- Comunicació interpersonal
- Perfil humà del voluntariat
- La gestió de projectes en les ONGs com a projectes d'empresa
- Models de finançament per a les ONGs
- ONGs i noves tecnologies

LLOC DE CELEBRACIÓ DE LES JORNADES:

DIJOUS, 11
FIATC
Auditori Avgda. Diagonal, 648.
Barcelona

DIVENDRES, 12
i DISSABTE, 13
Col·legi Oficial de Metges de Barcelona
Saló d'actes i sales de sessions
Passeig de la Bonanova, 47.
Barcelona

INSCRIU-TE ARA

L'entitat o Sr./Sra.:

amb domicili a:

Població:

Província:

CP:

Telèfon:

Fax:

E-mail:

desitja _____ places per assistir a la III TROBADA DE CENTRES D'AJUT A LA DONA i a les I JORNADES PER A L'ORGANITZACIÓ I GESTIÓ D'ONGs.

De l' 11 al 13 de novembre de 1999 a Barcelona a nom de les següents persones:

1a En/Na _____

2a En/Na _____

Els drets d'inscripció són 10.000 pta./persona. Inclou documentació, dinars i cafès, dels dies 12 i 13 de novembre. Amb aquesta finalitat realitza el pagament de _____ pta.

FORMA DE PAGAMENT

Xec a nom de Federació Española Pro Vida, o bé

Transferència a nom de Federació Española Pro Vida Banco Santander. Cta. 0085-0265-21-0000000283

Enviar per Fax o Correu aquesta inscripció complimentada i el xec o fotocòpia de la transferència a:

FEDERACIÓN ESPAÑOLA DE ASOCIACIONES PRO VIDA

Bonaplata, 42, 1er - 08034 Barcelona - Tel.: 93 204 71 11 - Fax: 93 204 72 14 - E-mail: feapv@provida.org

FULL D'INSCRIPCIÓ

III TROBADA DE CENTRES D'AJUT A LA DONA

I JORNADES PER A L'ORGANITZACIÓ I GESTIÓ D'ONGs

El llenguatge únic i entranyable de les campanes

Millorar l'acústica dels campanars és un objectiu que cal aconseguir

El tema de l'acústica d'un campanar i la seva radiació sonora adquireix una importància i una actualitat molt grans en el nostre temps, en què abunden tant els sorolls en l'àmbit urbà. La gestió de protesta d'algun veïnat a causa de la saturació fònica produïda pel repic de campanes pertany a l'activitat i a la gestió dels pèrits en campanes. El resultat ha estat la millora en qualitat harmònica i la disminució notable de l'impacte sonor.

No ens hem de deixar portar pel camí més fàcil d'inculpar aquestes aversions creixents contra el repic de campanes als adversaris de l'Església i de les campanes. Naturalment la llei de drets fonamentals reconeix expressament el dret de l'Església a cridar l'atenció dels feligresos sobre actes i serveis religiosos, així com de recordar-los la pregària a determinades hores del dia. Això està garantit per sentències judicials al més alt nivell.

les condicions indispensables per a una bona radiació sonora. Del dret a tocar campanes se'n deriva l'obligació de fer possible el desenvolupament i la radiació del seu so d'una manera musicalment equilibrada.

En la construcció nova de campanars, els arquitectes haurien d'evitar efectismes trivials. El campanar, com a obra civil, compleix un doble objectiu. Primer, especialment en el passat, és un senyal òptic preferent en el poble; se-

Elements bàsics de l'acústica del campanar

No parlem de les campanes penjades als campanars de paret ni als finestrals dels campanars. Aquesta disposició tan sols serveix per tocar campanes, però no constitueix un campanar com a instrument musical pròpiament dit, ni per la seva col·locació, afinació o ressonància, que sovint són adverses. Ens referim als conjunts de campanes col·locades a l'interior del recinte del campanar.

Una instal·lació amb aquestes característiques necessita un cos de ressonància, com tot instrument musical. Un conjunt de campanes també requereix un espai de ressonància per aconseguir una perfecta formació del so. Imaginem-nos la música d'un orgue, en què els tubs estiguin lligats d'un

amb conjunt harmònic desigual i esbalançat a mercè d'on bufa el vent.

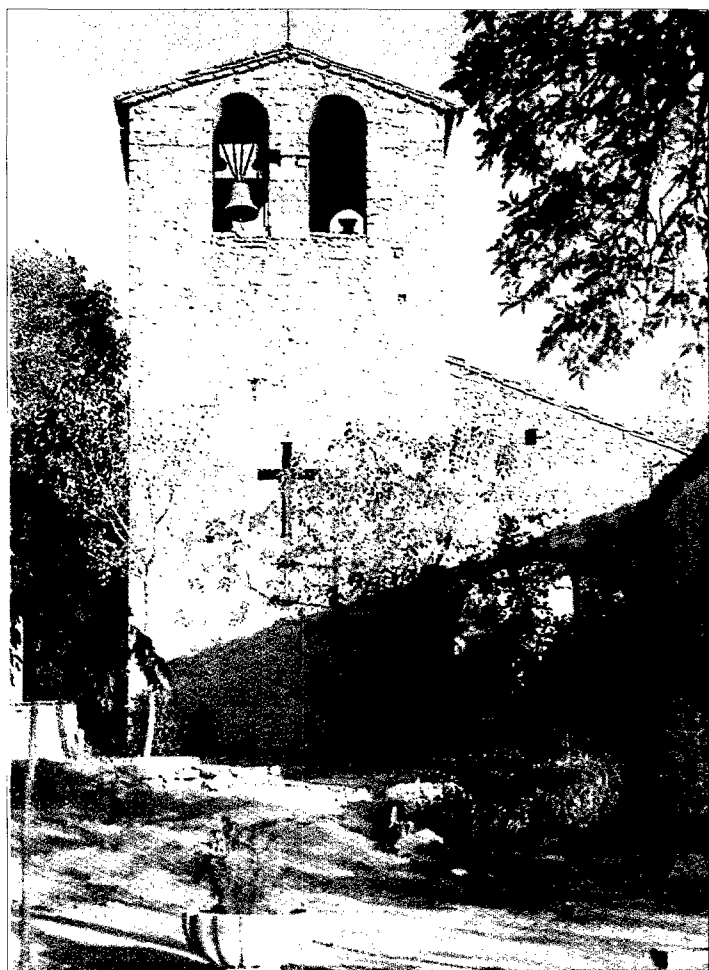
La naturalesa ha dotat l'ésser humà de cavitats bucals i de faringe per a la formació del so. Si apliquem tot això al nostre tema ens trobem que un recinte de campanes —la cambra del campanar— construïda correctament influeix favorablement en el rendiment sonor i en la bellesa acústica d'un conjunt de campanes. I al contrari, en les campanes penjades tal com les coneixem habitualment aquí, s'hi troba a faltar la calor i la força de la radiació sonora, i el so metàl·lic ho desdibuixa tot. Hi ha rares excepcions, com a les catedrals gòtiques, en les quals els recintes de les campanes es troben molt alts i oberts. Sovint, però, els calats arquitectònics també actuen de moderadors acústics.

Condicions òptimes per al campanar

En les construccions antigues, la mida del conjunt de les campanes es regeix pel recinte del campanar existent. La intervenció en el moment oportú dels experts en campanes, tant en la construcció de campanars nous com en les dimensions de l'allotjament de les campanes ajudaria a evitar disgustos i a estalviar costos innecessaris en la construcció de campanars nous i en els treballs de remodelatge posterior.

El cas ideal seria que el recinte de les campanes permetés instal·lar l'estructura suport de les campanes amb espai suficient per donar-hi la volta còmodament. Hi ha unes mides mínimes establertes entre la campana superior i el seu trespol i la campana (o campanes) grossa i el terra. D'aquest resultat s'estableixen les mides necessàries que un conjunt requereix tant d'alçària com d'amplària. En el cas de campanars existents —que en el nostre país és el de la majoria— aquests càlculs ens marquen la mida de les campanes que exigeixen el campanar per tenir un efecte sonor òptim.

La disposició correcta de les obertures acústiques és el resultat de les consideracions de les lleis de l'acústica: el so s'estén en totes direccions a partir de l'element que l'ha produït, semblantment a la radiació de la llum que s'escampa a partir de la seva font. En el cas de la campana, però, el so augmenta en l'orientació en què toca i és causat per l'efecte de trompa de la seva cavitat. Per aquest motiu les obertures han de ser més petites en aquesta direcció, o bé s'han de suprimir completament. L'encegament dels deflectors de

Església de Tavertet.

Instal·lació de la campana «Montserrat» al campanar de la catedral de Barcelona.

Aquest dret, gairebé inqüestionable als repics litúrgics, comporta d'una banda, l'obligació d'aprofitar-lo i donar-li vida, i, de l'altra, l'obligació d'aplicar-lo amb responsabilitat. Àdhuc els que aprecien les campanes troben insuportables les tocades de campanes perquè sovint falten

gon, és l'allotjament de les campanes i aquestes han de sonar amb un equilibri fònic. Si s'accepta el conjunt de campanes com a element musical tant a l'església com als edificis civils, s'ha d'establir en les millors condicions possibles.

pal, o les cordes d'un violí o d'una guitarra simplement tensades entre dos suports, o una orquestra simfònica tocant en una era. La sonoritat d'aquests exemples no arribaria a ser mínimament acceptable. El so resultant de les campanes a les finestres queda a mercè de l'espai que ocupa

(Foto: Josep Masip)

so serà més acusat en la direcció de la campana perquè s'ha d'evitar que el so arribi directament als edificis adjacents.

Gairebé sempre s'apliquen làmines de fusta en les obertures acústiques, que normalment haurien de tenir un angle de 10° o 25° per a la projecció sonora. Aquests valors són orientatius, ja que si una església es troba al cim d'un pujol, admet un angle de projecció més agut. No solament és recomanable, sinó necessari. D'altra banda, un campanar voltat d'edificis alts requereix uns angles de reflexió adients. Àdhuc hi ha campanars en què les obertures de projecció hauran d'estar dirigides cap enlaire.

Disposicions interiors

En la disposició i mida de les obertures acústiques té un paper important la naturalesa de l'acabat de les parets del recinte de les campanes. Les parets llises (com el formigó), els arrebossats llisos, etc. necessiten un percentatge d'obertura acústica d'un 5% com a màxim de la superfície de les parets del recinte de les campanes. En molts casos, sobretot en torres de formigó, n'hi ha prou amb un 2,5-3% de la superfície de les parets com a obertures acústiques, segons els coneixements tècnics dels estudis d'acústica més avançats.

En parets de mamposteria de pedra natural i de maçoneria de maó vist acabat amb llagues profundes, amb les juntes de ciment molt acusades, les obertures poden tenir fins a un 10% de la superfície de les parets de la cambra de les campanes. En recintes de campanes molt grosses, el tant per cent de la superfície es pot ampliar lleugerament, en proporció als metres cúbics del recinte de les campanes.

Un dels avantatges de la projecció controlada del so és la barreja sonora del conjunt harmònic, i per obtenir-lo encara més fidelment és absolutament imprescindible que el sostre i el terra del campanar siguin tancats a les mides adequades. Mai la profunditat lliure d'un campanar és la millor caixa de ressonància. En aquest cas es perd molta projecció a l'exterior.

Domini de les freqüències

Continuant amb l'anàlisi per obtenir sonoritats òptimes, cal afegir que la superfície de les parets del recinte de les campanes actua com a modulador de freqüència per a l'absorció de certs camps de freqüència. Les superfícies toves o aspres, les parets de maó vist amb llagues d'unió profundes, la pedra natural aspra amb juntes amples i els arrebossats rugosos de calç o ciment esmoreeixen una part de les freqüències altes, és a dir, el tons secundaris més elevats.

Contràriament, les construccions de formigó o els acabats llisos i durs reflecteixen aquestes freqüències ja esmentades. En aquest cas, s'ha de procurar treure a l'exterior el mínim so possible. Ja hem vist que en aquestes circumstàncies la superfície de reflexió era del 2,5-3% com a màxim, comparat amb el 10% dels altres acabats. Per aconseguir reflectir els campanars de formigó hi ha el recurs —havent-ho previst abans— de disposar arquitectònicament l'interior de manera que hi hagi un terbolí de ressonància abans que flueixi a l'exterior i fins i tot amb deflectors que en frenin l'expansió. Hi ha algun

cas en què s'han previst aquests efectes i s'ha construït la cambra en forma de retorta oval, on els sons es barregen d'una manera íntima i la superposició de freqüències a l'interior fa que la recepció adquireixi una qualitat excepcional i fins i tot efectes sonors diferents del que és habitual.

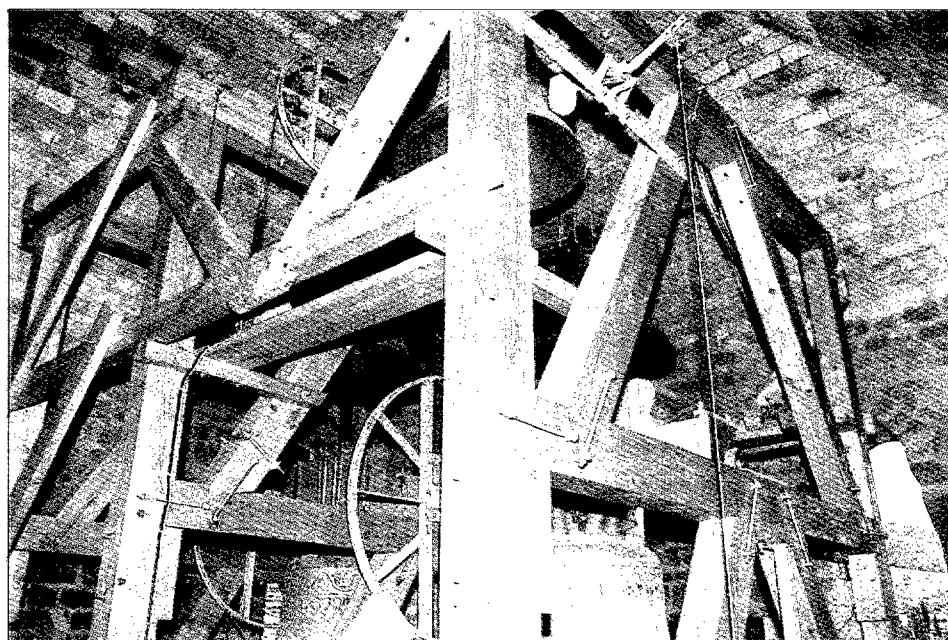
Ara bé, pretendre esmoreir el so a base de recobriments artificials dins del recinte de les campanes és problemàtic i sense garanties fiables. Naturalment, els conjunts de campanes haurien de ser instal·lats en un sol recinte. En instal·lacions de dobles torres i amb el conjunt repartit, s'obtenen resultats de fusió de so poc reeixits. Només es millora si s'hi adequen

problema a la zona estàtica i suficientment tous per absorbir les vibracions i no produir sorolls afegits.

Una instal·lació amb jous de ferro perd un tant per cent important de projecció sonora que deriva a l'estructura, i si aquesta també és de ferro llavors la qualitat sonora pot perdre d'un 8% a un 10% d'intensitat i també de qualitat, a causa de les vibracions que tenen lloc a l'obra civil. Molts campanars construïts en ferro a la postguerra als països de tradició campanera han tingut molts problemes, ja que les vibracions han demolit els anclatges de l'estructura de ferro amb l'obra civil. Aquests campanars, a llarg termini, que-

Els deflectors del campanar de Poblet produeixen una sonoritat vellutada i harmònica.

Perfecta disposició interior del campanar de Ripoll.

deflectors de so i amb unes obertures molt tancades en les cares immediates al campanar paral·lel i en les altres cares també, si es troben relativament obstruïdes.

L'experiència obtinguda equipant les campanes amb jous i estructures de fusta ens demostra amplament que s'han de preferir a les estructures i jous d'acer, especialment per motius de qualitat de so i d'altres. D'altra banda, les estructures de fusta sempre van assentades damunt de soles de cautxú que frenen totalment les vibracions a l'obra civil i que, altrament, són projectades a l'interior del temple amb els catacrucs que el material transmet i que no tenen res a veure amb la sonoritat de les campanes. Aquests assentaments de cautxú tenen la duresa dimensionada d'acord amb el pes que han de suportar, suficientment rígids per no desplaçar el

den «penjats» a les parets i requereixen reparacions costosíssimes. Si a més a més no estan equipats amb deflectors, la qualitat sonora és molt deficient.

La llarga vida dels muntatges dels jous i estructures amb fusta està garantida a través de nombrosos exemples històrics. Altres avantatges dels jocs de campanes col·locats a l'interior del campanar són la facilitat del manteniment, l'absència de perill de projecció a l'exterior de components mecànics de construcció, la millor conservació del material i dels elements mòbils que queden alliberats de la intempèrie i de la humitat, etc.

Sons vellutats a través de deflectors

Escollar el conjunt harmònic a través d'un campanar degudament equipat de

deflectors és un efecte gairebé desconegut al nostre país. És el resultat d'una sensibilitat musical en aquest àmbit concret que a casa nostra n'estem encara molt distants. Amb les influències estètiques negatives en què estem immersos no és estrany que sigui difícil distingir entre un campanar que toqui i un campanar que canti i que, a més, canti afinadament.

Les persianes acústiques o deflector serveixen per regular i millorar les radiacions de so des del campanar. Com a material, s'aconsella la fusta resistent a l'intempèrie. Ha de ser fusta tova impregnada al buit o per immersió. Naturalment són fustes exòtiques i d'un tacte determinat. Passa com la fusta dels instruments musicals, que no és apta qualsevol. E gruix d'aquestes làmines deflectores n'ha de sobrepassar mai els 30 mm. Els darrers anys s'han proposat persianes de plàstic que s'han de refusar tant pels efectes estètics com per motius de so i de durada.

Altres avantatges de les persianes deflectores és que serveixen de filtre a l'entrada d'air al campanar que amb les seves deixalles corrosives malmeten el material, frenen el corrent d'aire, filtre l'entrada de residus vegetals, plàstics... eviten l'entrada de la pluja, faciliten el manteniment i protegeixen enormement el material. Tot això és un valor a les decisives aportacions tècniques que s'han esmentat anteriorment.

Algunes vegades s'han de tractar els campanars amb obertures suplementàries, però això requereix uns coneixements d'acústica que aconsellin actuar arquitectònicament a l'obra civil. El resultat final, però, sempre ha de ser apreciat pel oïda de l'instal·lador.

Valors fònics equilibrats

Un campanar amb les millors condicions tècniques ha de ser agradable a l'oïda, tant per al criteri de l'especialista com per al profa i que, generalment, coincideix amb la ciutadania normal. Tècnicament el volum de so no hauria de sobrepassar els 80-85 decibels.

El manteniment d'un campanar ha de tenir la mateixa cura o més que qualsevol altre monument ciutadà. La neteja, el reajustament del material i un control del factor auditiu són elements essencials. No oblidem que tradicionalment els campanars han estat sovint molt abandonats i deixats de mà de Déu. S'hi poden trobar deixalles de tota mena. També s'han fet estudis de la fauna i la botànica que envaeix molts campanars. Hi ha massa campanars que han tingut un manteniment escàs. S'ha de convèncer les parròquies que és imprescindible dur a terme amb regularitat un mínim d'atenció a càrrec d'empreses qualificades si es volen evitar danys irreparables i obtenir efectes acústics del campanar més bons.

La sonoritat del campanar depèn de la manera de la torre, del muntatge i del manteniment, que es pot afirmar que la suma d'aquests factors (campanes-campanar-muntatge-manteniment) infonen tots plegats el caràcter específic de cada campanar en particular. Les campanes com a instrument musical únicament donaran de si allò que no els negui el campanar, el muntatge i el manteniment.

Gaspar Vilarrubias i Codina

Barcelona

El germà Adrià com a exemple de pregària feta vida

■ L'Institut de Teologia Espiritual de Barcelona complirà aquest curs la seva primera dècada d'existència

BARCELONA.— El germà Adrià Trescents va impartir el 21 d'octubre passat la lliçó inaugural de l'Institut de Teologia Espiritual de Barcelona. El religiós de La Salle, dedicat des de fa molts anys al món de la marginació, és un d'aquests exemples vius d'homes submergits permanentment en la contemplació. El germà Adrià té clar que ha de viure gairebé a la força en estat de pregària «perquè si no, encara faria més malbé la meua vida i la de molts a qui ja no podria ajudar».

Com ell va voler deixar ben clar en l'acte d'obertura del nou curs de l'Institut de Teologia Espiritual, no és «cap teòleg especialitzat, ni cap mestre de pregària, ni cap expert en algun tema d'espiritualitat, si no que sóc un vell molt sacsejat per les coses de la vida, i convertit en rodamón». El germà Adrià va apartar per una estona les teories per intentar expressar amb paraules la seva pregària de cada dia en la marginació, una pregària que s'ha fet vida en ell i que li permet viure l'esperit de la fe i veure-hi amb els ulls de Crist.

De tota la vida que és al carrer, al costat dels marginats, sense preocupar-se gaire per rehabilitar i simplement tractant de manifestar l'Amor que Déu sent pels

homes. Per a això, no ha parat de resar, sempre i en tot lloc, amarat d'un Evangelí que sempre ha portat al seu costat. El germà Adrià recorre a una pregària senzilla, s'acontenta amb «tractar de tu a tu amb Déu, com un pare, com un amic, com un col·lega», queixant-s'hi, plorant-li, demanant-li per cadascun dels «no ningú» que es troba diàriament.

Aquest religiós de La Salle va donar una autèntica lliçó d'espiritualitat per inaugurar el curs del que serà el desè any d'existència de l'Institut de Teologia Espiritual de Barcelona. Prèviament, el seu

D'esquerra a dreta, el Dr. Montagut, el Dr. Arnés, el bisbe Traserra, el llic.Valls i el G. Trescents, durant la pregària que va donar inici a l'acte.

director, el R. Pere Arnés, va llegir la memòria del curs passat i va animar els assistents a viure amb intensitat l'any Jubilar que ve, «pont i enllaç del que hem viscut i del que estem cridats a viure». A l'acte no va poder assistir l'arquebisbe de

Barcelona, el cardenal Ricard Maria Carles, encara que en el seu lloc va presidir la sessió el bisbe auxiliar Mons. Jaume Traserra.

Samuel Gutiérrez

Joan Rosàs, durant la seva conferència.

Centenari de la mort de sor Francesca Martí

BADALONA.— El 16 d'octubre passat es va celebrar a l'església del monestir de la Divina Providència de Badalona el centenari de la mort de sor Francesca-Coloma Martí i Valls, monja d'aquest monestir.

Es pretenia una commemoració senzilla i modesta, però l'acte va resultar solemne i emotiu i la gent no cabia a l'església. Entre els assistents cal destacar el pare Josep Gendrau, ministre provincial dels franciscans; el pare Jaume Codinachs, vicepostulador de la causa de beatificació de sor Francesca; l'alcalde de Badalona, Maitte Arquer; les nebodes i nenes de la Serventa de Déu, diversos cosins i parents seus...

L'historiador de Badalona Joan Rosàs va descriure la personalitat de sor Francesca. Rosàs, juntament amb la comunitat de la Providència, ha portat a terme un llarg treball d'investigació històrica per documentar i posar al dia l'antic procés de beatificació, d'acord amb les normes originades del Vaticà II, i actualment està escri-

vint una biografia crítica de la monja de Badalona.

Rosàs va mostrar a sor Francesca com una bellesa totalment espiritual, que va portar una vida plena, no pel que va fer sinó pel que va ser, dedicada a les tasques més senzilles i vulgars, però intensa per la pregària per l'amor. Tanmateix, va remarcar que el camí de sor Francesca va ser per a ella, durant la major part de la seva vida, incert i fosc, perquè, partint d'un cristianisme tradicional del seu temps, va viure dominada per la por que la va portar a una intensa crisi espiritual. Un fet providencial, la seva confiança en Déu, la fidelitat i la lluita constant per negar-se a si mateixa la van portar a la conversió i a la mística. Sor Francesca dona a l'home d'avui un missatge de futur, una crida a centrar-se en els valors espirituals i a buscar Déu en el propi interior.

Durant la conferència van estar exposades les relíquies de sor Francesca: un tros del seu hàbit, vell i apedaçat, la seva cullera, molt gastada, i un llençol que la Serventa de Déu va brodar per a una núvia, en una nit i al costat d'un llum de ganxo per reparar ràpidament l'error comès anteriorment en brodar les lletres descentrades.

El cor Aurica va coronar la solemne commemoració interpretant un exquisit concert de cants religiosos, que va acabar amb un fragment dels *Goigs en lloança de sor Francesca-Coloma*.

Sor Núria Faura

**CASA
GAY**

**MÉS DE 100 ANYS ORGANITZANT
CONGRESSOS I REUNIONS**

L'EXPERIÈNCIA ENS AVALA

Roger de Llúria, 12 i 14
Tels. 318 14 95 - 301 67 31 - Fax: 412 44 55

Barcelona

Girona, seu del Col·loqui Europeu de Parròquies del 2001

■ El tema del congrés serà la qüestió social a Europa i la resposta que hi ha de donar l'Església

MONTSERRAT.— Els delegats nacionals del Col·loqui Europeu de Parròquies (CEP), que es van trobar a Montserrat del 22 al 26 d'octubre, van acordar que el Col·loqui del 2001 tingui lloc a Girona. Tot i que també es van sospesar les opcions de Montserrat i de Vilafranca del Penedès, finalment la necessitat de disposar d'un gran col·legi on les infraestructures siguin a tocar ha fet decantar la balança a favor de Girona.

Es vol, doncs, que el col·legi dels germans maristes de Girona sigui l'edifici que reuneixi les 400 persones que participaran en el congrés, que tindrà lloc la primera setmana de juliol del 2001, segons ha explicat el delegat nacional del CEP Mn. Ignasi Mora. Amb tot, els participants a la trobada van coincidir a demanar que un dia del congrés s'organitzés un pelegrinatge a Montserrat.

L'allotjament és un tema que també està previst. L'organització, participada per les diòcesis de Girona i Barcelona, compta amb quatre residències de l'Es-

glésia per allotjar els participants, tres a Girona mateix i una a Banyoles. També s'especula sobre la possibilitat de disposar d'un col·legi universitari.

Si el 20è Col·loqui Europeu de Parròquies, celebrat a Woldingham (el Regne Unit) el mes de juliol passat, va versar sobre la societat multicultural, el tema del 21è Col·loqui girarà a l'entorn de la qüestió social a Europa i la resposta que hi ha de donar l'Església. Per això mateix, l'organisme a qui recorreran els organitzadors serà Càritas, que els facilitarà ajuda i assessorament. Mn. Ignasi Mora avança

que dos experts, un de Barcelona i un de Girona, actuaran de conferenciant.

Mn. Mora calcula que el cost aproximat de la participació en el Col·loqui (sense comptar el viatge) girarà al voltant de les 70.000 ptes. Amb tot, una part dels diners que aportaran els tretze països que formen part del CEP per finançar el congrés servirà per pagar de forma gratuïta els desplaçaments dels participants dels països més pobres.

Valoració del Col·loqui de Woldingham

En la trobada a Montserrat també es va avaluar la passada edició del Col·loqui de Woldingham. Els participants n'han valorat l'acolliment, el diàleg, la multiculturalitat, l'ecumenisme i la familiaritat. «L'únic problema», explica Mn. Mora, «ha estat l'aspecte econòmic: els anglesos no han

cobert les despeses del congrés i, per fer-hi front, han demanat ajuda al comitè internacional». Un entrebanc que l'organització del Col·loqui de Girona mirarà d'evitar. «Calen pressupostos i comptar amb experts d'economia que se n'encarreguin», afirma Mn. Mora.

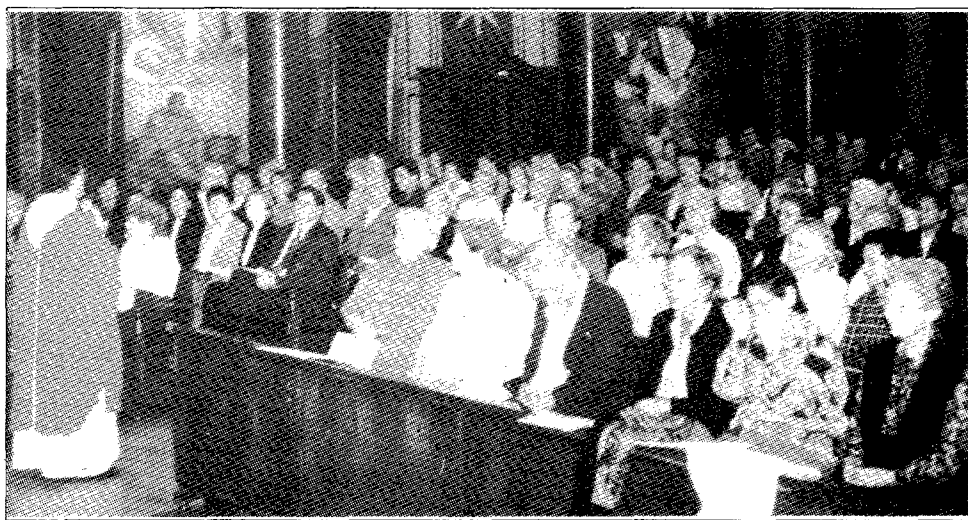
El Col·loqui Europeu de Parròquies va ser fundat el 1959 per l'abbé Conan, canonge de l'església de Saint Severin de París, amb l'objectiu de reunir rectors d'Europa per plantejar problemes pastorals comuns. El primer Col·loqui es va celebrar el 1961 a Lovaina, Suïssa, i de mica en mica es va anar eixamplant fins a reunir preveres, religiosos i laics. Tot i que els membres del CEP centren ara tots els seus esforços a organitzar el congrés de Girona, han decidit ja que el Col·loqui de l'any 2003 tindrà lloc a Suïssa i que el del 2005 se celebrarà en algun país de l'Est.

Carme Munté

El Grup Nostra Senyora del Sagrat Cor es prepara per al Jubileu

BARCELONA.— Durant aquests dos últims anys el Grup Nostra Senyora del Sagrat Cor, de la Renovació Carismàtica Catòlica, ha celebrat sis vetlles de pregària com a preparació per al Jubileu de l'any 2000. Centrats en l'eucaristia i en l'exposició del Santíssim, s'ha demanat per les necessitats de tota l'Església, tot intercedint especialment pels germans malalts. Han estat dues les misses de sanació, en què el Senyor ha vessat la seva gràcia sobre les persones malaltes i n'ha sanat el cos i, el que encara és més important, l'ànima.

Hi ha previstes per a l'any 2000, com a culminació del Jubileu, tres vetlles en

Vetlla del 22 d'octubre a Nostra Senyora del Sagrat Cor.

l'any dedicat a la Santíssima Trinitat. En les vetlles anteriors han participat membres de diferents grups de la Renovació Carismàtica de tot Catalunya, així com moltes persones que s'han volgut sumar als actes i conèixer, d'aquesta manera, l'esperit de la Renovació Carismàtica Catòlica.

En l'última vetlla, el 22 d'octubre passat, més de dues-centes persones es van congregar al santuari de Nostra Senyora del Sagrat Cor, de Barcelona, per lloar Déu, en una missa de sanació, en què al final van ser molts els testimonis de gràcies rebudes.

José Antonio Godina Miñana

BALCLI'S
SALA DE SUBASTAS

DES DE 1979

**COMPRAVENDA DE PINTURES I ANTIGUITATS
AL COMPTAT**

PINTURA CATALANA I ANTIGA
MOBLES
JOIES I PLATA...
ANTIGUITATS

**VALORACIONS PER A TESTAMENTÀRIES.
GESTIÓ DE VENDA**

**VALORACIONS GRATUÏTES PER A SUBSCRIPTORS,
CONGREGACIONS I PARRÒQUIES**

C/ ROSSELLÓ, 227 - 08008 BARCELONA

932 175 607
932 377 663

**EL PRODUCTE QUE LI RESOL
DE DEBÒ**

**EL PROBLEMA
DE NETEJA DE CAMISES I
ALTRES PECES.**

T2000

**Demani'l a la seva drogueria o
supermercat.
Ens ho agrairà!**

Lleida

La Fundació Verge Blanca obre el curs

■ Relleus a l'Escola de l'Esplai i els Centres d'Esplai Cristians

LLEIDA.— La seu de la Fundació Verge Blanca, que aplega el Servei de Colònies de Vacances, l'Escola de l'Esplai de Lleida i els Centres d'Esplai Cristians, va acollir la primera quinzena d'octubre l'acte d'inauguració del curs acadèmic 1999-2000 amb una trobada de tots els membres de la fundació.

La presidenta de la Fundació, Paquita Arturo, va presentar l'acte tot assenyalant la importància de la trobada ja que per primera vegada se celebrava de forma conjunta per a totes les seccions de la Fundació. Arturo va fer especial menció en el fet que no es comença de nou: «Però sí amb una nova generació i incorporacions joves que ens omplen de goig.»

En aquest acte es va acomiadar la que fins ara ha estat directora de l'Escola de l'Esplai de Lleida, Antonieta Mateus, i la presidenta dels Centres d'Esplai Cristians, Teresa Prat. Paquita Arturo els va agrair el seu treball i servei a la Fundació des del seu origen. Tot seguit es va presentar Montse Planella com a nova directora de l'Escola de l'Esplai.

El Dr. Carles Alsinet, professor de la Facultat de Ciències de l'Educació de la Universitat de Lleida, va fer la lliçó magistral que inaugurava el curs amb el títol: *Benestar en la infància: anàlisi de les perspectives psicosocials*.

En la seva intervenció va presentar els resultats d'un estudi portat a terme amb infants de fins a 15 anys de les contrades de Lleida i pertanyents a una classe social mitjana. Les conclusions permeten esbrinar que encara que els nostres infants

siguin feliços, no estan satisfets. Una possible via per afavorir aquesta satisfacció és la participació en els diferents àmbits en què es troben, com la família, l'escola, l'esplai i la vida social. Participació entesa com a membres actius que coneixen els projectes de la seva família, o que es porten a terme a l'esplai o a l'escola.

El Dr. Alsinet va assenyalar que la participació afavoreix el creixement personal, l'autonomia, el fet d'aprendre a estar i a treballar en grup i, en conseqüència, a ser membre del procés de creixement personal.

Després de la xerrada i del debat que es va generar a partir d'aquesta exposició, va tenir lloc la celebració de l'eucaristia, molt participada, que va presidir Mn. Xavier Batiste, consiliari del Grup de Colònies Solibernat, de Torres de Segre.

La trobada d'inici de curs va concloure amb un sopar de germanor amenitzat pel grup d'animació de l'Escola de l'Esplai de Lleida i la col·laboració

dels responsables dels Centres d'Esplai Cristians.

La Fundació Verge Blanca és una institució de la diòcesi de Lleida que té com a objectiu servir tota la societat en el camp concret de l'educació integral en l'esplai d'infants, d'adolescents i de joves, d'adults i de la tercera edat, tant des de les accions de voluntariat com des de l'àmbit professional. Per a la realització de les seves activitats la Fundació compta amb les tres seccions que treballen en el camp del lleure i és oberta a totes aquelles persones que consideren la participació en el temps de lleure com una eina d'integració social i educadora.

Jordi Curcó

La Fundació Verge Blanca va aplegar els seus membres per inaugurar el nou curs.

Sant Marcel·lí Champagnat aplega la família marista

LLEIDA.— El bisbe de Lleida, Mons. Ramon Malla, va presidir conjuntament amb sis preveres una missa solemne a la catedral de Lleida el 16 d'octubre passat. Organitzada per la comunitat de germans maristes i el col·legi Montserrat, la missa era en acció de gràcies per la canonització el 18 d'abril passat del seu fundador, Marcel·lí Champagnat.

Si bé en aquella data es van fer diversos actes commemoratius i una representació del col·legi va participar en la cerimònia de canonització a Roma, els maristes lleidatans han volgut celebrar aquest solemne acte religiós obert a tota la ciutat, on van arribar l'any 1895.

A la missa hi van assistir alumnes i exalumnes, professors, pares i centenars de lleidatans vinculats a la família marista de Lleida, així com representants de la resta de col·legis cristians de la ciutat. El paer en cap de Lleida, Antoni Siurana, exalumne marista, i el delegat d'Ensenyament de la Generalitat, Ramon Barniol, van acompanyar la comunitat marista en aquesta celebració.

El bisbe Malla, en l'homília, va fer especial menció a la vida, l'exemple i l'obra del nou sant, significant en ell un model de vida cristiana en el món de l'educació. Carisma que segueixen amb fidelitat els seus germans: «En Marcel·lí Champagnat», va dir, «veiem la província de Déu», alhora que es va referir a la seva forta devoció a Maria, que va impregnar el seu institut.

En el moment de l'ofertori, un grup d'alumnes van muntar un puzzle amb la imatge del nou sant i van presentar les ofrenes a l'altar, entre elles la cinta del coll que van utilitzar el dia de la seva canonització a Roma. L'eucaristia, que va ser cantada pels alumnes del col·legi amb l'acompanyament de guitarres, va concloure amb la pregària «Marcel·lí, vas ser fidel», recitada per tots els fidels: «Ajuda'ns a convertir-nos en persones útils a la nostra terra i a la nostra gent...» (J.C.)

Vuitanta animadors de cant litúrgic es troben a Lleida

LLEIDA.— El santuari-parròquia de Santa Teresina de l'Infant Jesús dels pares carmelites de Lleida va acollir els dies 23 i 24 d'octubre una Trobada d'Animadors de Cant per a la Litúrgia que ha aplegat prop de vuitanta participants provinents d'arreu de les diòcesis de Catalunya.

La trobada va ser organitzada per la Comissió diocesana de Música i va començar el dissabte a la tarda amb una conferència sobre santa Teresina i va continuar amb l'estudi i repertori de cant i una xerrada a càrrec del jesuïta Enric Puiggròs. Es va concloure amb un con-

cert de la coral Neret a l'església de Sant Antoni de Pàdua dels pares franciscans.

El diumenge es va celebrar una solemne eucaristia amb la participació de tots els animadors de cant i es va fer una visita al Museu Diocesà. La cloenda de la trobada va tenir lloc a l'església de Sant Llorenç, amb una audició d'orgue a càrrec de Mn. Joaquim Mesalles. El bisbe Ramon Malla va participar en aquesta darrera activitat i va saludar els aplegats i els va encoratjar a seguir amb la seva tasca d'animar la comunitat mitjançant el cant, que fa més participativa i viva tota acció litúrgica. (J.C.)

TINTORERIA BOHIGAS Fundada el 1915

- Neteja i restauració de pells
- Neteja i guarda de catifes
- Especialistes en peces delicades i de cerimònia
- Bugaderia
- Servei d'urgència a domicili
- Articles de ploma i cortines
- Servei a comunitats i hotels a tota la ciutat
- No tanquem al migdia
- Preus assequibles

Tel. 934 290 378 - 933 586 400
c/ Fulton, 24 - c/ Tajo, 47 - Pg. Maragall, 261

COSM

AGÈNCIA MATRIMONIAL

Si es troba sol o sola **cerqui la seva parella amb les màximes garanties.**

Dirigit per una psicòloga amb 24 anys d'experiència.

Les nostres psicòlogues **l'informaran gratuïtament i sense cap compromís.**

COSM. c/ Balmes, 64 3r 2a (xamfrà Aragó). 08007 Barcelona
Tel. 934 877 180 - Fax 934 877 148
Girona, Lleida i Tarragona: 902 113 812

Girona

Solius elegeix Enric Benito nou prior

■ «Seguirem la tasca d'Edmon Garreta de crear una comunitat unida i acollidora», afirma

SANTA CRISTINA D'ARO.— El 18 d'octubre passat els monjos del monestir de Santa Maria de Solius elegien en presència de l'abat de Poblet, Josep Alegre, un nou prior conventual: Enric Benito Canadés. «Tot i que mai no he tingut aquesta aspiració, en veure que era la voluntat de la comunitat vaig acceptar de fer aquest servei», ha expressat el P. Benito, «i amb la seva ajuda i comprensió, seguirem la tasca d'Edmon Garreta de crear una comunitat unida i acollidora».

Les constitucions de l'orde cistercenc estableixen que als 75 anys els superiors han de presentar la seva renúncia a l'abat general, en aquest cas Maur Esteve. Feia tres anys que Edmon Garreta havia superat aquesta edat i, no obstant això, per petició de la comunitat i de l'abat general seguia com a prior del monestir.

El 15 d'octubre, en la visita que fa cada tres anys, l'abat general va plantejar a la comunitat que potser havia arribat ja el moment del relleu i va procedir a consultar els monjos sobre els candidats més adients. El P. Enric Benito, que juntament amb tres monjos de Poblet més, entre ells l'abat Edmon Garreta, va fundar Santa Maria de Solius, va ser la persona elegida.

El P. Benito va néixer l'1 d'abril del 1932 a Barcelona, on va estudiar als maristes del passeig de Sant Joan. Com que no va obtenir el permís del seu pare per entrar a Poblet, es va haver d'esperar a ser major d'edat per fer-ho. El 30 de desembre del 1956 va rebre la professió solemne i el 20 d'agost del 1960 el llavors arquebisbe de Tarragona, cardinal Arriba i Castro, el va ordenar sacerdot. Arran del Concili Vaticà II i sempre

amb el consentiment de Poblet, el 21 de gener del 1967 es va fundar Solius, una comunitat senzilla i reduïda que pot acollir un màxim de catorze membres.

A les portes del segle XXI

«La nostra vocació no és una actitud mental», afirma el P. Benito, «sinó una vida que encarna un ideal i que com a vida és rebuda en una forma que és la regla de sant Benet». El repte que el prior de Solius es planteja a les portes del segle XXI és clar, «actuar en la societat formant un oasi de fraternitat apostòlica en un món on creixen l'aïllament i l'hostilitat», mentre que el problema de la manca de vocacions el deixa en mans de Déu. «Quan cregui oportú, ja s'encarregarà d'enviar-nos jovent que vulgui compartir la nostra vida», afirma.

Monestir cistercenc de Santa Maria de Solius.

Santa Maria de Solius és jurídicament un priorat conventual i, per tant, el superior de la comunitat ostenta el títol de prior. I és que perquè una comunitat sigui considerada abadia necessita un mínim de dotze mem-

bres, i Solius només compta amb vuit monjos professos solemnes. Edmon Garreta, conegut com l'abat de Solius, n'era jurídicament el prior, però com que havia estat abat de Poblet conservava aquest títol. (C.M.)

75è aniversari claretia

GIRONA.— Coincidint amb la festa del pare Claret (el 24 d'octubre) els claretians han celebrat el 75è aniversari de la seva arribada a Girona. El tridu de preparació es va concloure amb una missa solemne presidida pel bisbe de Girona, Mons. Jaume Camprodon, que va elogiar la tasca «al servei de la Paraula llegida, escoltada i viscuda» dels missioners.

El nou delegat per a la Vida Consagrada, Jaume Avellí s.j., ha subratllat «la missió molt positiva amb els joves» i ha recordat que els moviments d'Hora-3 van néixer dels claretians de Girona.

Ricard Costa-Jussà, superior de la comunitat de sis membres des d'aquest abril, ha declarat que el 75è aniversari queda englobat per la celebració dels 150 anys de la fundació de la congregació, i que s'inclou en l'impuls de continuïtat i renovació, segons les noves condi-

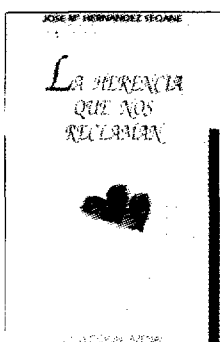
cions que es presenten, donat pel capítol general del 1997 i el provincial del 1998.

Nou delegat de Vida Consagrada

D'altra banda, la trobada dels superiors i superiors de comunitats de vida consagrada de Girona el 23 d'octubre va servir per presentar el nou delegat de Vida Consagrada, el pare Jaume Avellí s.j., que pren el relleu de Jordi Pijoan c.m.f., responsable de la delegació durant nou anys i que va rebre un present i signes d'agraïment pel servei realitzat.

El bisbe Camprodon, que ja havia dedicat als religiosos una reflexió sobre el seu carisma propi per a l'Església, va encoratjar els 110 assistents a ser comunitats formades per homes i dones d'oració, alhora que desenvolupen l'acció i la compassió. (G.F.)

El testimoni cristià comença a casa

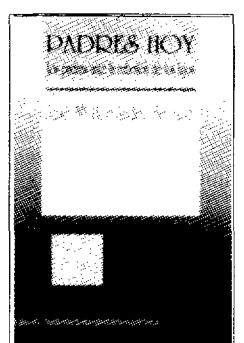
La herencia que nos reclaman

José M. Hernández Seoane - 190 pàg. Editorial Atenas
Per a qui visqui, amb ardor i convicció, la seva fe cristiana, no hi ha compromís més gran que transmetre-la a les generacions futures: aquesta és l'herència que ens reclamen.

Padres hoy

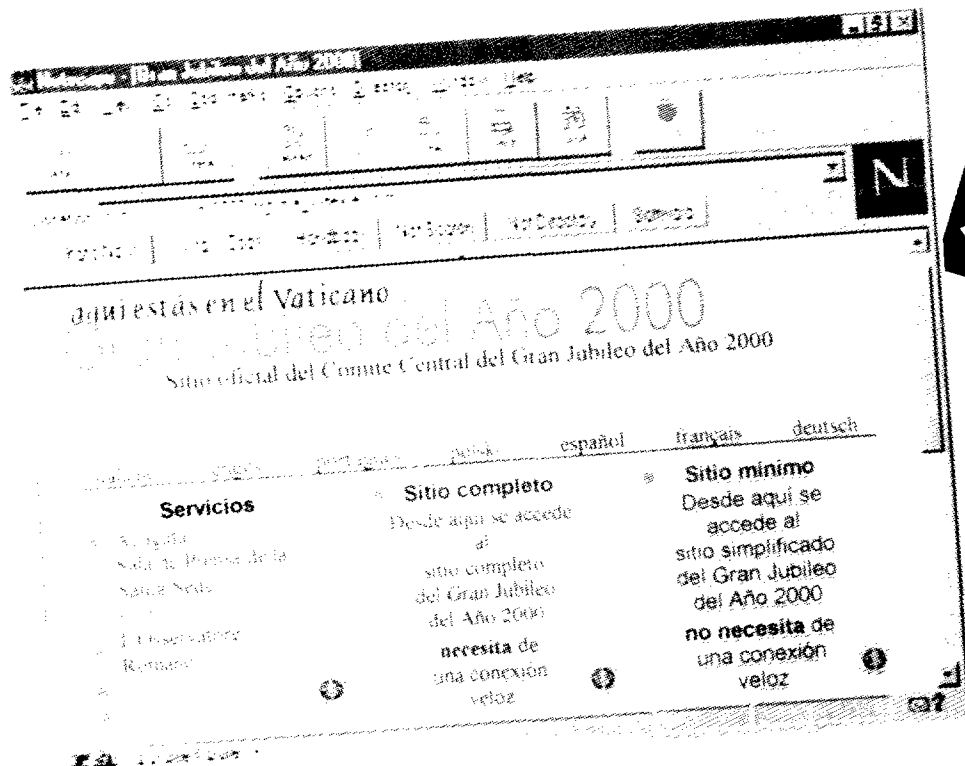
José M. Hernández Seoane
134 pàg. Editorial Atenas

L'autor analitza les diferents postures que poden adoptar els pares davant de fills ja «saturats» de les directives i ensenyaments paternals però que continuen vivint sota el mateix sostre no sempre integrats al nucli familiar.

Noves tecnologies

El Jubileu a Internet

Jubileu 2000
www.jubil2000.org

Una visita, un panet: hi ha la possibilitat de poder alimentar un ésser humà cada dia simplement visitant una adreça: <http://www.thehungersite.com>. És un espai sense ànim de lucre i certificat per les Nacions Unides on, per cada visita rebuda, les empreses que s'anuncien donen una ració d'aliments al programa Mundial d'Aliments de les Nacions Unides.

Webs a favor de Timor: a través dels mitjans de comunicació hem seguit els dramàtics esdeveniments a Timor. El 78% dels habitants de Timor van votar en el referèndum del 30 d'agost a favor de la independència. Timor Oriental és una antiga colònia portuguesa ocupada per Indonèsia el 1975. Així, confirmades les previsions, el caos i la por es van apoderar de l'illa en plena guerra civil, ja que l'exèrcit i els paramilitars no van acceptar aquest resultat. Tot i que els atacs brutals s'han aturat, la situació no ha quedat resolta. A continuació publiquem unes adreces per solidaritzar-s'hi:

<http://etan.org>

www.agora.stm.it/politic/home.htm

www.timor.org

www.easttimor.com

www.geocities.com/CapitolHill/9627

www.uc.pt/Timor/timortop.htm

El Comitè Central del Gran Jubileu ha disposat una pàgina web per gaudir de tots els continguts del Gran Jubileu del 2000, que s'harmonitzen amb el calendari jubilar, en la perspectiva de l'anunci cristià. Ofereix un servei per a la preparació espiritual del Jubileu, també vol respondre a les exigències pràctiques-organitzatives, i ajuda

a viure profundament tots els esdeveniments jubilars.

Permet accedir directament a la pàgina del Vaticà, a la Sala de Premsa del Vaticà, a *L'Osservatore Romano* i a Ràdio Vaticana. A més, d'una gran varietat d'informacions sobre temes diversos però sempre relacionats amb el Gran Jubileu de Nostre Senyor Jesucrist.

**Catalunya
Cristiana**
 Una xarxa per a
l'evangelització

Subscriviu-vos-hi ara
 només per 11.180 ptes./any

Desitjo subscriure'm al setmanari CATALUNYA CRISTIANA durant un any (52 números)

Edició en català ☐

Edició en castellà ☐

Nom

Cognoms

Adreça

N.I.F. D.P.

Població

Tel.

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament d'11.180 ptes. per any

☐ Amb dos pagaments semestral de 5.590 ptes.

☐ Domiciliació bancària (Ompliu l'ordre de domiciliació)

☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avis, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Títular

Entitat Oficina DC

Compte Data

Signatura
del titular
del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de: **CATALUNYA CRISTIANA (Departament de Subscripcions).**
 Puiggarí, 5 - 08014 Barcelona - Tel.: 934 905 988 - Fax: 934 902 035

Per un món sense barreres de comunicació

■ L'Associació per la Difusió de la Comunitat Sorda actua per millorar les condicions de vida dels sords

L'ADCS promou tota mena de projectes i activitats per suprimir els obstacles per accedir a la comunicació i a la informació que pateixen les persones sordes malgrat els importants avenços tecnològics que s'han produït. També impulsen les iniciatives que desenvolupen òptimament l'educació bilingüe del nen sord.

Amb només 7 mesos de vida, l'ADCS presenta un balanç molt positiu de les activitats que duen a terme. Els seus membres, d'entre 25 i 35 anys, es reuneixen un parell de cops la setmana i tenen com a feina prioritària difondre tot allò que sigui beneficiós per a la comunitat sorda a través del seu butlletí electrònic que es distribueix gratuïtament per Internet, i de manera limitada en format paper. En la seva pàgina web: <http://www.teleline.es/personal/difusord> es poden visualitzar i extreure tots els exemplars que editen electrònicament.

Aquestes publicacions es denominen Difusord i fan referència a les notícies i publicacions més generals i enfocades a l'aspecte social i cultural de la comunitat sorda. D'altra banda, existeix el Difusord Educació que tracta l'educació del nen sord; i també el Difusord Especial en què es publiquen entrevistes a persones reconegudes per la comunitat sorda o vinculades a ells.

L'Associació per la Difusió de la Comunitat Sorda té reconeixement legal i jurídic, i també està afiliada a la Federació de Sords de Catalunya que inclou desenes d'associacions de sords catalanes amb altres finalitats més recreatives. També van pel camí d'afiliar-se a la Confederació Nacional de Sords d'Espanya. Amb aquests organismes tenen diversos projectes en comú i estan a l'espera que diversos sectors de l'Administració Pública es comprometin a finançar-los. Per ara, l'única font econòmica que té l'ADCS són les quotes dels socis fundadors i algunes aportacions voluntàries.

Segons Antonio Martínez, president d'ADCS, «les persones sordes no són totes iguals, cadascú afronta a la seva manera els handicaps de la sordesa que l'impedeix realitzar determinades activi-

tats de la vida quotidiana». Martínez és al capdavant d'aquesta associació formada només per persones sordes: un tècnic d'informàtica, una mestra d'educació especial, un administratiu d'un banc, i estudiants de cicle superior, entre d'altres. Tots ells opinen que les barreres de comunicació i d'informació més fortes les tenen en l'accés als mitjans de comunicació, «patim dia a dia la manca d'informació provocada per una emissió encara no suficient de subtítolació a la televisió», diu Marta Vinardell, secretària d'ADCS. En l'oci, la persona sorda té importants limitacions en la majoria d'actuacions verbals com el teatre, el cinema o la música.

Vinardell creu que el llenguatge de signes és molt important per a les persones sordes, «és el mitjà de comunicació més freqüent i utilitzat per la comunitat, està considerada com una llengua més amb el mateix estatus lingüístic i cultural que qualsevol altra llengua parlada». També els sords que tenen més avantatges són els que tenen facilitat per a la lectura ja que accedeixen amb facilitat a qualsevol publicació, llibre, etc.

Educació bilingüe

Pel que fa a l'educació existeix una Plataforma per la Defensa de l'Educació Bilingüe del Nen Sord, l'objectiu de la qual és donar suport a la proposta parlamentària no de llei aprovada pel Parlament de Catalunya el 30 de juny de 1994, i vetllar pel dret constitucional de millorar qualitativament aquesta educació. Aquesta modalitat educativa es duu a terme en diversos centres de Catalunya com el Col·legi d'Educació Especial de Sords CRAS de Sabadell, el CEE de Sords Josep Plà de Barcelona, i el Centre Tres Pins també a la ciutat comtal. En aquests cen-

Un ensenyament de qualitat és la millor garantia que tenen les persones sordes per integrar-se socialment.

tres, els professionals són competents en la llengua de signes catalana i coneixen d'estratègies educatives per treballar també la llengua parlada i escrita.

L'ADCS reclama «una educació bilingüe de més qualitat per als nens i nenes sords: és a dir garantir-los una actuació educativa d'acord amb les seves singularitats i característiques». El més important és conèixer la diversitat de tipologies d'alumnat que existeix. Hi ha els sords prelocutius, que ho són de naixement, i els postlocutius, que ja han desenvolupat una llengua parlada i escrita, i perden l'audició per diversos motius. El grau de sordesa més severa té greus dificultats per adquirir la parla de forma natural, són les persones a qui cal el llenguatge de signes per aprendre posteriorment la llengua parlada i escrita.

Entre els professionals es troben els defensors i detractors de la metodologia educativa bilingüe o no bilingüe. L'ensenyament monolingüe se centra en l'aprenentatge de la llengua oral exclusivament en els alumnes sords, sense incloure la llengua de signes. Els que segueixen aquest mètode estudien en centres ordinaris, en règim d'integració amb el suport de re-

ursos humans com la mestra d'educació especial i la logopeda. De totes formes la comunitat sorda defensa l'educació bilingüe, donant valor a la llengua de signes per al desenvolupament del nen amb la inclusió de professionals sords perquè els joves trobin models d'identificació.

Glòria Carrizosa Servitje

ASSOCIACIÓ PER LA DIFUSIÓ DE LA COMUNITAT SORDA
C/ MARQUÈS DE SENTMENAT,
37 BAIXOS
08014 BARCELONA
Tel. 934 302 599
E-mail: difusor@teleline.es

ACLARIMENT:

En el reportatge del dia 7 d'octubre passat (núm. 1.046) sobre l'associació ASPASIM titulat *Tot millorant la qualitat de vida dels malalts mentals*, allà on diu «malalts» hauria de dir «discapacitats». Demanem disculpes per les molèsties que hagi pogut causar la confusió d'aquests termes.

Catalunya
Un país de voluntaris

Dóna
Suport
al voluntariat
a través del món
associatiu

Fomenta la
Formació
dels voluntaris

Facilita
Informació

Incaivol

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social
Institut Català del Voluntariat

MÉS INFORMACIÓ
900 300 500

Andreotti, innocent amb reserves

Si existeix una figura que pugui representar la política italiana de la segona meitat del segle xx, aquesta sens dubte és Giulio Andreotti. També personalitza les virtuts, vicis i defectes de la democràcia italiana. És una figura controvertida. L'opinió pública (en la seva major part) ja l'havia sentenciat com a culpable de la corrupció del sistema polític i dels lligams amb la màfia però el 23 d'octubre passat el tribunal de Palerm que el jutjava des de feia set anys va decidir la seva innocència.

Diputat des del 1947 per la Democrazia Cristiana (DC) va assolir càrrecs dirigits dins el partit i carteres ministerials dins el govern a partir dels anys seixanta. Va ser primer ministre en diferents ocasions i ministre en la majoria de governs dels anys setanta i vuitanta. La seva influència política sobre la DC i sobre els successius gabinets el va situar com un dels més destacats dirigents europeus durant dècades. Cal recordar que els democristians italians ocupaven el centre de l'escenari polític, incorporant la doctrina social de l'Església i gaudint del seu suport implícit i explícit, i exercint una hegemonia que sols els la disputava el més poderós partit comunista del món occidental. La DC va ser la barrera de contenció, des del govern, capaç de frenar l'empenta dels comunistes.

Del CAF a les «Mans Netes»

De sempre s'ha dit que el poder desgasta, que quan fa temps que es governa (Catalunya exceptuada) les urnes passen comptes i ve el relleu. D'Andreotti és la famosa frase que el que desgasta és no estar en el govern. El líder democristià va ser el model on s'inspiraven destacats polítics d'arreu d'Europa. La DC italiana va mantenir durant les dècades dels

Giulio Andreotti,
l'home clau de la
política italiana en els
últims cinquanta anys.

anys cinquanta, seixanta i setanta la seva hegemonia, buscant el suport de petits partits laics (Liberal, Republicà, Socialdemòcrata) per formar els seus governs. El lent declivi dels anys vuitanta la va portar a aliar-se amb el Partit Socialista liderat per Bettino Craxi. Són els anys, la dècada, en què Itàlia era governada pel CAF (Craxi, Andreotti, Forlani). Els canvis que van sacsejar el món els anys noranta també van afectar la península italiana i amb l'operació «Mans Netes» un grup de jutges van desmuntar el sistema polític i van ficar a la presó gran part de la classe política i econòmica dirigent.

Amb l'operació «Mans Netes» i la renovació de l'escenari polític va sortir a la llum pública gran part de la brutícia acumulada sota les catifes del poder durant les dècades del monopoli democristià i, és clar, Andreotti va haver de carregar amb acusacions de corrupció, assassinat, relacions i pactes amb la màfia i un llarg etcètera. Ara, set anys després, els tribunals de Perusa i de Palerm l'han declarat innocent, però és

tracta d'una innocència amb reserves, perquè les proves presentades no s'han considerat prou solvents.

Opinions contràries

Giorgio Bocca, al prestigiós diari romà *La Repubblica*, escrivia: «Andreotti forma part del poder politicoeconòmic que des de la unitat d'Itàlia ha perpetuat una convivència política, administrativa, judicial i podríem afegir d'informació, amb l'«onorata societat»... la màfia és un Estat dintre de l'Estat, de sempre els vots que controla la màfia, tot i ser una minoria dins del total, són els que poden fer inclinar de manera decisiva la balança... la sentència de Palerm diu simplement però amargament que no hem girat pàgina ni posat punt final a la infecció mafiosa. La deixarem als nostres fills i nés.»

El fundador i exdirector de l'esmentat diari de la capital italiana, Eugenio

Scalfari, deia: «La Itàlia de la primera república no ha estat governada per criminals, sinó per homes polítics que tenien la seva visió del bé comú... Per a alguns d'ells la concepció del bé comú tenia com a instrument indispensable el manteniment del propi poder; per a alguns d'ells tots els mitjans utilitzables eren justificats per aquest fi. Entre els mitjans que es van fer servir va donar-se una rellevant dosi de col·lusió amb la criminalitat organitzada. El més eminent d'aquests homes ha estat Giulio Andreotti i aquest és el judici polític que nosaltres fem sobre la seva actuació.»

Satisfacció eclesial

En canvi, la sentència absolutòria ha aixecat (o això sembla) una unanimitat de reaccions favorables dins el Vaticà i l'Església catòlica. El Papa ja havia beneït Andreotti el 2 de maig passat. El portaveu del Papa, Joaquín Navarro, va expressar la «satisfacció» de la Santa Seu, ja manifestada fa un mes, quan hi va haver l'anterior sentència absolutòria de Perusa (l'acusació era d'haver ordenat matar un periodista). El cardenal Fagiolo va dir: «El Papa coneix molt bé Andreotti, que ha treballat sempre pel bé de tots i sabia que la veritat acabaria triomfant.» El cardenal Angelini va manifestar: «El procés ha deshonrat el nostre país i la sentència restableix l'honorabilitat d'Itàlia enfront del món.» El cardenal Laghi va declarar: «A Itàlia i a Sicília poden haver-hi vots infectats però una arrel no toca tota la planta. Andreotti no tenia necessitat d'aquests vots. És just que hagi estat absolt. És un bé per a Itàlia, que ha tingut en Andreotti un líder important.» El bisbe de Siena, Bonicelli, va assegurar que amb el judici es volia jutjar tot el món catòlic que s'identificà amb la DC, «es volia destruir Andreotti per massacrar-ho tot». Però el més contundent va ser el bisbe de Civitavecchia, Grillo, que va dir: «M'inclino davant d'un màrtir que sempre cristianament ha perdonat tots els seus perseguidors.»

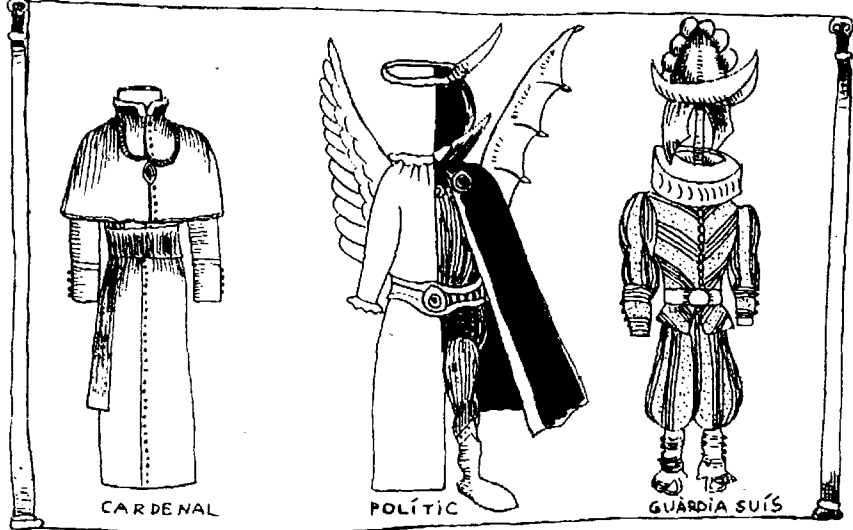
Dimoni per a uns, un sant baró per a d'altres, el líder democristià ha estat absolt. El temps dirà com valora la història la seva obra.

Antoni Reig

Periodista i professor de la Universitat Autònoma de Barcelona

...amb un dibuix

SASTRERIA ROMANA

GESMOR
DES DE 1950

Servei permanent
24 hores
Ens desplaçem a domicili

Tramitació d'enterraments

En cas de defunció,
què s'ha de fer?

Truqui al 902 11 65 93

Descomptes especials per a subscriptors,
parròquies i comunitats religioses

cultura

La grandesa de Maria en una petita imatge

ROMA.— L'exposició *Maria*, de Guido Dettoni della Grazia, artista italià afincat a Catalunya, s'ha pogut visitar recentment a la Universitat Gregoriana de Roma. Es tracta d'un original muntatge que presenta una imatge de la Mare de Déu pensada per ser tocada i,

així, arribar a la pregària. Barcelona, Vic, Tarragona i Roma són les parades que fins ara ha fet aquesta mostra que properament es podrà veure a Lleida, Saragossa i Tortosa. El repte de l'artista és que Maria sigui accessible a tothom.

«Es prega tocant; tocant es prega.» Amb aquesta provocativa invitació es convidava l'espectador a prendre una de les petites peces escultòriques de Maria i a passejar-se per l'exposició amb la imatge entre les mans. L'olor de la terra romana aromatitzada amb herbes mallorquines i la fressa del batec del cor acompanyaven la mostra del milanès Guido Dettoni, que ha aconseguit fer el pas de la matèria a l'esperit de manera reeixida. L'atri de la Pontificia Universitat Gregoriana de Roma ha estat l'escenari d'aquesta exposició que es va poder contemplar per primer cop a la Pia Almoina de Barcelona el 1998.

L'exposició no és una simple successió d'escultures per mirar. La representació de la Mare de Déu és una sola i està realitzada en 33 fustes diferents —una clara al·lusió als 33 anys del seu fill. Les figures van ser col·locades en cilindres de vidre il·luminats que formaven una immensa creu suspesa a l'aire. Al peu de la creu, una preciosa imatge engrandida en marbre blau presidia la mostra. L'objectiu de l'autor és que l'espectador participi d'una manera peculiar: que vegi amb les mans i toqui amb els ulls. La historiadora d'art Empar Rosselló explica que «l'escultura de Guido Dettoni neix de la trobada entre les mans i la matèria mal·leable, gairebé sempre la cera o la terra» i aclareix que la repetició de la imatge en llenya significa que la llenya són els vestits de Maria i evocuen Josep, el fuster de Natzaret i espòs seu.

Imatge sense rostre

A la presentació van assistir el poeta Carles Duarte, autor del poema *Maria*, que va dir que Guido Dettoni «fa un art que la gent pot sentir proper i ens commou», i el sacerdot Miquel Ambrós, doctor en Ciències Orientals i autor de *Matèria i vida*, que va fer notar que la imatge no té rostre. Ambrós va instar cadascú a posar-hi el rostre que vulgui. Les dues poesies d'aquests autors van ser exposades també a la mostra.

El rector de la Universitat Gregoriana, P. Imoda, va dir que celebrava que la mostra es presentés dins del recinte universitari perquè unia art i religió. Imoda va recordar que «l'Església necessita l'art». Per la seva banda, el degà de la Facultat d'Història Eclesiàstica de la mateixa universitat, Josep M. Benítez, va confessar que per a ell l'exposició significava «una experiència humana i espiritual» i es va mostrar convençut que la imatge ajuda a la pregària i a la contemplació de Maria. El P. Benítez, que presideix l'Associació Catalans a Roma, va dir que l'artista, sense partir explícitament del mètode de sant Ignasi, amb la seva imatge de Maria «ha aconseguit oferir una proposta d'ascensió espiritual semblant a la pregària a través de l'aplicació dels sentits, tal com ensenya sant Ignasi als exercicis».

L'exposició *Maria* està promoguda per l'Associació Cultural Nesher. S'hi van habilitar dos ordinadors perquè els visitants poguessin conèixer els objec-

tius d'aquesta entitat i els projectes que du a terme. Nesher, que ha nascut enguany, difon obres i projectes dins de l'àmbit de les arts plàstiques que tinguin relació amb el que és sacre. Es pot consultar a www.nesher.org, una web on hi ha informació sobre l'exposició i l'obra de l'artista.

Miriam Díez

Una de les escultures de la Mare de Déu.

(Foto: Miriam Díez)

SEGONS PLATS

Llom amb cebetes i prunes

Ingredients

750 g de llom de dos colors en un sol tros
1 cullerada de llard
12 prunes seques, 1 ceba
pebre blanc, 16 cebetes,

1 got de vi ranci, 1/4 litre de cervesa, 1 cullerada de farina blanca, mantega, sal i sucre, oli, 1 canonet de canyella cordill de cuinar

FORN DE PA - PASTISSERIA

MAGDALENES
SENSE
GLUTEN PER
A CELÍACS

Plaça Trinitat, 14
Mare de Déu de Llorda, 63
Ausona, 89

Bartrina, 52-54

Tel. 933 453 678 - 08033 Barcelona

FILATÈLIA

per Enric Graupera

Guillem II de Sicília, rei

El 1974 Itàlia va retre homenatge a l'art normand de Sicília amb dos segells. En un d'ells, amb valor de cinquanta lires, es reproduïx la figura del rei Guillem II quan ofereix una església a la Mare de Déu. La seva numeració Yvert és la 1.169. Guillem II (1153-1189), rei normand de Sicília, va succeir el 1166 el seu pare en el tron, Guillem I, sota la regència de la seva mare, Margarida de Navarra. Durant el seu regnat va enfrontar-se bèl·licament amb l'emperador d'Alemanya Frederic I, anomenat Barba-roja. Va deixar el seu regne a Constança, filla de Roger II i esposa de l'emperador Enric VI, però el va succeir Tancret, nét de Roger II. Guillem II és conegut amb el sobrenom d'*el Bo*.

Acostar la música a un públic infantil

REUS.— El 23 d'octubre passat es va iniciar a Reus un cicle de concerts que té com a principal objectiu acostar la música dels darrers cents anys a un públic familiar. La iniciativa ha estat organitzada, per tercer any consecutiu, de manera conjunta per l'Ajuntament de la ciutat i la Fundació "la Caixa".

Aquest programa de concerts familiars pretén també introduir els més petits en el món de la música, en un entorn compartit entre els pares i els

fills. Són unes actuacions musicals recomanades especialment per a infants d'entre quatre i dotze anys. D'aquesta manera, podran descobrir les composicions musicals d'autors com ara Britten, Stravinski o Berio a través d'un muntatge força participatiu.

El concert inaugural va anar a càrrec del alumnes de l'Aula de cant del Conservatori del Liceu de Barcelona, amb la interpretació de l'òpera adaptada *Hänsel i Gretel*. El proper concert tindrà lloc el 6 de novembre, amb

la coral Shalom Simfonieta Lleidatana, que oferirà l'obra *El petit escuraxemenies*. Posteriorment, el 20 de novembre s'interpretarà *Història del soldat: Extra-vinski* i el 28 de desembre el quintet de vent Harmonia oferirà *Zoologia musical*. Tots els concerts tenen com a escenari el Teatre Bartrina. L'horari de les representacions és a les dotze del migdia i el preu de l'entrada és molt assequible: 300 pessetes.

Joan Boronat

El cristianisme a la societat catalana

MONTSERRAT.— El 23 d'octubre va començar al monestir de Montserrat la primera jornada de debat sobre la presència cristiana en la societat catalana durant el segle XX. Es tracta d'una iniciativa conjunta de la Fundació Joan Maragall i del monestir de Montserrat, que té per finalitat analitzar la incidència religiosa en diferents àmbits: la sociologia, l'economia, la política, la teologia, la ciència, la filosofia, l'art, la música i la literatura. També s'hi aportaran perspectives de futur per al nou mil·lenni. Les altres jornades de debat tindran lloc el 27 de novembre, el 22 de gener i el 26 de febrer. Professors i especialistes faran un balanç del temes que constitueixen el teixit cultural i religiós de la societat i que permeten definir el caràcter i l'evolució de Catalunya al llarg del segle que s'acaba. (C.C.)

El Rosari de Cristall s'exhibirà permanentment

SARAGOSSA.— L'església del Sagrat Cor de Jesús de Saragossa acull des del 9 d'octubre passat la magnífica mostra d'art, llum i color que constitueix el Rosari de Cristall, una admirable manifestació artística de la devoció popular a la Mare de Déu del Pilar. D'aquesta manera, s'aconsegueix que un vell somni esdevingui realitat, atès que fins ara tan sols es podia admirar el Rosari de Cristall la tarda del 13 d'octubre quan recorria en processó el centre de la ciutat. El Rosari de Cristall, que data del 1756, està format per quinze carrosses dels misteris i quinze imatges de la patrona de la Hispanitat. (SIC)

La genialitat musical de Johannes Brahms

TERRASSA.— El Cor de Cambra del Palau de la Música Catalana actuarà el proper 18 de novembre, a les 21.00, a l'Auditori A. Vallhonrat del Centre Cultural de la Caixa de Terrassa. Sota la direcció de Jordi Casas, el programa musical estarà dedicat a l'il·lustre compositor alemany Johannes Brahms (1833-1897). S'hi interpretaran les següents peces musicals: *Dances hongareses*,

núms. 1 i 2. *Liebeslieder-Walzer*, Op. 52 i *Dances hongareses*, núms. 3 i 5. *Neue Liebeslieder*, Op. 65. El Cor de Cambra del Palau de la Música Catalana, caracteritzat per la seva dedicació profunda i rigorosa, va ser creat per l'Orfeó Català amb el propòsit de conrear i divulgar la música coral cambrística. El seu repertori abraça des de composicions del renaixement fins a obres dels nostres dies. (C.C.)

Forma de preparació:

Salpebrarem el llom i el deixarem reposar com a mínim 30 minuts, passats els quals el lligarem. Aleshores el posarem en una cassola amb oli, la ceba tallada a trossets i la canyella. Deixarem que agafi un color daurat.

Hi afegirem el vi ranci, la cervesa i el llard i el deixarem coure a foc suau. Passats 15 minuts hi afegirem les prunes, que haurérem remullat una mica i deixarem que cogui 15 minuts més. Passat aquest temps, traurem el llom i les prunes i hi incorporarem la farina desfeta en una mica d'aigua i deixarem que arrenqui el bull. Passarem la salsa pel passapuré.

Pelarem les cebetes i les posarem a coure a part amb una mica de mantega, sal i un pessic de sucre, deixant-les coure lentament fins que quedin toves.

Tornarem la salsa a la cassola, hi posarem les cebetes i les prunes i deixarem que tots els ingredients coguin junts un parell de minuts. Llavors posarem el llom a la safata de servir envoltant-lo de prunes i cebetes i cobrint-ho amb la salsa ben calenta i el tallarem a la taula amb un ganivet molt esmolat.

Premis de la Fundació Jaume I

BARCELONA.— El 21 d'octubre va tenir lloc al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona l'acte de lliurament dels XXIII Premis d'Honor Jaume I i dels XVII Premis Jaume I d'Actuació Cívica. Pel que fa a la primera categoria, van rebre el guardó Ramon Sugranyes de Franch i el Centre d'Informació i Documentació Internacional de Barcelona (Cidob). Ramon Sugranyes (Capellades, 1911) va ser premiat per les responsabilitats exercides a la càtedra de la Universitat Catòlica de Friburg, a Suïssa, i durant el seu càrrec de president de Pax Romana i de la Conferència d'Organitzacions Catòliques Internacionals. Unes activitats que li van comportar ser nomenat auditor laic del Concili Vaticà II i ser considerat un dels intel·lectuals i huma-

nistes catòlics més prestigiosos d'Europa.

Els guardonats dels Premis Jaume I d'Actuació Cívica d'aquest any van ser: Aureli Argemí, fundador i secretari general del Ciemen; Salut Camps, fundadora de l'associació Amics de la Gent Gran; Vicent Gonzàlbez, animador durant molts anys de la vida associativa i cultural del País Valencià; Manuel Lladonosa, catedràtic d'Història Contemporània de la Universitat de Lleida i estudiós del sindicalisme català; Lluís Martí, membre impulsor de Càritas, Auxília i la Federació Catalana del Voluntariat, i Joan Miquel Touron, director de la Llibreria Catalana de Perpinyà. També es va donar una menció especial, a títol pòstum, a Josep Tremoleda, creador de la revista *Cavall Fort*. (C.C.)

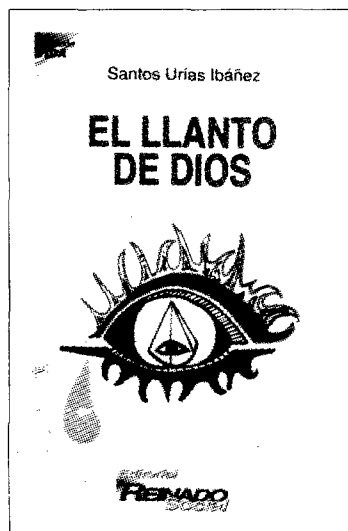
Llibres

La veu dels que pateixen

«És cert que Déu existeix? Si es veritat que existeix, per què no em dona res? Per què no m'ajuda? Per què és així el món? Per què hi ha tanta destrucció, tant sofriment, tant dolor? Per què?» Textos com aquests es poden trobar a *El llanto de Dios*, el primer llibre escrit per Santos Urías Ibáñez (Madrid, 1965), un jove que poc després d'acabar el servei militar va decidir canviar l'advocacia pel sacerdoci i que ha dedicat gran part de la seva activitat pastoral a ajudar grups de persones marginades. Aquest projecte va néixer en una residència per a dones desarrelades de les seves famílies amb problemes de droga, alcohol o prostitució. L'obra, definida per l'autor com «el plor de Déu viu en les veus d'aquells que pateixen», conté a la

primera part trenta-tres cartes escrites per aquestes dones. A la segona, Urías comenta aquestes cartes, «autèntics salms de súplica, de queixa o d'acció de gràcies». (C.C.)

◀ Santos Urías Ibáñez, *El llanto de Dios*. Editorial Reinado Social, Madrid 1999, 157 pàg.

Aconseguir una harmonia integral

Lucía Caram, monja dominica argentina resident a Manresa, ha escrit un nou llibre on se submergeix en el món de les erròniament anomenades medecines alternatives, o més ben definides com a medecines complementàries. El seu objectiu és fer conèixer al lector l'alternativa que ofereix la medicina natural i biològica per viure amb salut, equilibri i sentit. És aquesta la plataforma des d'on aquesta germana de l'Orde dels Predicadors proporciona reflexions i consells pràctics per aconseguir aquesta harmonia integral físicament, psicològicament i espiritualment. En definitiva, una gran ajuda per penetrar al fons de l'home, en el seu misteri més profund, on Déu viu i parla. Serà el lloc on la persona trobarà els recursos necessaris per viure i per ser feliç. L'obra ha estat elaborada amb la col·laboració de Jordi Forés Colomer i Maria Pérez Benítez, tots dos metges homeòpates. (C.C.)

▲ Lucía Caram, o.p., *Saludablemente bien. La homeopatía y la humanización de la medicina*. Editorial Edibesa, Col·lecció Vida y Misión, Madrid 1999, 308 pàg.

La vida espiritual dels cristians

El teòleg Josep M. Rovira Belloso ha escrit un llibre senzill sobre Déu Pare, que presenta dues parts molt diferenciades. La primera conté diversos temes, tractats com una catequesi d'adults. La seva intenció és la d'informar i oferir una sèrie de punts vàlids per a la vida espiritual del cristià. La segona part està constituïda per cinc estudis que tenen com a finalitat proposar una reflexió religiosa contemplativa que sigui, a la vegada, un impuls d'acció cap al Regne de Déu. «Els homes —a imatge i semblança de Déu Creador— són també creadors o col·laboradors en l'obra de Déu. Els homes creients i de bona voluntat són els mediadors que han de donar el pas "pasqual" de la foscor a la llum: el pas de l'estat actual d'aquest món vers el Regne de Déu i de Crist que els humans reben en herència però han de conquerir, preparar i edificar en *synergia* (col·laboració) amb Déu», escriu Rovira Belloso a la presentació. (C.C.)

Josep M. Rovira Belloso, *Déu, el Pare*. Editorial Claret. Col·lecció Els Daus, Barcelona 1999, 127 pàg.

"Els Contes de la Fada Vetakika de Ràdio Estel" ja són a la venda en CD i casset

Els trobareu a les botigues de discos i llibreries especialitzades

**radio
estel**
FM 106.6

El llibre de la setmana

Per una reflexió teològica i ecològica

En els programes dels partits polítics que s'anomenen «ecologistes» desapareix Déu. El qui és darrere de tot, com vol que es vegi Ignasi de Loiola a «Contemplación para alcanzar amor», com a colofó dels seus *Exercicios espirituales*, no és ni tan sols anomenat per aquests admiradors i protectors de la Natura. I els creients hi tenim alguna cosa a dir...

André Beauchamp planteja sense por el gran interrogant: quin sentit té afirmar que Déu és el «creador del cel i de la terra», com afirmem al Credo, quan es parla d'espais infinits, de forats negres, de galàxies desconegudes, fins a arribar al Big Bang inicial? Com ens aproximem a aquest planeta nostre de quinze mil milions d'anys d'edat, i que a més a més cada cop està més contaminat? Què fa aquesta raça humana a què pertanyem, que intenta en va dominar tot l'univers quan ni tan sols és capaç de conèixer-lo mitjançant els seus instruments científics costosíssims i irrisoris, instal·lats en fràgils naus espacials solcant la immensitat?

Beauchamp convida a ser ecologista de debò, però d'una manera diferent, sense proclames polítiques, sense necessitat de recórrer a moviments pacifistes ni a organitzacions que intenten recuperar els elements de la Natura, d'una forma difícilment assumible.

El creyente ante la creación proposa tot un seguit de maneres d'experimentar el misteri de la Natura com a creació de Déu, sense abdicar dels avenços científics actuals sobre la vida i l'univers. Precisament perquè creiem en Jesucrist adoptem una postura de respecte molt conscient, reconciliant-nos amb el que som i amb allò de què formem part.

Beauchamp, especialista en medi ambient i membre del comitè ètic canadenc d'aquesta matèria, ha sabut resu-

André BEAUCHAMP,
El creyente ante la creación.
Mensajero, Bilbao 1999, 98 pàg.

mir, en unes poques i suggeridores pàgines, el que pot ser un projecte autènticament cristià.

Explica, en primer lloc, el que és l'Univers, i el «per què» d'aquest món en què habitem, i analitza els dos relats de la creació continguts en les pàgines del Gènesi, per ajudar a obrir els ulls davant del món que ens envolta. Aquest món en què Ignasi de Loiola (tomo a la «Contemplación para alcanzar amor») veu Déu *vegetando, sensando y dando a entender*...

I davant del repte ecològic, d'un món que Delibes veu com un món que agonitza, segons un dels seus textos més famosos, convida, simplement i urgentment, a la pregària. A una pregària que porta a abandonar-se a les mans de Déu, com en el poema de Claudio de la Torre, *como en el mar, así en la mano tuya, Señor*. «Perquè inquiets, febrils, actius, productius —diu Beauchamp a la conclusió— ens cal confiança.» «No som senyors —afegeix— ni del començament ni del final.» Sense negar de cap de les maneres la importància i la seriositat de la gerència humana del món, convida a retrobar el sentit del repòs, i de l'acció de gràcies.

Com exclamava Péguy, «benauretat l'infant que s'adorm tot pregant».

Cristóbal Sàrrias

La sardana i la dansa

Cassà, Ciutat Pubilla de la Sardana

L'artista cassanenc Carles Torrent i Pagès simbolitza la sardana en el logotip de la ciutat pubilla que es va presentar oficialment el dia 24 de setembre a la sala de la Coma. El logotip, que acompanyarà els actes que es facin a Cassà de la

Selva durant tot l'any de pubillatge, ha estat elaborat per l'artista local d'acord amb diversos elements relacionats amb Cassà, la sardana i l'any 2000.

Les dues llunes que hi ha al centre de la imatge formen el número 2 de l'any 2000, que es completa amb les formes arrodonides de la resta del logotip. Una de les figures en forma de lluna és la inicial de la «C» de Cassà i les dues formes allargades simbolitzen els balladors, l'home i la dona, que integren la sardana. El logotip es completa amb les lletres de Cassà Ciutat Pubilla, que ajuden a completar el cicle en forma de circumferència de tot el conjunt.

També s'ha convocat un concurs per erigir el monument a la sardana a Cassà, que s'instal·larà a la cruïlla de les carreteres de Riudellots amb la de Girona. Obviament ja estan formades les diverses comissions que han de preparar els actes amb què es festejarà el pubillatge, pensant que, en aquests moments, la distinció de Ciutat Pubilla de la Sardana pressuposa una sèrie d'actes protocol·laris o festius molt importants.

Josep Ventura

VIATGES MAGISTER

Som l'única Agència de Viatges de Catalunya dedicada exclusivament al turisme religiós.

15 anys al servei de les Parròquies i Comunitats Cristianes de Catalunya, transportant més de 10.000 pelegrins.

EL MILLOR EQUIP

EL MILLOR VIATGE

TERRA SANTA - ROMA

Altres destinacions:

- Ruta de l'Èxode.
- Rutes Franciscanes.
- Rutes de Sant Pau.
- Rutes Marianes.

C/ Roger de Llúria, 67-69, pis 4t • 08009 BARCELONA
Tel.: 93 487 94 23 - Fax: 93 487 95 90 • E-mail: viajesmagister@worldonline.es

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA
(edició setmanal)

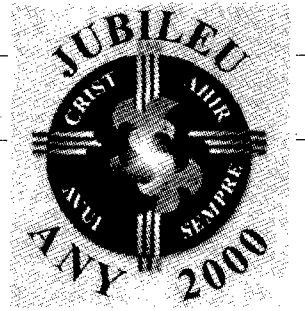
BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT DE BARCELONA
(edició mensual)

GUIA DE L'ESGLÉSIA DE L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA
(edició anual)

Informeu-vos al telèfon: 934 905 988
c/ Puiggarí, 5 - 08014 Barcelona

Camí del Gran Jubileu del 2000 (5)

Barcelona

Cridats a viure l'any jubilar

La Comissió per al Jubileu reuneix organismes creats en tots els àmbits (diocesà, nacional, central) que tenen com a finalitat proposar i suggerir línies de reflexió i d'acció, amb vista a la preparació i celebra-

ció del any jubilar. Les comissions diocesanes procuren una sensibilització sobre les qüestions del Jubileu des de la situació concreta i peculiar de la mateixa Església local.

La Comissió Diocesana per al Gran Jubileu del 2000 de l'arquebisbat de Barcelona subratlla que des de fa temps la comunitat diocesana s'està preparant per a l'any jubilar. I ho ha fet seguint les pautes que proposa el Sant Pare en la seva carta apostòlica *Tertio millennio adveniente*. Des de la Comissió s'apunten els llocs en què els fidels de l'arquebisbat de Barcelona podran rebre el do de la indulgència jubilar amb les disposicions necessàries (la confessió sacramental, la participació en l'eucaristia, el pelegrinatge, la pregària i l'acció caritativa): la catedral basílica de Barcelona, el santuari de la Mare de Déu de Montserrat i la basílica de la Mare de Déu de la Mercè i sant Miquel Arcàngel. Una novetat que cal destacar és que, pel que fa a la relació amb els altres santuaris o basíliques de l'arquebisbat, els fidels podran rebre el do de la indulgència jubilar el dia de la festa titular d'aquests temples, així com amb motiu dels pelegrinatges i reunions de fidels que els costums religiosos de cada lloc ja han fet habituals.

En l'àmbit de l'arxiprestat, la Comissió proposa la promoció d'alguns actes de pregària conjunta que subratllen la unitat del treball pastoral arxiprestal. Sobre el que pot fer la parròquia per viure el Jubileu destaca els punts següents: donar a conèixer les celebracions majors diocesanes i unir-s'hi; convidar els feligresos a participar en les celebracions jubilar diocesanes que els siguin més pròpies, i elaborar un calendari jubilar parroquial que pot tenir en compte la festa titular de la parròquia, l'aniversari de la dedicació de l'església parroquial, altres festes de l'any rellevants per a la parròquia, determinar uns dies de pregària en relació amb els temps forts de l'any litúrgic i les vigílies de les principals festes de l'any, establir les dades dels pelegrinatges parroquials, afavorir la creació d'un grup parroquial de lectura espiritual i estudi de la Sagrada Escripura, afavorir la creació de grups de reflexió sobre els objectius pastorals i les prioritats diocesanes, i la caritat jubilar: determinar uns objectius concrets (en col·laboració amb Càritas diocesana) d'acord amb la dimensió caritativa del Jubileu.

Caritat jubilar

Joan Galtés, responsable de la Comissió Diocesana per al Jubileu de l'arquebis-

bat de Barcelona, explica que «la caritat entesa com a amor de Déu i als germans és una característica de tota la vida del cristià, com ho és l'acció a favor dels que pateixen i dels pobres. L'any jubilar implica una atenció especial en els aspectes de la caritat i la justícia, de manera que la caritat jubilar és un dels elements característics del Jubileu».

Joan Pau II, en la *Tertio millennio adveniente*, subratlla com a preparació al Jubileu, la conversió social, el compromís per la justícia i la pau, i una opció clara i preferent pels pobres i marginats. Segons Galtés, cal actualitzar i renovar les quatre

El santuari de Montserrat és un dels llocs on es podrà rebre el do de la indulgència jubilar.

disposicions jubilar de la llei de Moisés, assumides per Jesucrist:

- el repòs de la terra: «L'Església s'uneix a tota acció ecològica per a la defensa i preservació de la Terra, i en l'any jubilar vol que s'escolti més fort el missatge de la creació: Déu ha confiat a l'home la missió de conrear la terra i preservar-la.»

- l'alliberament dels esclaus: «El comerç sexual, l'explotació de menors, el treball clandestí, els camps de treball forçats, la condició de la dona en algunes cultures... són formes d'esclavitud del nostre temps, que afecten milions i milions de persones. És urgent alliberar-los i perseguir els responsables d'aquest crim contra la humanitat.»

- el perdó del deute: «Amb motiu del Jubileu de l'any 2000, l'Església ha inten-

sificat l'acció a favor d'aquesta causa i moviments com Justícia i Pau, Mans Unides i Càritas promouen una campanya intensa i intel·ligent a favor de la condonació del deute extern.»

- el rescat de la propietat: «Als països subdesenvolupats un petit nombre de grans propietaris tenen la major part de la terra de conreu, mentre que una infinitat de petits propietaris en posseeixen la resta. Als països desenvolupats l'augment de la producció agrícola és excedent i per això es premia l'abandonament de la terra, que és valorada no segons el treball, sinó segons els premis de compensació que pot aportar. L'any jubilar ha de promoure la justícia en la possessió de la terra.»

Projecte Al-Qantara

L'arquebisbat de Barcelona, a més de consolidar els diferents projectes que ja estan en marxa a cada arxiprestat o demarcació i de donar suport a la campanya per la condonació del deute extern del Tercer Món, vol impulsar el projecte Al-Qantara, signe de l'acció caritativa jubilar. L'opció solidària de la diòcesi de Barcelona és el centre de dia per a menors magribins Al-Qantara. És un centre d'acollida diürn, no residencial, per a menors magribins en situació de desemparament. Els objectius són oferir un espai diürn, provisional, fins que els menors es puguin incorporar a algunes de les residències previstes per aquests casos: cobrir les necessitats bàsiques de salut, d'higiene i d'alimentació; afavorir la formació professional que els permeti la integració laboral, i establir un espai educatiu i de relació amb els menors, que afavoreixin la seva adaptació a l'entorn social.

Actualment s'atenen 30 adolescents, però el centre necessita una ampliació per poder donar una resposta a les necessitats que es plantegen. Aquesta ampliació de serveis i activitats requereix cinc educadors més, un canvi de locals i l'adequació de pisos per poder acollir 3 o 4 nois. Per col·laborar en aquest signe diocesà de solidaritat jubilar cal fer-ho a través de Càritas diocesana de Barcelona, plaça Nova, 1 - Barcelona, tel. 933 013 550, fax 933 013 961.

Durant les properes setmanes, coneixerem com viu el Jubileu cada diòcesi catalana. (C.C.)

Calendari de celebracions

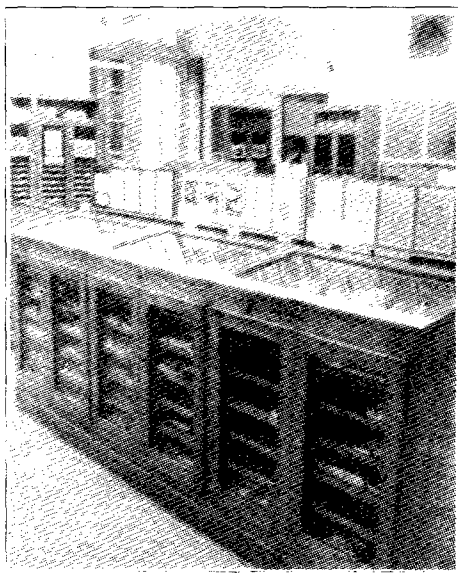
Un calendari estableix les celebracions jubilar bàsiques que tindran lloc a l'arquebisbat de Barcelona, tenint en compte que el Gran Jubileu se celebrarà a totes les Esglésies del món, i s'uniran als dos centres (Roma i Terra Santa) on el Jubileu tindrà el seu àmbit més propi de celebració.

- 28 de novembre del 1999: Jornada Diocesana. Preparació immediata al Jubileu. Difusió de l'evangeli de sant Joan.
- 25 de desembre del 1999: inici del Jubileu a la catedral.
- 31 de desembre del 1999: vigília de pregària per al pas al 2000.
- 1 de gener del 2000: Jornada Mundial per la Pau.
- del 18 al 25 de gener del 2000: setmana de pregària per la unitat dels cristians.
- el 2 de febrer del 2000: Jornada de la Vida Consagrada. Jornada Diocesana de Vida Creixent.
- 8 de març del 2000: Dimecres de cendra.
- 23 de març del 2000: Jornada del Clergat de Catalunya.
- 25 de març del 2000: celebracions als santuaris marians.
- 10 d'abril del 2000: Jornada de les Migracions.
- 27 d'abril del 2000: celebració pasqual al santuari de Montserrat.
- Temps pasqual: atenció especial als nens de primera comunió i als seus pares. Atenció especial a les persones que han de ser confirmades.
- del 15 al 21 de maig del 2000: pelegrinatge diocesà a Roma.
- 4 de juny del 2000: Jornada dels Mitjans de Comunicació.
- 11 de juny del 2000: Pentecosta. Jornada dels Moviments Laicals. Diàleg entre les diferents religions.
- 11 de juliol del 2000: sant Benet. Pregària per la nova Europa del segle XXI.
- del 15 al 20 d'agost del 2000: Jubileu dels joves a Roma.
- 8 de setembre del 2000: celebracions als santuaris marians.
- del 15 al 22 de setembre del 2000: pelegrinatge diocesà a Terra Santa.
- 15 d'octubre del 2000: Jubileu diocesà de les famílies.
- 22 d'octubre del 2000: Jubileu missional.
- 8 de desembre del 2000: celebracions als santuaris marians.
- 31 de desembre del 2000: Jornada Diocesana Jubilar al temple de la Sagrada Família de Barcelona.
- 1 de gener del 2001: Jornada Mundial per la Pau.
- 5 de gener de 2001: clausura del Jubileu a la catedral.

Els 125 anys del Museu Geològic del Seminari de Barcelona

També és una actualitat científica, és clar. I aquesta ben de casa. Una commemoració que serà celebrada. Fa 125 que el Dr. Jaume Almera, sacerdot professor d'Història Natural al Seminari Conciliar de Barcelona, situat a la Rambla dels Estudis, fundava un «Museu» dedicat a l'«estudi de la fauna, flora i gea» del nostre país. Museu que s'anà omplint aviat, sobretot de fòssils, i no trigà a convertir-se en un centre d'investigació paleontològica amb el Dr. Almera com a director. Els estudis que s'anaren publicant, primer d'ell, després de col·laboradors seus i més tard d'altres investigadors, van fer que la importància del Museu augmentés fins a esdevenir un centre de recerca paleontològica ben reconegut a Catalunya, a tot Espanya i a d'altres països.

El Dr. Almera morí el 1919, però això no aturà la marxa ascendent de la institució que els doctors Marian Faura i Sans, Josep Ramon Bataller, i Lluís Via i Boada van anar portant cada cop més enllà. El Dr. Bataller, director des del 1926, va haver de fer front a la devastació del 1936 del Seminari i de les seves dependències, Museu i tot, fent-ne una autèntica restauració a partir del gener del 1939 amb

Perspectiva de la sala central del Museu Geològic.

un impuls que amb poc temps li feia recuperar i ultrapassar l'espendor anterior. I quan finà el Dr. Bataller el 1962, el nou director Mn. Via, encara féu pujar més amunt la prestància de la institució que es va convertir en capdavantera dels fòssils d'invertebrats a casa nostra, amb un nombre creixent d'estudiosos que hi trobaven objectes per a les seves investigacions. Aquesta obertura ha continuat, després de la mort de Mn. Via el 1991, i encara s'ha eixamplat amb el nou director P. Sebastià Calzada que amb el seu treball i el dels seus incansables col·laboradors estan fent realitat la continuïtat d'una obra científicament tan important, que ha proporcionat matèria en tots aquests anys per a més de 900 treballs científics i ha donat nom a unes 500 espècies noves descobertes.

I arribem als 125 anys. Hi haurà una novetat: una nova sala-exposició pedagògica que s'inaugurarà, si Déu vol, el 18 de novembre vinent, amb un acte acadèmic (obert a tothom, i us hi inviytem, a les 6 de la tarda) presidit pel nostre cardenal-arquebisbe Emm. Ricard M. Carles. Per això, i perquè s'inaugura sota els seus auspicis, s'anomenarà «Sala

Cardenal Carles». Oi que és una actualitat científica que havíem de comunicar?

Actualitats científiques

Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

L'electricitat i els homes que l'han investigada

45 Els panells solars productors d'energia elèctrica

La fam d'energia per part de la humanitat no ha parat de créixer d'ençà que, fa uns 400.000 anys, va aprendre a fer foc, inventant així la primera font d'energia artificial. Però aquesta apetència ha crescut vertiginosament a la segona meitat del segle actual. No té res d'estrany si ens fixem en la quantitat de coses que funcionen automàticament, des dels electrodomèstics, amb la televisió inclosa, fins a les indústries de tota mena. Si ens fixem en la cosa casolana, només cal mirar el rebut de la llum comparant-lo amb el de 50 anys endarrere. Ens diuen les estadístiques que del 1950 ençà el consum anual d'energia a escala mundial ha passat de dos mil milions de *teps* (un *tep* vol dir *tona equivalent de petroli*, o sigui l'energia que produiria la combustió d'una tona de petroli) a vuit mil milions. Ara bé, la major part d'aquesta energia l'han proporcionada les centrals elèctriques que l'obtenen principalment de tres fonts: hidràulica (de salts d'aigua), nuclear (de l'urani) i tèrmica (del carbó i petroli). La hidràulica és energia neta, però insuficient en molts països que no poden fer preses, o molt poques, perquè no són muntanyosos, i les altres dues són contaminants o bé peis residus radioactius o bé per la pol·lució atmosfèrica que originen. Cada any els humans escampen per l'aire 25 mil milions de tones de gasos que, a més de produir l'efecte hivernacle (l'anhidrid carbònic reté en part la calor que rebem del sol i fa augmentar la temperatura mundial) intoxiquen molts animals i plantes de tota mena. Si es vol mantenir el tren de vida de la humanitat caldrà pensar a obtenir energies més netes. Una és l'edòica (la produïda pel vent) que no pot arreglar-ho tot, encara que no podem pas dir que s'hagi de menysienir. De fet ja ha començat a tenir ús

en alguns llocs amb força èxit. I una altra és la solar directa, que també es pot convertir en electricitat. Com? L'electrònica ho ha solucionat. Explicuem-ho:

Molta part d'energia rebuda del Sol es desaprofita

L'energia que la Terra rep de l'astre rei és tan sols la meitat d'una mil·lionèsima part de la que irradia cap als espais còsmics. Però és encara una quantitat força important: uns 178 bilions de quilowatts, que vol dir unes 20.000 vegades la que produeix la humanitat artificialment. L'energia solar manté la vida sobre la Terra però més de tres quartes parts és reflectida cap a l'espai sense ser aprofitada.

Que seria bo aprofitar millor la calor solar com a font d'energia ja ho va ensenyar Arquimedes fa més de dos mil anys amb aquells miralls parabòlics que va fer construir per concentrar els raigs solars. Però la lliçó del savi siracusà no va tenir gaire acollida. No va ser fins a primers del segle present que algú va suggerir que podia servir per construir una central termoelèctrica. I a Sant'Illario, prop de Gènova, es va provar de portar-ho a cap. No va tenir èxit. Era un camp de miralls que concentraven els raigs solars en un punt i escalfaven una caldera que produïa vapor per accionar una turbina que rodant generava corrent elèctric. El rendiment era petit i es va suprimir la fàbrica i tot projecte d'aquest tipus. Les tèrmiques que feien servir combustibles fòssils (que aleshores tenien un preu molt baix) proporcionaven una electricitat més barata.

Però potser avui dia es podria pensar d'una altra manera ja que el carbó ha pujat de preu i es calcula que les reserves de les mines s'acabaran en uns 170 anys al ritme

actual d'explotació. Com també, diguem-ho tot, és molt limitat el que ens queda de gas natural, potser només per uns 50 anys, i de petroli per 35 anys escassos. Tanmateix no cal tornar al mètode d'Arquimedes per aprofitar l'energia solar. L'electrònica ha trobat una altra manera:

L'invent de les cèl·lules fotovoltaïques

L'efecte fotoelèctric, com vam dir, va ser descobert per Hertz el 1887 (ho explicàvem al cap. 16), i interpretat per Einstein el 1905. Però hom trigà gairebé mig segle a trobar-hi una aplicació en ordre a produir energia a partir del Sol. S'anomena cèl·lula fotoelèctrica qualsevol dispositiu electrònic que converteixi en corrent elèctric una radiació lluminosa, basant-se, és clar, en l'efecte que hem dit. I n'hi ha de diverses classes: les fotoemissives serveixen per mesures fotomètriques de precisió; les fotoconductores o fotoresistències tenen una resistència que depèn de la llum incident i les fotovoltaïques que són les que aprofiten l'energia lluminosa per fabricar-ne d'elèctrica. L'ús d'aquestes terceres amb la llum solar no començà fins al 1954.

Van ser tres empleats de la Bell Telephone americana, Pearson, Chapin i Fuller, els qui inventaren les cèl·lules fotovoltaïques de silici que feien possible i rendible la producció directa d'electricitat a partir de la llum solar (anteriorment les úniques voltaïques que es coneixien a base de seleni tenien un rendiment d'un 1%; amb les de silici ja s'arriba al 10%). S'aplicaren tot seguit als satèl·lits artificials. L'energia que aquests necessitaven per a les seves funcions científiques l'obtenien dels panells o plafons recoberts d'aquestes cèl·lules fent bateria, desplegats com unes ales. Al cap de vint anys ja es començaren a aplicar amb instal·lacions a ran de terra.

Avui dia ja tenim al món una desena de centrals elèctriques a base de cèl·lules fotovoltaïques que donen una potència de 42.000 kW, amb un rendiment que ja arriba al 31%. Aquestes centrals es troben instal·lades en

llocs deserts on hi bat el sol amb força. Formen una gran estesa de panells, o sigui plataformes o plafons, encarrats a la llum solar amb milers de cèl·lules cada un enllaçades en bateria. I també se'ls ha trobat altres aplicacions. Segons una estadística del 1990, aquest any al món ja hi havia 12.000 plantes frigorífiques que les feien servir, 3.000 bombes aspirants, 75.000 xarxes de comunicacions, 30.000 instal·lacions domèstiques (moltes d'elles a l'estat d'Israel) i in comptables calculadores de butxaca, potser uns cent milions, i centenars de milions també de rellotges de polsera. Amb el sistema fotovoltaic funcionen fars de costa i semàfors. La berlineta *Mata Hari* es va construir per demostrar que es pot córrer amb energia provinent de cèl·lules fotovoltaïques. No era gaire pràctica a causa de les seves grans «ales», però es demostrà que així es podia tenir una autonomia de 2.200 km! I un pilot californià, Eric Raymond, va volar d'est a oest dels Estats Units amb una avioneta propulsada únicament per l'energia solar atrapada en les bateries fotovoltaïques que hi instal·là.

Els Estats Units ocupen ara el primer lloc en l'ús d'aquesta energia, després ve Europa i en tercer lloc el Japó. Això, en quantitats absolutes. Però en densitat, proporcionalment al nombre d'habitants, és Israel qui s'emporta la palma de la més gran aplicació del sistema. Més del 5% de l'energia elèctrica que consumeix és d'origen fotovoltaic i segueix creixent-hi el seu ús; hi ha un pla d'arribar al 30% al 2005.

Un càlcul elemental dona que no és pas fora de lloc instal·lar en el món centrals elèctriques fotovoltaïques que arribin fins a donar tanta energia com ara surt del carbó, del gas i del petroli. Més encara, hem de dir que això s'ha de considerar necessari perquè els combustibles fòssils s'acabaran inexorablement. Són els japonesos els qui han fet el càlcul: omplint de bateries solars el 2% dels deserts del món seria suficient.

Desitgem que això es posi a la pràctica ben aviat per resoldre també el problema de la contaminació originada per les tèrmiques actuals.

Compartim el sosteniment de l'Església

col·labora amb Germanor

✱
"GERMANOR"

Diòcesis de Barcelona, Girona, Lleida, Solsona, Tarragona, Tortosa, Urgell i Vic.

14 DE NOVEMBRE DE 1999

RÀDIO

Des de les 02.15 a les 06.00 hores, selecció de música instrumental.
Des de les 06.00 a les 21.00 hores, cada quart d'hora s'emet informació general, de serveis, d'Església i solidaritat i cultural.
Cada dia, comentari de l'Evangeli a les 7.30, 15.30 i 02.00 hores.

Dilluns

- 08.00-09.00 *El Primer Cafè* (programa informatiu que inclou una tertúlia d'actualitat). Presentat i dirigit per Francesc Rosaura.
21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika* (espai infantil).
21.15-22.00 *Cinc Cèntims* (programa d'economia i consum). Presentat i dirigit per Xavier Vilà.
22.00-23.00 *Nit d'Estels* (magazin d'Església i solidaritat). Presentat i dirigit per Montse Girbau.
23.00-00.00 *Planisferi* (anàlisi de l'actualitat del món). Presentat i dirigit per Dani Vilaró.
00.00-02.00 *La Gran Diferència* (selecció musical). A càrrec de Maria Sierra Rodríguez i Albert Murillo.
02.00-02.15 *Espurna d'Alba*, presentat i dirigit per Carme Catà i Jaume Rocosa. *Dietari de Música i Músics*, presentat i dirigit per Joan Ubeda.

Dimarts

- 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
21.15-22.00 *Cum Laude* (ensenyament i universitats). Presentat i dirigit per Oriol Freixenet.
22.00-23.00 *Nit d'Estels* (inclou l'espai *Mar de claror*).
23.00-00.00 *Vianants* (tertúlia intergeneracional). Presentat i dirigit per Teresa Pou i Imma Matas.
00.00-02.00 *La Gran Diferència*
02.00-02.15 *Espurna d'Alba*, *Dietari de Música i Músics*

Dimecres

- 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
21.15-22.00 *Planeta Blau* (medi ambient). Presentat i dirigit per Marta Cailà.
22.00-23.00 *Nit d'Estels*
23.00-00.00 *Tanca els ulls i fixa-t'hi bé* (música de cinema). Presentat i dirigit per Josep Chavarría i Xavier Cazeneuve.
00.00-02.00 *La Gran Diferència*
02.00-02.15 *Espurna d'Alba*, *Dietari de Música i Músics*

Dijous

- 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
21.15-22.00 *Bojos per la Ciència* (ciència i tècnica). Presentat i dirigit per Antoni París.
22.00-23.00 *Nit d'Estels*
23.00-00.00 *De Pares a Fills* (temes al voltant de la família). En preparació.
00.00-02.00 *La Gran Diferència*
02.00-02.15 *Espurna d'Alba*, *Dietari de Música i Músics*

Divendres

- 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
21.15-22.00 *On tu em diguis* (propostes culturals per al cap de setmana). Presentat i dirigit per Aure Farran i Oriol Garangou.
22.00-23.00 *Nit d'Estels*
23.00-00.00 *Amb Llum Pròpia* (personatges). Presentat i dirigit per Joan Armengol.
00.00-02.00 *La Gran Diferència*
02.00-02.15 *Espurna d'Alba*, *Dietari de Música i Músics*

Dissabte

- 21.00-22.00 *Pentagrama de quatre* (música catalana). Presentat per Xavier Pujol.
22.00-23.00 *La Tercera Lluna* (magazin d'actualitat musical). Presentat per Joan Albert Lligonya.
23.00-00.30 *Ningú No És Perfecte* (magazin de cinema). Presentat i dirigit per David Serra.
00.30-01.00 *Fila 7* (teatre musical). Presentat per Sergi Corbella.
01.00-01.30 *Cova de Jazz* (música jazz). Presentat per Gemma Abellan.
01.30-02.00 *De nou n'nou* (noves músiques). Presentat per Joan Dalmau.
02.00-02.15 *Espurna d'Alba*, *Dietari de Música i Músics*

Diumenge

- 09.00-10.00 *Tot Sardana*. Presentat per Josep Maria Rojo i Josep Maria Palau.
18.45-20.00 *Eucaristia*
21.00-21.30 *La Pròrroga* (resum esportiu). Presentat i dirigit per Xavier Puig.
21.30-22.00 *Des de Nashville* (música country). Presentat per Roger Serra.
22.00-23.00 *Els Noms de la Música* (música clàssica). Presentat per Joan Ubeda i Roger Padollers.
23.00-00.00 *Temps de Paraula* (bíblia i teologia).
00.00-00.10 *Moments a mitjanit* (programa de reflexió). Presentat i dirigit per Xavier Morlans.
00.10-00.30 *Missatge en una ampolla* (magazin cristià). Presentat i dirigit per David Ciscar i Miquel Albert Soler.
00.30-01.00 *A tot cor* (música coral). Presentat i dirigit per Joan Casas.
01.00-02.00 *Passió pel cant* (programa musical). Presentat i dirigit per Toni Roig.
02.00-02.15 *Espurna d'Alba*, *Dietari de Música i Músics*

Desconnexions de Ràdio Estel

De dilluns a divendres:

- 12.00, 16.00, 18.00 *Punts informatius*
9.15, 13.15, 17.15, 19.15 *Temps i circulació*
9.45 *Agenda*
12.45 *Recomanació turística*

Dilluns

- 09.00-09.15 *Informatiu mati*
14.00-14.15 *Informatiu migdia*
20.00-20.15 *Informatiu vespre*
21.30-22.00 *La veu del Bisbe*
00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Dimarts

- 09.00-09.15 *Informatiu mati*
14.00-14.15 *Informatiu migdia*
20.00-20.15 *Informatiu vespre*
21.30-22.00 *Estels sobre el Principat*
00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Dimecres

- 09.00-09.15 *Informatiu mati*
14.00-14.15 *Informatiu migdia*
20.00-20.15 *Informatiu vespre*
21.30-22.00 *Església d'Urgell*
00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Dijous

- 09.00-09.15 *Informatiu mati*
14.00-14.15 *Informatiu migdia*
20.00-20.15 *Informatiu vespre*
21.30-22.00 *La taula de l'Evangeli*
00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Divendres

- 09.00-09.15 *Informatiu mati*
14.00-14.15 *Informatiu migdia*
20.00-20.15 *Informatiu vespre*
21.30-22.00 *El Tresor de la Història*
00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Dissabte

- 12.00-12.30 *Una setmana més*
12.30-13.00 *La veu del Bisbe*
13.00-13.30 *La salut del cos*
20.30-21.00 *Estels sobre el Principat*

Diumenge

- 08.30-09.00 *La Taula de l'Evangeli* (repetició)
18.00-18.30 *El Tresor de la Història*

TELEVISIÓ

Diumenge 7

- 08.45 *Tiempo de crear* (programa protestant).
09.30 *Pueblo de Dios*
«Los hijos de la harina.» Kenya no és tan sols un país de reserves naturals. A Nairobi, la capital, el 60% dels seus habitants viuen en barraques.
10.00 *Últimas preguntas*
«Cuando nuestros padres se hacen abuelos.» En l'Any Internacional de la Gent Gran ens fixem en els avis per valorar la seva rica experiència de la vida.
10.25 *Testimonio*
10.30 *Santa Missa*
Des de la parròquia de la Mare de Déu de Sales de la Celleria de Ter (Selva, bisbat de Girona), amb la participació de la Coral Rossinyol de Sales i del Grup de Joves sota la direcció de Consol Vila i Martí.
(Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa).

Dilluns 8

- 17.20 *Pueblo de Dios*

Dissabte 6

09.10 *Signes dels Temps*

«Miquel Batllori, conversa amb un savi.» Un repàs per la vida d'aquest personatge i la seva coneixença de la cultura catalana.
Entrevista al bisbe de Tortosa, Mons. Xavier Salinas. Amb ell repassarem les conclusions del Sínode de bisbes celebrat recentment a Roma.

Altres temes:

- L'espai de Jaume Reixach. El capellà i escriptor ens farà un repàs a l'actualitat cultural i d'Església de casa nostra.
- Visita de l'artista Guido Dettoni de la Grazia.
- Mn. Ballarín (reflexió sobre l'evangeli) (Presentat per Teresa Pou.)

Signes dels Temps repeteix l'emissió el diumenge, a les 12.00 h del migdia, pel Canal TVC SAT; i el diumenge, a la 1.00 h de la nit, pel Canal 33.

Cada divendres

20.30 *Creure avui*

El programa repeteix l'emissió els dilluns a les 13.30 h.

Cada dijous

21.40 *Paraula i vida*
Glosses setmanals de Mons. Lluís Martínez Sistach.
Paraula i vida repeteix l'emissió els divendres a les 14.40 h.

Cada tercer dijous de mes

23.00 *Aquí, tots*

Cada divendres

22.30 *Camí de vida*
Recull de notícies i entrevista sobre un tema d'actualitat a càrrec de la Delegació de Mitjans de Comunicació. Presentat per Carles Sánchez.

RÀDIO VATICANO (OM 1.530, entre d'altres) - Cada dia a les 20.40h *Rosari*: en llatí des del Vaticà. A les 22.10h *Noticiari*.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE BARCELONA

CATALUNYA MÚSICA (FM 101.5) - Diumenge, a les 9.15h *Música religiosa*. 11.00h: Retransmissió en directe de la missa conventual des del monestir de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8) - Diumenge a les 07.30h *Paraules de vida* (director: Francesc Rosaura).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 783) - De dilluns a divendres, a les 5.58h, *Reflexión matinal*. Cada dia, a les 12.00h, *Angelus*. De dilluns a dijous i el diumenge, a les 15.05h, *El Espejo*. Tots els divendres, a les 15.05h, *El Mirall de l'Església*. De dilluns a dijous, a les 15.30h, *Los decanos*. De dilluns a divendres, a les 14.30 i 19.05h, *Línea Cope*. Dissabtes, a les 7.20h, *Santorai*; 14.30h, *Radio de ensanche*. Diumenges, a les 7.20h, *Guia dominical*; 9.00h *Santa Missa*; 9.45h *Informatiu diocesà*; 10.05h *Iglesia noticia*; 14.30h *Letra y música*; 22.05h *La linterna de la Iglesia*.

COPE/BARCELONA FM (102.0) - De dilluns a divendres, a les 5.58h, *Reflexión matinal*. Cada dia, a les 12.00h *Angelus*. De dilluns a divendres, a les 14.30 i 19.05h *Línea Cope*. Dissabtes, a les 7.20h, *Santorai*; 14.30h *Radio de ensanche*. Diumenges, a les 7.20h, *Guia dominical*; 8.30h *La Palabra*; 9.00h *Santa Missa*; 9.45h *Informatiu diocesà*; 14.30h *Letra y música*; 15.05h *Espejo del tercer mundo*.

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3) - Cada dia a les 5.55 del matí: *Buenos días nos de Dios*. Diumenge a les 08.15h: *La Misa de España* (des de Madrid).

RÀDIO BARCELONA (OM 666) - Diumenge - De 22.05 a 23.00h, o bé de 22.30 a 23.00h. *Objectiu, l'home*: programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista

(II part) al Dr. Antonio Meléndez, secretari i comissari permanent de les «Edades del Hombre»; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe de Barcelona, Ricard Maria Carles (edita i presenta: J.M. Alimbau).

ONDA RAMBLA CATALUNYA - Diumenge a les 8.00h: *Cartes Dominicals* (FM Barcelona 89.8; Girona 89.9; Tarragona 91.0; Igualada 92.2; Lleida 100.2)

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503) - Diumenge a les 06.00 matí, *Frontera*.

RÀDIO Cerdanyola (FM 92.4) - Dijous a les 20.00h *Moments de vida*: programa cultural religiós; director: Josep Àngel Saiz.

Ràdio Desvern

RÀDIO DESVERN (FM 98.1) - Dimecres a les 19.00h i dissabte a les 11.00 *Veus de la Parròquia*: programa d'informació i formació religiosa i humana.

91.2 FM

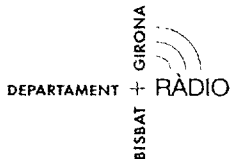

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2) - Dijous a les 17.00h *Obrim camins*: programa de valors humans i cristians (director: Joan-Pere Pulido). (El programa es repeteix el diumenge a les 20.00h).

RÀDIO RUBÍ (FM 96.0) - Diumenge a les 09.00h *Presència cristiana*: programa realitzat entre la comunitat catòlica i evangèlica (responsable: Isidre Rubio).

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE GIRONA

(Programes que edita el Departament de ràdio del bisbat de Girona)

EL CAFÈ INTERNACIONAL: programa que recull els grans artistes i grups de música melòdica i lleugera. Es combina amb frases, missatges humans i paraules de reflexió. S'emet per diverses emissores.

ESGLÉSIA VIVA: programa setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana.

L'emeten **Cope Figueres AM** (1269 AM) diumenge 9.45h. **Cope Figueres FM** (88.0 FM) diumenge 9.45h. **Cope Costa Brava** (90.3 FM) diumenge 9.45h. **Nova Ràdio Lloret** (90.2 FM) dissabte 8.00h. **Ona Jove Riudellots** (104.0 FM) dissabte 20.00h. **Onda Rambla Girona** (89.9 FM) dijous 15.05h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Arenys de Munt** (107.0 FM) diumenge 10.30h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) dissabte 9.30h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Canet de Mar** (107.6 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Castelló** (107.5 FM) divendres 19.30h. **Ràdio L'Escala** (107.6 FM) dissabte 13.00h. **Ràdio La Vall (Les Preses)** (107.6 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) diumenge 8.30h. **Ràdio Pineda de Mar** (94.6 FM) diumenge 14.00h. **Ràdio Shalom de Palau** (107.9 FM) diumenge 12.00h. **Ràdio Sant Gregori** (97.4 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Sant Joan Les Fonts** (107.0 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Sant Joan de Mollet** (91.9 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Santa Coloma** (91.6 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) diumenge 9.30h. **Top Gironès (Cassà)** (92.2 FM) dissabte 19.30h.

* L'emissió que es realitza a les 15.05 a **Onda Rambla Girona** és un resum d'*Església Viva* dins el magazine *Tarda de Tots* d'aquesta emissora.

LA COVA DEL COUNTRY programa setmanal de 30 minuts de durada amb la col·laboració de l'Associació Europea de Música Country, que fa un repàs al country cristià, gospel blanc i country en general. Presenta: Rafel Corbí.

Al bisbat de Vic es pot escoltar per **La Veu de Sant Joan** (Sant Joan de les Abadesses) (107.4 FM) dilluns 19.30h.

LA PARAULA DEL BISBE: microespai de 5 minuts presentat pel bisbe de Girona, Mn. Jaume Camprodon i Rovira. L'emeten **Ona Girona** (95.1 FM) diumenge 9.05h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 9.00h.

També s'inclou en els programes parroquials locals de **Llagostera Ràdio** (105.7 FM) *La veu de la parròquia* diumenge 10.00h. **R.Dos.84-Hostalric** (105.8 FM) *Antena familiar* dissabte 14.00h. **Ràdio Tordera** (107.1 FM) *La veu de la parròquia* dissabte 9.05h.

PUNT DE TROBADA magazine setmanal d'una hora de durada que analitza els temes d'actualitat de l'Església de Girona amb entrevistes i tertúlies. (Divendres a les 15.00h.)

ALTRES PROGRAMES DE RÀDIO

Retransmissió en directe de la Missa dominical. L'emeten **Catalunya Música (Girona)** (96.7 FM) diumenge 11.00h. **Catalunya Música (Maresme)** (101.5 FM i 96.4 FM) diumenge 11.00h. **Cope Figueres AM** (1269 AM) diumenge 9.00h. **Cope Figueres FM** (88.0 FM) diumenge 9.00h. **Cope Costa Brava** (90.3 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 9.10h. **Ràdio Sant Joan de Mollet** (91.9 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Shalom de Palau** (107.9 FM) diumenge 12.30h. **Ràdio 1 de RNE (Girona)** (738 AM i 93.3 FM) diumenge 8.15h. **Ràdio 1 de RNE (Maresme)** (738 AM i 88.3 FM) diumenge 8.15h. **Top Gironès (Cassà)** (92.2 FM) dissabte 20.00h.

* **Ona Jove de Riudellots** retransmet també la missa els dissabtes a les 20.30 i de dilluns a divendres a les 8.00.

Llagostera Ràdio (105.7 FM) *La veu de la parròquia*, diumenge 10.00 matí.

Ràdio Dos.84-Hostalric (105.8 FM) *Antena familiar*, dissabte 14.00h.

Ràdio Tordera (107.1 FM) *La veu de la parròquia*, dissabte 9.05 matí

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE LLEIDA

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224) - Diumenge a les 09.45h *Iglesia es noticia*: entrevista de caràcter humanístic-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE SOLSONA

RÀDIO MUNICIPAL DE BELLPUIG (FM 107.3) - Dissabte i diumenge a les 14.00h *Temps Obert*: inclou la «conversa setmanal» del bisbe de Solsona, Mons. Antoni Deig.

RÀDIO LA VEU DE NAVÀS (FM 107.9) - Diumenge a les 10.00h *Església viva*: amb la «conversa setmanal» del bisbe de Solsona, Mons. Antoni Deig

RÀDIO PUIG-REIG (FM 107.3) - Diumenge a les 09.30: *Conversa setmanal* del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO LA VEU DE TÀRREGA (FM 107.5) - Dissabte i diumenge a les 09.55h *La paraula del bisbe*. Cada primer divendres de mes (o segon, si el primer és festiu) de 20.30 a 21.30 *Càritas a la ràdio*.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE TARRAGONA

Emissions d'una hora:

EL MIRALL: programa de comentaris, notícies i entrevistes. Inclou *Paraula i Vida*.

L'emeten **Cadena Cope Reus** (1.143 OM) divendres 15.00h.

ESGLÉSIA VIVA: programa de comentaris, notícies i entrevistes. Inclou *Paraula i Vida*.

L'emeten **Tarragona Ràdio** (102.6 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Sant Pere i Sant Pau** (101.0 FM) diumenge 9.00h.

Emissions de 15 minuts:

ESGLÉSIA VIVA: programa de comentaris, notícies i l'espai *Les lectures d'aquest diumenge*.

L'emeten **Cadena Cope Reus** (1.143 OM) diumenge 9.45h. **Cadena Cope Tarragona** (93.5 FM) diumenge 9.45h. **Ràdio Falset** (107.6 FM) diumenge 12.45h. **Calafell Ràdio** (107.7 FM) diumenge 9.30h.

Emissions de 5 minuts:

PARAULA I VIDA: glosses setmanals de Mons. Lluís Martínez Sistach.

L'emeten **RNE Tarragona** (88.8 FM) divendres 16.10h. **RNE Tarragona** (855 OM) divendres 16.10h. **Ràdio Reus-SER** (1.026 OM) diumenge 15.15h. **Ràdio SER Tarragona** (96.2 FM) diumenge 15.15h. (Connexió de **Ràdio Móra d'Ebre-SER**) (87.6 FM) diumenge 15.15h. **Ràdio Ebre-SER** (101.9 FM) diumenge 15.15h. **Ràdio Valls** (103.2 FM) diumenge 9.03h. **Calafell Ràdio** (107.7 FM) diumenge 9.45h. **Ràdio Cambrils** (90.0 FM) dissabte 10.30h. **Ràdio El Morell** (98.3 FM) dilluns 21.00h. **Ràdio La Canonja** (102.3 FM) divendres entre les 20.00 i les 22.00h. **RTV La Selva** (105.8 FM) dissabte 9.45h. **Ràdio La Vilella Alta** (107.3 FM) dissabte 12.00h. i diumenge 13.00h. **Ràdio Montblanc** (107.0 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Santa Coloma de Queralt** (107.5 FM) dissabte entre les 13.00 i les 14.00h. **Ràdio Sant Pere i Sant Pau** (101.0 FM) diumenge 14.00h. **Punt 6 Ràdio Reus** (104.0 FM) divendres entre les 21.00h. i les 22.00h. **L'Espluga FM Ràdio** diumenge 14.00h. **Onda Cero Reus** (95.3 FM) dissabte 8.00h.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE TORTOSA

PARAULES DE VIDA: pel bisbe de Tortosa, Mons. Xavier Salinas. L'emeten: **Ràdio Batea**, **La Cala Ràdio** (Ametlla de Mar), **Ràdio Flix**, **Cadena SER**, **Ràdio Joventut**, **Ràdio Els Ports**, **Ràdio Ràpita**, **Ràdio Ebre-SER**, **Radio Nueva**, **Ràdio Delta**, **Ràdio Gandesa**, **Ràdio Hospitalet**, **Cadena SER**, **Onda Cero Ràdio**, **Ràdio Ulldecona**.

RÀDIO BATEA (FM 107.1) - Dissabte a les 11.00h *La veu de la parròquia*: inclou temes d'actualitat, notícies, «Els amics de Jesús», un comentari de cara al Jubileu de l'any 2000, l'evangeli del diumenge, etc. **RÀDIO DELTA** (FM 107.6) - Dimecres a les 15.00h *La veu de les parròquies*, que conté les seccions Notícies de les parròquies, Paraules de vida, Notícies de l'Església, reportatges i entrevistes, ONG voluntariat i comentari de l'Evangeli.

RÀDIO ULLDECONA (FM 95.0) - Diumenge de 9.05 a 9.30h *Amb la força de l'amor*.

PRODUCCIÓ AL BISBAT D'URGELL

RÀDIO PRINCIPAT (FM 105.0). (programació en la pàgina anterior.)

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2) - Diumenge a les 08.45h: *Déu vos guard!* Santoral, reflexió i agenda. Diumenges i festius a les 09.00h: *Santa Missa*.

Als nostres lectors

El setmanari publicarà la informació que ens feu arribar sobre les diferents emissions religioses de ràdio i televisió de la vostra població.

Adreceu-vos a Rosa Peraire - Tel. 934 905 988 - Fax 934 902 035

NOVEMBRE ÉS EL MES CONSAGRAT A LES ÀNIMES DEL PURGATORI

Barcelona

• **VOLUNTARIAT.**— El 4 de novembre, a les 17:00, l'associació La Tercera Edat per al Tercer Món celebrarà una reunió informativa a l'Hotel d'Entitats (c/ Concili de Trento, 313 - Barcelona) per a possibles voluntaris per treballar en presons. Per a més informació: Sr. Jordi Reyes, tel. 932 780 294.

• **MUSEU GEOLÒGIC DEL SEMINARI.**— El 4 de novembre, a les 18.30, el subdirector del Museu Geològic del Seminari de Barcelona, Mn. Francesc Nicolau, inaugura un cicle de conferències sobre el sistema solar amb el tema *Els planetes tel·lúrics del sistema solar*. C/ Diputació, 231 - Barcelona, tel. 934 541 600.

• **FESTA DE SANT CARLES BORROMEU.**— El 4 de novembre, a les 20.00, a la comunitat parroquial Sant Carles (Sant Lluís, 89 - Barcelona) missa solemne amb assistència de representants de la Banca i de l'Institut Superior de Formació Empresarial Sant Carles i diverses entitats finan-

ceres. Tot seguit, breu concert del tenor Paul Armendares sota la direcció de Francisco Kraus. El 8 de novembre, a les 19.00, conferència sobre *Europa y la nueva evangelización* per Eladi Huguet, advocat. Altres activitats culturals i socials al Centre Social Sant Carles: tel. 932 133 642.

• **OBRA EXPIATÒRIA A FAVOR DELS DIFUNTS.**— El 5 de novembre, al temple del Sagrat Cor del Tibidabo, tindrà lloc l'acte anual de l'Obra Expiatòria a favor dels difunts. A les 17.30, des de la plaça Lesseps surt un autocar amb direcció al temple; a les 18.00, rosari, vespres i benedicció; a les 18.45, silenci i adoració; a les 19.00, missa d'expiació a favor dels difunts inscrits a l'Obra i per tots els difunts adoradors de l'Adoració Perpètua del Tibidabo; a les 19.45, retorn a la plaça Lesseps.

• **ELS DILLUNS DELS DRETS HUMANS.**— El 8 de novembre, a les 19.00, xerrada de Joan Gomis sobre *ONG: una nova manera de la política*. Lloc: c/ Roger de Llúria, 13 - Barcelona, tel. 933 172 338, fax 933 171 094, e-mail: espinal@redestb.es, Internet: www.fespinal.com

• **ÀMBIT MARIA CORRAL.**— Organitza els dies 8, 15, 22 i 29 de novembre les XVIII Jornades Interdisciplinàries per propiciar un espai de diàleg que contribueixi a dissenyar una antropologia sobre una esperança social que pugui donar algun sentit al present de la humanitat. Més informació: c/ Roger de Llúria, 86, 1r 2a -

Barcelona, tel. 934 586 391, fax 934 593 422.

• **JORNADA DE DESERT PER A PREVERES.**— Organitzada per l'Institut de Teologia Espiritual el 9 de novembre, a les 10.30. Mn. Ramon Mor proposarà una reflexió per orientar la pregària. Casa M. Antonia Paris, c/ Major de Sarrià, 169 - Barcelona, tel. 932 037 212. Hi ha pàrquing.

• **CENTRE CRISTIÀ DELS UNIVERSITARIS I PROFESSIONALS.**— El 9 de novembre, a les 19.30, conferència sobre *Ètica per a l'educador del 2000* a càrrec de Begoña Román, coordinadora de la càtedra d'Ètica de la Universitat Ramon Llull. Lloc: auditori de l'Espai dels Àngels, c/ València, 244, 3r - Barcelona.

• **PASTORAL DE LA SALUT.**— Curs de voluntariat del 9 de novembre del 1999 al 7 de març del 2000, dirigit per Alfons Gea. Informació i inscripcions: tel. 933 171 597, fax 933 171 799. D'altra banda, el grup de PROSAC (Professionals Cristians de la Salut) celebrarà el 13 de novembre, de 10.00 a 13.00, a l'Hospital de Sant Rafael, una trobada de reflexió i diàleg sobre *Consentiment informat, aspectes ètics i legals*, a càrrec del Dr. Francesc-Josep Cambra.

• **TALLERS D'ORACIÓ I VIDA.**— Segons el mètode del P. Ignacio Larrañaga, caputxí. El 10 de novembre es farà la sessió informativa a les 19.00. Església de Pompeia, Diagonal, 450 - Barcelona.

• **GERMANOR 99.**— L'11 de novembre, a les 19.45, Mons. Ricard M. Carles presidirà l'acte de presentació de la campanya d'autofinançament de l'Església. Lloc: basílica de Santa Maria del Mar de Barcelona. Totes les persones interessa-

des es poden adreçar a la seva parròquia per obtenir la invitació que serà canviada per l'entrada.

• **PRESENTACIÓ DEL LLIBRE «DE TOT COR».**— L'11 de novembre, a les 20.30, tindrà lloc la presentació del llibre *De tot cor* de Francesc Gamissans i Anglada, franciscà i periodista, col·laborador de *Catalunya Cristiana* amb la columna setmanal «Filtrant la notícia». Lloc: parròquia de la Mare de Déu de la Salut, Clavell, 6 (Verge de la Salut, 34-38) - Barcelona. Per a més informació: tel. 932 133 745.

• **MARE DE DÉU DEL L'ESTRELLA.**— El 13 de novembre, a les 17.00, se celebrarà l'Eucaristia en acció de gràcies i veneració de la Mare de Déu de l'Estrella. Lloc: Reial Monestir de Santa Maria de Jerusalem, de monges clarisses, passatge Mare de Déu de l'Estrella, s/n - Barcelona, tel. 932 040 675.

• **FUNDACIÓ PERE TARRÉS.**— El 14 de novembre, de 9.30 a 17.30, al Poble Espanyol, jornada de Tècniques de Joc amb la col·laboració de diferents institucions. Més informació: Institut de Formació de la Fundació Pere Tarrés, c/ Entença, 157 - Barcelona, tel. 934 101 602.

• **CONCERT DE MARATA.**— El 14 de novembre, a les 10.00, concert del Grup de Cant Gregorià del TEM (Taller d'Estudis Medievals) de Barcelona. Després del concert, durant l'eucaristia, interpretarà en gregorià les parts variables i invariables del dia. Més informació: tel. 938 493 104.

• **RECÉS.**— Per a matrimonis joves el 14 de novembre, de 10.30 a 18.00, a la casa Nostra Senyora de Montserrat, Caldes de Montbui, tel. 938 654 496.

CHRISTI

«LUMEN 2000»

DONATIU per cada ciri
(inclosa tramesa): 800 ptes.

Juntament amb les celebracions tradicionals de Cap de Any de cada país, AEN vol oferir la possibilitat que les famílies cristianes dediquin uns moments a encendre un ciri, símbol de Jesús, LLUM DEL MÓN, resin una petita pregària (que s'adjunta amb el ciri) i recordin els nostres germans en la fe necessitats de la resta del món.

Sol·liciteu-lo a les nostres oficines de:

AJUDA A L'ESGLÉSIA NECESSITADA
Associació Pública Universal
dependent de la Santa Seu

Ferrer del Río, 3
28028 Madrid - tel. 917 259 212
Luis Antúnez, 24, 2n 2a
08003 Barcelona - tel. 932 373 763

LLAR D'ANCIANS PRUDENCI MIRALLES

Necessitem grans persones per ajudar persones grans

Segur que no ens deixareu sols en aquesta gran tasca humanitària, d'acolliment a persones grans, us diem de tot cor: **molt agraïts**.

Sense el vostre ajut, no ens en sortirem.

Feu, si us plau, el vostre donatiu a qualsevol oficina de "la Caixa" al c/c **2100 0681 09 0100029142**. O bé mitjançant un gir postal, un xec nominatiu o, fins i tot, venint-nos a visitar.

Associació Prudenci Miralles per a Ancians
Trafalgar, 39 - 5è - 08010 Barcelona - Tel. 932 681 867 - NIF: G-08862781

APADRINEU UN NEN/A, AVIA

DIRECTAMENT I A TRAVÉS DE MISSIONERS CATÒLICS DE MÉS DE 40 ORDES RELIGIOSOS, EN 1.100 PROJECTES DE 23 PAÏSOS DEL TERCER MÓN.

QUÈ VOL DIR UN APADRINAMENT?

Per a un nen: aliment cada dia, atenció sanitària dental, roba, l'oportunitat d'anar cada dia a l'escola, i sentir-se estimat per vostè.

Per a la família del nen: instrucció sobre nutrició, higiene, alfabetització, educació en la cura del nen, i formació professional.

Per als missioners/es: rebre amb alegria la vostra col·laboració en la labor humanitària que porten a terme a favor dels pobres, dels humils, dels malalts i necessitats. Per amor, lliurament i servei a l'Evangelí.

NECESSITEN UN PADRÍ! ¿VOLS SER-HO TU?

100 ptes. cada dia poden fer-ho possible

FUNDACIÓ CRISTIANA PER A NENS I GENT GRAN
CFCA España C/ Real, 21, 2º - 47140 Laguna de Duero (Valladolid)
Tel. 983 54 47 50 - 983 54 52 06 - Fax 983 54 47 50 e-mail: fcpny@teleline.es

«Com més armes, més desordre hi haurà al regne.
Com més lleis i més decrets, més lladres hi haurà.»

極

太

Equilibrio y armonía con Tai-chi cada día

TAI - TXI ZEN CRISTIÀ

Rincón del Silencio c/ Floridablanca, 133, bajos - 08011 Barcelona
Informació, Tel. 934 562 331

Des del carrer

L'Escola de Pregària per a Joves que cada any organitza la Delegació diocesana de Pastoral de Joventut de l'arquebisbat de Barcelona, i que se celebra un cop al mes, va reiniciar la seva marxa el 28 d'octubre passat. Dolors Prats Lladó, nascuda a Sant Feliu de Llobregat fa 38 anys, és l'encarregada de dirigir els cants de l'Escola, on va entrar el 1994 i on va copsar «el clima de pregària que s'hi respirava, la seriositat amb què es feia i sobretot el contagi de fe i d'alegria que se'n desprenia».

Dolors Prats dirigeix els cants de l'Escola de Pregària per a Joves

«És un error que el compromís cristià passi per damunt de la contemplació»

—Què es va trobar el primer cop que va assistir a l'Escola de Pregària?

—Vaig descobrir que el fet que els cristians preguem conjuntament ens uneix, cosa que és un motiu d'esperança i d'alegria per al nostre món que tant ho necessita. Em va alegrar veure que en l'àmbit diocesà es promou una experiència de pregària, de diàleg amb Déu, d'una manera col·loquial, serena, alegre, amb la consciència que aquesta pregària no és només per a nosaltres, sinó perquè també arribi a les persones que Déu ens confia. És la forma de poder evangelitzar la diòcesi.

—Hi ha qui creu que resar no serveix de res.

—Sant Benet deia *ora et labora*. Considero un error que el compromís dels cristians hagi passat moltes vegades per damunt de l'acció més contemplativa. L'acció ha d'anar acompanyada sempre de la contemplació, que és d'on realment traiem les forces per poder actuar des del nostre compromís cristià. Personalment dubto que hi pugui haver fe sense pregària. De la mateixa manera que una persona no creix si no menja, la fe no creix per

si sola si no rep aliment.

—L'Escola ensenya a pregar?

—Sí. L'objectiu és ensenyar a pregar a través de tres elements: la paraula, el silenci i el cant. Déu ens parla a través de la seva Paraula, i un cop l'hem assimilada i hem entès què ens vol dir Jesús avui a la nostra vida, a través del silenci hem de deixar que aquesta Paraula ens interpel·li per poder després comprometre la nostra vida.

—I quin és el paper del cant?

—Tots els mitjans d'expressió hi tenen un paper important, i el cant, en aquest sentit, pot ajudar a penetrar en aquest diàleg amb Déu. L'Escola de Pregària, que se celebra a les vuit del vespre, és en un moment de la jornada en què els joves surten de l'escola, de la facultat o de la feina, i al cor de la catedral és on poden trobar aquesta estona de repòs que els permet entaular el diàleg amb Déu. El cant, doncs, n'és el facilitador, el canal d'entrada per a aquesta trobada amb Déu, alhora que és també un mitjà de diàleg perquè a través del cant diem coses molt gruixudes en el sentit de la fe.

—La pregària s'ha limitat molts cops a un mer exercici memorístic.

—S'ha d'aprendre a pregar mantenint un diàleg, de la mateixa manera que es parla amb un amic, amb confiança, senzillesa i franquesa. Això, però, no treu que per formació i educació s'apreguin de memòria les oracions que la mateixa Església té com a mitjà i que el mateix Jesús ens va ensenyar, com el pare nostre. Són moments diferents de pregar.

—La pregària és silenci. Estem educats en el silenci?

—Crec que no, que estem educats per al soroll i, per tant, no estem acostumats al silenci ni a la interiorització. D'això n'hem d'aprendre molt de la societat oriental. Que per què evitem el silenci? Perquè tenim por de trobar-nos amb nosaltres mateixos, ens fa por afrontar una realitat que no acostuma a ser la que el món ens diu que hauria de ser: hem de ser competitius, tenir molts diners, ser els millors. Això va tapant tota la riquesa interior que portem dintre i que és aquesta presència de Déu en nosaltres.

Carme Munté

La «Lliga del Bon Mot»

És molt possible que molts dels lectors no tinguin ni notícia d'aquella entitat que va fer una esforçada campanya per tal que fos foragitada la blasfèmia i la paraula baixa entre els que s'expressaven en llengua catalana. La campanya, durant el primer quart de segle va tenir força èxit i va contribuir eficaçment en el comportament verbal de molts catalans. Ara bé, penso que potser actualment caldria una nova «Lliga del Bon Mot», que fes campanya en el mateix sentit dirigida a algun sector de la ciutadania que moltes vegades usa i abusa del mal parlar, quan no de blasfèmia, de grolieria i, a mitjans públics com TV3 que no estalvia, sobretot en els doblatges de pel·lícules, el llenguatge més brut i fins i tot pornogràfic, que ens repugna sentir en qualsevol moment.

Potser diran que és el llenguatge que es parla. Potser sí que un sector hi cau. Però no la gran majoria. I aquesta majoria demana respecte i, sobretot respecte per la nostra llengua abans tan maltractada i menystinguda.

Que així com J. L. Martín Descalzo afirmava que el castellà era l'idioma més agressiu, i a última hora això era una lloança perquè també té les seves compensacions, no es pugui dir en cap moment que la nostra parla és la més baixa i bruta. Una trista desqualificació que no mereix, i que ens desqualificaria a tots.

Oriol Camps

Joan Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

Al cor mateix del Vaticà

Va ser a l'octubre de 1986 que va tenir lloc a Assís, convocada pel Papa, la primera pregària interreligiosa per la pau del món. Des d'aleshores i amb lemes diversos, aquestes pregàries s'han anat repetint: a Varsàvia-Birkenau, a Bari, a Malta, a Milà... Fa pocs dies que ha acabat, amb el mateix esperit, l'assemblea de dos-cents responsables religiosos de tots els països, marcada per la immenència del tercer mil·lenni. És significatiu que aquesta trobada tingui lloc a la mateixa sala del Sínode on es van aplegar els representants sinodals de les diòcesis d'Europa. El cardenal Etchegaray, en el discurs d'obertura, va remarcar que aquesta iniciativa de diàleg de l'Església catòlica se situa en el marc de l'any jubilar i de l'entrada en el segle XXI de l'era cristiana. «Un diàleg», va subratllar, «que té lloc al cor mateix del Vaticà».

Els missatges pronunciats, ja els primers dies, pels participants en aquesta gran assemblea connecten plenament amb les línies de fons proposades per Joan Pau II per al Jubileu. Així, el patriarca Bartholomeus de Constantinoble feia una crida a «contribuir, amb la col·laboració interreligiosa, a la supressió del fanatisme i a la reconciliació dels pobles». «El terreny de la religió», va dir, «no és el de la violència, sinó el de la persuasió. Els nostres respectius ensenyaments s'adrecen a la consciència lliure, sense que s'hi interfereixi la por». Per al gran rabí de Roma, el Jubileu «ha de significar, d'acord amb la Sagrada Escriptura, una ocasió per proclamar la llibertat de tots els habitants de l'univers». «I la llibertat», afegia, «significa pau, harmonia i respecte mutu». El representant de la universitat d'Al-Azhar mostrava un viu desig d'afavorir el diàleg islamo-cristià: «L'islam ha optat pel diàleg com una llengua essencial de comunicació entre musulmans i no-musulmans, a fi d'avançar tots cap a la felicitat i el benestar.» Els responsables budistes, per la seva banda, després de fer memòria de les bombes d'Hiroshima i Nagasaki, han proclamat la necessitat de «substituir, amb la llei de l'amor, la llei de la força».

Resumint tots aquests missatges, el cardenal Etchegaray va dir: «Aquesta trobada fraternal voldria proclamar davant del món que només Déu és sant i que tots els homes, segons els misteriosos camins traçats per Déu, són cridats a la santedat que purifica i uneix.»

Un bon auguri, en vigílies de l'any jubilar.

Ara mateix

Impromptu